BUCHANAN (George)

PARAPHRASIS IN LIBROS PSALMORUM (7749 vers)

Ce texte a été établi à partir de deux éditions de l'oeuvre poétique de Buchanan : celle publiée à Amsterdam en 1641 chez Johannes Iansonium et celle, hollandaise également, parue chez Arnoldus Langerak, en 1725.

Nous avons aussi tenté d'utiliser le texte numérisé proposé par le 'Philological Museum' : mais celui-ci, émaillé d'innombrables erreurs de lecture (quelques vers ou mots omis, mais surtout des centaines de fautes de reconnaissance) nous a très peu apporté, d'autant que les indications sur la métrique des pièces sont parfois erronées.

oooooooooooooooooo

GEORGII BUCHANANI PARAPHRASIS IN PRIMUM LIBRUM PSALMORUM.

PSALMUS I. BEATUS VIR QUI NON ABIIT IN CONSILIO IMPIORUM etc.

P_1_1
Felix ille animi, quem non de tramite recto
impia sacrilegae flexit contagio turbae,
non iter erroris tenuit, sessorve cathedrae
pestiferae facilem dedit irrisoribus aurem,
sed vitae rimatur iter melioris, et alta
mente Dei leges noctesque diesque revolvit.
Ille velut riguae quae margine consita ripae est
arbor erit, quam non violento Sirius aestu
exurit, non torret hiems, sed prodiga laeto
proventu beat agricolam. Nec flore caduco
arridens blanda dominum spe lactat inanem.
Non ita divini gens nescia foederis, exlex,
contemptrixque poli, subito sed turbine rapti
pulveris instar erunt, volucri quem concita gyro
aura levis torquet vacuo ludibria caelo.
Ergo, ubi veridicus judex in nube serena
dicere jus veniet, scelerisque coarguet orbem,
non coram impietas maestos attollere vultus,
nec misera audebit justae se adjungere turbae.

Nam pater aethereus justorum et fraude carentum
novit iter, sensumque tenet, curvosque secuta
impietas fraudum anfractus scelerata peribit.

PSALMUS II. QUARE FREMUERUNT GENTES ?

P_1_2 Quid trepidae gentes vano fremuere tumultu,
minisque populi saeviunt inanibus,
et cum principibus magni coiere tyranni,
Dominumque Christumque Domini adversum truces ?
"Vincula quin horum fortes dirumpimus," aiunt,
"et lora nostris demimus cervicibus ? "
At pater aethereus, rerum cui summa potestas,
ridebit impotentium irritas minas.
Tum justa accensus miseros affabitur ira,
et per furorem caeca consilia suum
turbabit. "Cingamque meum diademate regem,"
inquit. "Sionis jura sanctis collibus
qui dabit, et late fundet mea jussa per orbem."
Deinde allocutus Dominus est me : "Filius
tu meus es, genui te hodie. Me posce, daboque
omnes ut haeres gentium fines regas,
qua circumfusis tellus se porrigit undis,
regasque sceptro sempiternum ferreo.
Cumque voles, tumidosque premas frangasque rebelles,
ut ficta fragili vasa franguntur luto."
At vos, in populos quibus est permissa potestas,
et jus ab alta sede plebi dicitis,
errorum tenebras depellite, discite verum.
Servite Domino cum tremore. Gaudiis
et timor et Domini accedat reverentia vestris,
ut missum ab illo filium amplectamini,
in vos ne justae vindictam exerceat irae,
de calle recti devios. Nam cum brevi
saeviet injustos contra justa ira, scietis
quam sint beati spes in illo qui locant.

PSALMUS III. DOMINE, QUID MULTIPLICATI SUNT ?

P_1_3 Heu quanta numero viribusque factio
me vexat odiis impiis !
Quam perditorum firma conspiratio
conjurat in meum caput !
Et asseverant spem salutis in Deo
superesse jam nullum mihi,
cum tu sub umbra proeliantem me tui
tam saepe scuti texeris,
cum laudis autor sis meae, cum gloria
meum corones verticem,
cum nocte Dominus invocantem me suo
de monte sancto exaudiat,
curis solutus et recumbo et dormio,
resurgo liber a metu.
Domino excubante, nec meum formidine

pectus movebunt agmina
numerosa, nec si saeva feritas omnium
conjuret in me gentium.
Tu, Domine, in aciem ductor, ut me liberes,
prodibis, hostium omnium
malasque franges, impiorum et conteres
dentes potenti dextera.
At tu, salutis una spes, populum tuum
bonitate solita amplectere.

PSALMUS IV. CUM INVOCAREM EXAUDIVIT ME DOMINUS.

P_1_4 O pater, o hominum divumque aeterna potestas,
sincerae mihi conscie mentis,
qui mihi consiliique inopi, incertoque salutis,
imploranti rebus in artis,
tutum pandis iter, latumque educis in aequor,
nunc obsesso fraude maligna
da mihi te facilem, et justis bonus annue votis,
non dura placabilis aure.
O hominum caecae mentis, quo me usque relicto,
intenti mendacibus umbris
sollicita in vanas torquetis pectora curas ?
Tandem credite vera monenti,
quem Deus electum miro dignatur honore,
per discrimina cuncta tuetur.
Me Dominus clamantem ad se, auxiliumque rogantem,
mitis et exorabilis audit.
Ergo Dei, miseri, nunc saltem agnoscite numen,
et vitiis absistite pravis.
Vobiscum in tacito per noctem expendite lecto
longi dicta ac facta diei.
Non pecudum fibris Domino sed mente litatur
innocua. Si admoveris aris
hanc, poteris sperare animi securus ab alto
dextra munera larga benigna.
Poscit opes modo degeneres pars maxima vulgi,
haec animos vota una fatigant.
At tu me placido tantum bonus aspice vultu,
aura tui jucunda favoris
me super irradiet. Sat amico te mihi felix.
Alter frugibus horrea stipet,
impleat et multas generoso nectare cellas,
et congesto gaudeat auro.
Ast ego curarum vacuus de nocte recumbam,
et sine sollicitudine somnos
accipiam. Tu securum mihi robore mentem,
tu certa spe pectora firmas.

PSALMUS V. VERBA MEA AURIBUS PERCIPE.

P_1_5 O potens rerum Deus, aure leni
mitis exaudi mea verba, mentis
mente non dura tetricusque tristes

percipe questus.
Adspice attentus, mihi quanta tendat
vox latus. Quando mihi rex Deusque
solus es, solum veneror precorque
rebus in artis.
Mane clamentem, Deus aequus, audi.
Nam tuum casta prece, non inanem
spem fovens, nomen jubar ante Eoum
mane ciebo.
Tu, Deus, laetus pietate vera,
impii ritus scelus exsecraris,
nec frui pravi studiosa mens te
speret amico.
Vis tuos vultus metuit, nefasque.
Hostis es fraudum et cupidae cruoris
caedis. Audacem simulare linguam
falsa recides.
At tua fretus bonitate sacrum
limen accedam, tua templa inibo.
Rite adorabo tua sancta castis
numina votis.
Tu mihi, ut casses fugiam dolosos
hostium, lumen, Deus, aequitatis
dux tuae praefer, dubioque caecos
dirige gressus.
Hostium verum fugit ora, pectus
incolit fraus spurcitiesque, guttur
taetrius putri est, quod hiat recludens
funera busto.
Lingua adulatrix tacito veneno
blandiens caecos meditatur ictus.
O Deus, rerum o pater alme, gentem
perde nefandam.
Redde conatus, pater alme, vanos.
Quique te linquunt, scelerum suorum
sentiant poenas meritas, ab ima
stirpe recisi.
Sed tua semper bonitate tuti
gaudeant qui spem posuere in uno
te sibi certam impavidi, tuumque
nomen adorant.
Namque tu rectos animique puros
larga opum dextra recreas benignus,
et tui, tamquam clypeo, favoris
protegis umbra.

PSALMUS VI. DOMINE, NE IN FURORE TUO ARGUAS ME.

P_1_6 v.1
Dum fervet ira, Domine, dum mens aestuat,
ne me merentem corripe.
Dum saevientis flagrat in cursu furor,
exigere poenas abstine.
O parce, parce. Languor aegrum conficit,
manum salutarem admove.
Corpus, solutis ossium compagibus,

enerve vires deserunt,
mentemque graviter maeror angit turbidam.
Quo me usque miserum negliges ?
Quo me usque linques ? Jam reverte, ac libera
aegrum inferum de faucibus.
Ubi saeva duram mors manum injecit semel,
quis amplius meminit tui ?
Quis mortis alta subrutus caligine
nomen celebrabit tuum ?
De nocte pectus anxium suspiriis
pulsans gemensque lacrimis
lavo cubile. Strata fletuum madent
rorata largis imbribus.
Caligat acies luminum, doloribus
hebetata longis. Hostium
interque risus et dolos emarcuit
color vigorque corporis.
At tu, sceleribus turba gaudens impiis,
facesse, spem pone irritam.
Lamenta Dominus et meorum fletuum
placatus audiit sonum.
Dominus benignus supplicem me exaudiit,
orationique annuit.
Subitus ut hostes obruat pudor meos,
vultusque confundat rubor,
tristi repente ut palleant infamia,
fugamque turpem maereant.

PSALMUS VII. DOMINE DEUS MEUS, IN TE SPERAVI.

P_1_7

In te salutis spem posui meae,
servator orbis. Faucibus hostium
me libera, qui mente saeva
interitum mihi moliuntur.
Si nemo vindex asserat, ut leo
imbelle crudus dilaniat pecus,
sic me ferus discerpet hostis,
innocui sitiens cruoris.
Si verus index me merito arguit,
nec falsa mendax crimina texuit,
si damna tranquillo creavi,
promerito male ne peperci,
me persequatur dum capiat sequens,
captumque sternat, stratum et humi pede
conculcet, et sceptri superbum
proterat abjiciatque fastum.
Exsurge, justas te furor impius
meorum in iras excitet hostium,
exsurge, promissamque redde
perfidiae, Deus, ultionem.
Exsurge, terris luceat omnibus
augusta majestas tua. Te suum
accurrat agnoscatque regem
concilium populi, patremque.
O qui potenti sceptra tenens manu,

gentes per omnes crimina vindicas.
Me vindica, si rite poenas
ore pio innocuoque posco.
O juste judex, cordis in intimo
quem nil recessu praeterit abditum,
frange impios ausus malorum,
fulci animos refoveque justos.
Securus hostes nil metuo, Deo
custode, quem simplex animi juvat
candor. Pios servat, malisque
exitium assidue minatur.
Si perstet hostis, jam gladium tenet,
jam tendit arcum promptus, et arripit
ferale telum, et igne saevo
letiferas acuit sagittas.
En qui nefandum parturiit scelus,
concepit aerumnam, pariet velut
quae vana per somnum inquietas
ludificant simulacra mentes.
Fodit dolosam, ut me caperet, scrobem,
incautus in fossam ipse suam ruit.
In verticem ipsius recurret
pernicies, recidentque fraudes.
Ergo expeditus fraudibus et metu,
rerum parentis justitiam canam,
nomenque sanctam, gratiasque
laetus agam, repetamque laudes.

PSALMUS VIII. DOMINE DOMINUS NOSTER, QUAM ADMIRABILE etc.

P_1_8 Gentis humanae pater atque custos,
quam sancta majestas tui
nominis terras stupefecit omnes,
sol quas recurrens adspicit !
Et super caeli radiantis orbes
tua magnitudo se extulit.
Quam pia mundum tueare cura,
lactentis aevi infantia
prodit, ut linguas temere obstrepentum
tibi refutes hostium,
hostium, quorum vomit os furorem
in te, sititque sanguinem.
Luce cum caelos vitrea sereno
pollentis opera dexterae
cerno, cum lunam, nitidasque stellas
per te creatas conspicor,
quantulus (mecum tacitus revolvo)
homo est, ut ejus sis memor !
Quantula humanae est sobolis propago,
dignere ut illam visere !
Hunc Deo aequalem prope reddidisti,
ornasti honore et gloria,
et tuae dextrae super universa
opera creasti principem.
Cuncta vitalis quibus haustus aurae est,

illi dedisti sub pedes.
Huic boves parent et oves, pecusque
quodcumque campis pascitur,
quique pennarum celeri volatu
metitur ales aera,
quique pinnarum celeri natatu
piscis pererrat aequora.
Gentis humanae pater atque custos,
quam sancta majestas tui
nominis terras stupefecit omnes,
sol quas recurrens adspicit !

PSALMUS IX. CONFITEBOR TIBI, DOMINE, IN TOTO CORDE MEO.

P_1_9

Rerum certa salus, te cano, gratias
exsolvo meritas ex animo tibi,
et miranda futuris
pandam facta nepotibus.
Tutus praesidio nil metuam tuo,
laetus laeta canam sed tibi carmina.
Te laudabo supremi
aeternum aetheris arbitrum.
Spes hostis temere elatus in improbas,
conversus trepida terga dedit fuga,
et virtute potentis
dextrae pessum abiit tuae.
Tu vindex cupidos exitii mei
perdis, tu trepido praesidium es reo.
Tu litem mihi judex
ex alto dirimis throno.
Tu gentis valido robore barbarae
compescis furias, destruis impios,
ut nec nomina seris
narret fama nepotibus.
En hostis tumidae quo recidunt minae !
En qui sternit humi funditus oppida,
et prostrata perennis
condit nube silentii.
At rerum Dominus perpetuus thronum
fixit perpetuum justitiae sibi,
orbem ut legibus aequis,
ut juste populos regat.
Cum vis incubuit feta superbia
infreni, miseris praesidium pates,
tuti pandis asyli
arcem rebus in asperis.
In te uno merito spem solidam locant
qui novere tuum nomen, et ultimo
ut discrimine amicos
numquam destituas tuos.
Ergo arcis merita laude Sioniae
custodem Dominum pangite, consilii
decreta ardua gentes
late ferte per exteras.
Vindex innocui sanguinis expetit

poenas, vi tenues nec sinit opprimi
impune, applicat aurem
clamantum querimoniis.
Afflictas bonus o res propius meas
contemplare, odiis quem petit improbis
vis hostilis, et atrae
mortis faucibus eripe.
Ut, qua mole Sion crescit in aethera
late conspicua, laudibus efferam
te, laetusque salutem
acceptam referam tibi.
Demersit merito fraus sua perfidas
gentes exitio, queis alios plagis
irretire parabant,
haesere impliciti pedes.
O miranda Dei judicis aequitas !
Fraudis fraude sua prenditur artifex.
O res pectoris altis
condenda in penetralibus !
Sic est : interitu devorat impios
improvisa dies. Immemores Dei
gentes mors inopina
aeternis tenebris premit.
At confisa Deo nuda modestia
aeternum Domini non animo excidet,
nec laeto miserorum
spes frustrabitur exitu.
Rerum surge parens, neu sine ut impotens
adversus tenues crescat homunculus,
et juris preme frenis
gentes arbiter impias.
Circumsiste tuae mole potentiae,
terroremque feris mentibus ingere.
Agnoscat male firmam
sortem gens hominum suam.

PSALMUS X. UT QUID, DOMINI, RECESSISTI LONGE ?

P_1_10
Quonam usque custos gentis humanae tuos
in rebus artis negliges ?
Quonam aberis usque, dum pios tyrannide
premit arroganter impius ?
O si scelestum vergat in caput scelus,
suisque pereat artibus !
Dum mentis explet per nefas libidinem,
sic gloriatur impius.
Sic gaudet in se, sempiternum ceu decus
rectis pararit artibus.
Aequi atque iniqui negligit discrimina
infrenis arrogantia,
suaeque plaudit suaviter prudentiae,
nullum esse quod putet Deum.
Felicitatis somnio indulget suae,
quod cuncta cedant prospere,
nec te futurum cogitat vel judicem,

vel perpetrati vindicem.
Hostes minoris aestimat nihilo suos,
sic ipse secum computans,
"Incommodi expers ad senectam usque ultimam
securus aevum transigam.
Non cura laetis ulla sese gaudiis,
non aegritudo interseret."
Os execranda despuit convicia,
spumatque probris et dolis.
Bonis labores continenter pestilens
lingua et dolores parturit.
Circa viarum compita insidias locat,
ut innocentem clam involet.
Intentus oculis intuetur acribus
in transeuntes pauperes.
Qualis cruentus subter alta delitet
spelaea conditus leo,
sic e latebris, corde trepido palpitans,
infirmioribus imminet,
et occupatos multinodis nexibus
nassae involutos attrahit,
malisque subigit, et tenebris occulit
crudelitatem callidus.
Ah, strage quanta transeuntes perculit,
grassatus istis artibus !
Sic deinde secum colligit male credulus,
haec prorsus ignorat Deus.
Avertit ora rebus humanis sua,
fandi et nefandi negligens.
Exsurge, Domine, tolle in altum dexteram,
librata fige vulnera.
Ope destitutos ne pios silentio
oblivioso desere.
Tene impiorum pervicax vesania
sic audeat contemnere ?
Secreta secum corde tacito ut murmuret,
"Humana non curat Deus."
Cernis profecto cuncta, cernis, et tuam
scelestus in manum cadet.
Ut te labores et dolores pauperum
non praeterire intelligat.
Tibi relictus est inops atque innocens,
tu tutor orbos protegis.
Tu frange vires impii, violentiam
tu mentis improbae doma.
A stirpe caesa donec impietas simul
eliminetur et impius.
Tum firma Dominus saeculorum in saecula
sceptra obtinebis imperii,
gentesque terrae finibus procul tuae
exterminabis impias.
Haec vota duris obruti laboribus,
has supplices fundunt preces,
animosque stimulis incitati talibus
te lacimantes postulant.
Pupillum et inopem ut vindices potentium

ab impotenti audacia,
homo ut feroces spiritus ponat, suae
infirmitatis conscius.

PSALMUS XI. IN DOMINO CONFIDO.

P_1_11 v.1 Cum spe salutis non dubia fruar,
Deoque fidam, vos mihi dicitis,
"Facesse rupes in remotas,
antevolans pavidas volucres."
Intendit arcum (en aspicis) impius,
nervo sagittas admovet, ut petat
incogitantes e latebris
innocuos animique rectos.
At tu potenti, rex bone, dextera
domas rebelles, et facis irrita
decreta vesani furoris
contra humiles male nil merentes.
Aeterna caeli templa colens Deus,
et lucido astrorum in solio sedens,
humana per terras acutis
facta oculis speculatur omnes.
Non justus illum, non latet impius
cuncta intuentem, sed studio ad nefas
pronos maligno justus orbis
ex animo moderator odit.
Super scelestos retia depluet,
ignes remisto sulphure flammeos
ad impios eliminandos
fulmineae rapient procellae.
Justosque justus justitiae parens
amore sancto amplectitur unice,
et fraudis ignarum ante vultus
assidue videt aequitatem.

PSALMUS XII.SALVUM ME FAC, DOMINE.

P_1_12 v.1 Affer opem, servator, opem fer. Pulsa recessit
intemerata fides.
Nuda fides hominum fugit commercia, vana
cum socio loquitur
quisque suo, blanda exercens mendacia lingua,
corde scelus meditans.
Ora Deus fraudum dulci medicata veneno
conterat, et penitus
grandiloquam ex ima lingua radice revellat.
Quique pudore carent
dicere nec metuunt, "Falsa ad perjuria linguae
fortiter intrepidi
assuescamus, et os age confirmemus ad omne
flagitium. Neque enim
oris frena mei linguaeve repagula quemquam
me nisi habere puto."
At Dominus planctus miserorum et dura ferentum

aure trahens gemitus,
"Surgam," ait, "atque inopem, tuta ut respiret in arce,
insidiisque procul
securum statuam." Haec Dominus. Quod ab ore fideli
cumque fluit Domini
auro purius est, auro quod fusile fecit
septima flamma coquens,
dum faex in fumos exploratore camino
crassa abit et cineres.
Polliciti memor ergo malae mala toxica linguae,
sancte parens, inhibe.
Pestifera de gente hominum nos, optime custos,
assere perpetuo.
Nam late impietas grassatur libera, passim
omnia plena malis,
cum penes injustos jus est, et jussa malorum
sunt metuenda bonis.

PSALMUS XIII. USQUE QUO, DOMINE, OBLIVISCERIS ME ETC.

P_1_13

Quousque, rector unice,
me destitutum negliges ?
An sempiterna me obrutum
oblivione deseres ?
Quousque vultum amabilem
iratus abscondes mihi ?
Quousque curae turbidae
mentis quietem distrahent ?
Quousque cor cruciabitur
maeroris aestu fluctuans ?
Quousque, me prostrato, aget
hostis triumphos insolens ?
Regnator orbis, adspice,
opem fer et lucem tuam
infunde, ne mors lumina
somno perenni sopiat.
Ne jactet hostis arrogans
me viribus fractum suis,
ne me perosi perfidi
meo dolore gaudeant.
Tu me salutis recreas
spe, largus auxilii. Tuum,
salute parta, laudibus,
Rex magne, nomen efferam.

PSALMUS XIV. DIXIT INSIPIENS IN CORDE SUO etc.

P_1_14

Secum insania callide,
indulgens vitiis, sic loquitur : "Deum
formido sibi credula
commenta est hominum, cum temerario
casu sors ferat omnia."
Ergo flagitiis se penitus dedit
secura impietas Dei,

nec quisquam ex animo recta sequi studet.
De templo aethereo Deus
ad curas hominum lumina verterat,
si quis non stolide improbus
ad cultum revocet pectora numinis.
Omnes in scelera omnia
conjurasse putes : foeda, nefaria
detestandaque perpetrant,
nec cuiquam est studium recta capessere.
Nam qui recta capesserent ?
Quem sanis aditum consiliis darent,
quorum nequitia et scelus
infecere animos ? Qui populum meum,
ceu praedam fera, devorant,
nec rerum Dominum mente colunt Deum.
Ast illos gelido metu
horror concutiet, justitiae Deus
cum patronus opem feret
insonti, increpitans talibus impios :
"Vobis ludibrio fuit
insontum pietas. Vos inopum pium
risistis studium, preces,
spes lentas, trepidas sollicitudines.
At, cui fidit inops, Deus
spes et vota bonos ducet ad exitus."
O si mittat opem suis
speratam Deus e rupe Sionia !
Nam cum vincula ruperit,
exsolvetque suos, pectore libero
gaudebunt Abrahamidae,
et justa Isacidae laetitia frement.

PSALMUS XV. DOMINE, QUIS HABITABIT IN TABERNACULO etc.

P_1_15

Sanctae Sionis templa quis incolet,
Rex magne, tecum ? Quem statues tuum
sanctum super montem, ut malorum
liber agat placidam quietem ?
Quem fraudis expers simplicitas juvat,
urgetque rectum propositi tenax,
nec mente saevus grata blandum
edocuit simulare linguam,
nec ore mendax exitiabiles
concinnat artes, nec mala proximis
excogitat, nec dulcem amicum
opprobriis maculat pudendis.
Qui fastuosum despicit impium,
Dei timentem suspicet et pium,
tenaxque promissi, fidemque
indocilis temerare pactam.
Qui non egenos fenore perdidit,
non innocentes munere prodidit.
In monte sancto haec qui peregit
perpetua requie fruetur.

PSALMUS XVI. CONSERVA ME, DOMINE.

O rerum sator et salus
humani generis certa, periculis,
qui te respicit unum, famulum instantibus eripe.
Te servus Dominum libens
agnosco, et populis praedico, sed tibi
omni ex parte beato officiis nil opus est meis.
Ergo illuc animum appuli,
ut gentem studio prosequerer pio,
quam tu ex omnibus unam populis sorte receperas.
Ast illi immemores tui
defecere. Novos quisque sibi deos
effinxere, colentes animi ludicra somnia.
Horum sanguineas dapes
non libabo, epulas respuo, nomina
testis numquam adhibebo, aut fidei foedera sanciens.
At sortis populum meae
defendit Domini perpetuus favor,
mercedemque laborum cumulatam dabit affatim.
O pulchra agricolatio !
O praeclara mei sors patrimonii !
Ut florum undique ridens animum pascit amoenitas !
Immortalis honor Deo
aeterno, monitu cujus ago dies,
arcanisque per umbram stimulor pectora motibus.
Quicquid molior aut gero,
praesentem Dominum conspicor. Is mihi
semper dexter adhaeret, stabili ne movear gradu.
Pulsat pectora gaudio
cor laeto trepidum. Lingua tuas avet
laudes promere, corpus tacite spes bona recreat.
Nam nec degere Tartari
permittes animam sub tenebris meam,
aut ut putre cadaver resolutum in cineres fluat.
Tu vitae reseras viam,
de vultu fluvii laetitiae tuo
manans, tu tribuis munifica gaudia dextera.

PSALMUS XVII. EXAUDI, DOMINE, JUSTITIAM MEAM.

Aequus exaudi, bone rector orbis,
aequa poscentem, tibi quas profundit
lingua non mendax, cape non iniqua
aure querelas.
Ad tuum laesus fugio tribunal
et fidem appello. Mihi cognitorem
te peto, oppressos oculis benignis
adspice justos.
Saepe per solas tacitae tenebras
noctis arcanos mihi cogitatus
cautus inspexti, trepidoque corda
turbida motu.
Saepe, ceu flammis, animum probasti

casibus duris, neque comperisti
conscium fraudis scelerumque, sonti
        saeva minantem.
Os fuit concors animo, sonusque
sensui. Legum monitis tuarum
pectus innixum scelera impiosque
        horruit ausus.
Hac via gressus rege per tuarum
orbitam legum, dubio vacillent
ne pedes lapsu, instabilesque turbent
        lubrica plantas.
Te voco, duris ad opem periclis
saepe tentantam fugio, precantis
admove attentam miseris benignus
        questibus aurem.
Tu bonus fulci tibi qui salutem
spemque committunt, tibi contumacis
spiritus cordis tetricus refrena
        vindice dextra.
Me velut pupillam oculi tenellam
providus muni, procul impiorum
impetu alarum trepidum tuarum
        conde sub umbra.
Nam meae vitae manus impiorum
imminet. Vallant opibus, superbis
intonant linguis, male dira saeva
        voce minantur.
Obsident cunctos aditus viarum,
commoda observat loca, destinantque
ad meam caedem, facinusque patrant
        mentibus absens,
qualis in praedem leo fertur ira
fervidus, qualis catulus leonis
lacte depulsus speculatur alto
        abditus antro.
Surge, conatus, pater, anteverte
impios, stratoque in humum tyranno,
me tuo, quo nunc furit ille saevus
        eripe ferro.
Neu sine ut me vi premat impotentum
divitum fastus, quibus una cura est,
dum licet, blandae illecebras caducas
        carpere vitae.
His opes terris penitus refossis
de penu fundis locuplete, ventri
sufficis fruges, hilarasque multa
        prole penates.
Puritas vitae mihi te tueri
corporis vinclis tribuet soluto.
Illa lux vere faciet me ab omni
        parte beatum.
Lux voluptatum cumulata cunctis
gaudiis, cum se sine nube menti
pura majestas dabit intuendam
        lumine puro.

PSALMUS XVIII. DILIGAM TE, DOMINE etc.

P_1_18
Te, Deus alme, colam, te toto pectore amabo,
sancte parens, mea vis, mea sola potentia, turris,
praesidium, spes, et rebus solamen in artis.
Tu clypeus, tu tela mihi, tu certa salutis
ancora, tu statio tuti placidissima portus.
Nam simul atque tuas in laudes ora resolvo
te venerans pacemque petens, inimica facessunt
arma, salus, placidisque comes pax advolat alis.
Jam me letiferis mors circumvolverat atra
cassibus, obsessum jam me torrentibus Orcus
impediebat aquis, Stygia jam compede vinctus
haerebam, laqueoque pedem retinente trahebar.
Hic ego deprensus, supplex humilisque vocavi
voce Deum, et dubiis clamavi ad sidera rebus.
Ille super solio residens flammantis Olympi
audiit orantem. Postquam pervenit in altum
clamor, et attentas advertit questibus aures,
protinus e vultu Domini conterrita tellus
intremuit, montesque cava compage soluta
nutarunt, penitusque imis fremuere cavernis.
Fumeus afflatus de naribus aestus anhelo
undabat. Rapidae contorto vertice flammae
ore fluunt, vivaque animant attacta favilla.
Utque suum Dominum terrae demittat in orbem,
leniter inclinat jussum fastigia caelum.
Succedunt pedibus fuscae caliginis umbrae.
Ille vehens curru volucri, cui flammeus ales
lora tenens levibus ventorum adremigat alis,
se circum furvo nebularum involvit amictu,
praetenditque cavis piceas in nubibus undas.
Acribus ex oculis vibratae spicula flammae
discutiunt tristes claro fulgore tenebras.
Inde ruit crepitans lapidosae grandinis imber,
discursantque vagae sinuosa volumina flammae.
At vero ut sancto sermone silentia rupit,
protinus horrifico tonitru caelum omne remugit,
grandinis et crebra tellus crepitante procella
pulsa sonat, ruptisque micant e nubibus ignes,
flammiferaeque volant magnum per inane sagittae,
fulguraque ingeminant. Laticum concussa lacunas
pandit hians tellus, et fontibus ora relaxat,
succutiturque pavens, et fundamenta revelat,
et reserat Chaos. Aeterni sic vox tonat oris,
sic formidandae grave spiritus infremit irae.
Ille salutiferam porrexit ab aethere dextram,
et me de rapidis pereuntem sustulit undis.
Hostibus eripuit validis, et acerba potentum
in me odia elusit. Cum me studiosa nocendi
temporibus duris caeca fraus arte petebat,
auxilium tulit, et rebus patefecit in artis
latum iter, electumque a morte reduxit amicum.
Scilicet immunem sceleris, mentemque manumque
adspexit Deus, et merito dignatus honore est.

Quippe nec impietas nec pravi credulus error
avertere meos recto de tramite gressus.
Ante oculos mihi lex Domini, mihi jussa verenda
semper erant animo praesentia. Simplice vero
gaudebam, fraudisque illo sub teste voluntas
libera, flagitium et scelerum vitaverat artes.
Ergo mihi integrae fructum hunc decerpere vitae
magnificus dedit, et qui conspicit omnia justus
arbiter innocuam cumulavit munere vitam.
Quisque suis sibi te conformat moribus, erga
innocuum innocuus, te sentit amicus amicum,
inque bonos bonus es. Male cautas cautior artes
artibus eludis. Duro in discrimine servas
res humilis populi afflictas, oculique superbos
dejicis elati fastus. Tu plebis ab imae
coetibus ereptum celebri me in luce reponis,
illustrasque meas claro splendore tenebras.
Te duce perrumpo florentes aere phalanges,
altaque turrigeri supero fastigia muri.
Scilicet ut sanctus Deus est, sua signa secutis
sancta salutiferae pandit compendia vitae.
Illius aeterno quicumque effluxit ab ore
sermo repurgato flammis sincerior auro est.
Ille suo clypeo fida spe pectora fulta
protegit, adversisque vetat succumbere rebus.
Dicite qui colitis picti ludibria trunci,
aut ebur in varias aut saxa excisa figuras,
ecquis in aethereo rerum moderatur Olympo
frena alius Dominus ? Quis terrae temperat orbem
alter, et invicta quae vult facit omnia dextra ?
Ille Deus viva mihi vi corroborat artus,
ostenditque viam maculosa labe carentem.
Me pedibus fecit celeri contendere cervo,
et procul a saevis subduxit in alta periclis,
et tractare manu duro in discrimine belli
arma dedit facili, solidoque ex aere rigentem
flectere, et inflexum confringere viribus arcum.
Ille salutiferi totum munimine scuti
me tegit, et dextra nutantem fulcit et auget,
largus opis. Perque insidiis obsessa viarum
pandit iter tutum, prohibetque per invia plantas
offenso titubare gradu. Te persequor hostes
auspice, disjectos comprendo, nec ante revertor
quam cecidere animi fracta virtute minaces,
affusique cadant pedibus, ne surgere possint
rursus, et antiquas armis reparare ruinas.
Tu mihi diffundis vivum per membra vigorem,
et validos crudo distendis robore nervos.
Tu bellare doces. Tu me quicumque lacessit
sternis humi, trepidosque fuga mihi disjicis hostes.
Clamantes nemo exaudit : "Domini prece poscunt
auxilium. Aversam negat implorantibus aurem."
Hos ego, seu versat Boreae violentia nubem
pulveream, impello, et turbatis fervidus insto,
et pedibus premo, ceu caenum deforme lutosis
conteritur triviis. Tu me sine nomine plebis,

contemptu ereptum, populos frenare superbos
imperio facis, et famulas mihi tendere dextras
per longinqua jubes ignotas oppida gentes,
attonitas famae novitate, et nomine tantum
audito, et blandis verba assentantia linguis
fingunt, nec tutis satis audent credere muris.
Laus, honor, imperium Domino, qui robore cinctum
me tegit, incolumemque rapit de morte propinqua,
qui mihi perfidiam sceleratam ultricibus armis
frangere dat, populosque facit parere volentes,
securumque vetat belli trepidare tumultus.
Qui mihi praesidio est, populi cum saeva rebellis
ira furit, mentisque malae scelerata retundit
consilia. Ergo feram late tua facta per urbes
finitimas, semperque meo celebrabere cantu,
sancte parens, regem qui dura per omnia tutum
esse jubes, cumulasque opibus, plenoque favore
ipsum, et perpetuum sobolem amplecteris in aevum.

PSALMUS XIX. CAELI ENARRANT GLORIUM DEI etc.

P_1_19

Insanientis gens sapientiae
addicta mentem erroribus impiis,
tot luce flammarum coruscum
cerne oculis animoque caelum.
Hinc disce, prudens quam fuit artifex
qui templa Olympi fornice flammeo
suspendit, et terrae capacem
et pelagi sinuavit arcum.
Dies tenebras, et tenebrae diem
semper prementes perpetua vice
non fortuito res caducas
ire monent per inane lapsi,
sed tota concors fabrica personat
Dei tuentis cuncta potentiam,
non voce quae paucorum ad aures
perveniat strepitu maligno.
Nam nec remotis barbara finibus
gens ulla terras incolit ultimas,
quae nesciat certa meantis
lege poli stabilem tenorem.
Quis nocte clara lumine flammeo
semper micantes non stupeat globos,
aut mane castris prodeuntem
cum rutilo videt axe solem ?
Sive ille Eois fluctibus exerit
vultus decoros, sponsus uti novus
auro refulgens, gemmeaque
tempora conspicuus corona,
seu cum fugacem praecipitans diem
curru citato tempora dividit,
artusque viresque impetumque
centimano similis giganti.
Abusque Eoo cardine ad ultimam
metam occidentis sidera permeans

obliqua, vitali calore
cuncta creatque fovetque alitque.
Sed ordo rerum et conspicuus decor
non sic tuentum lumina detinent,
divina ut arcanis habenis
lex animos ad honesta flectit.
Promissa fraudis nescia lubricae
splendore veri pectora roborant.
Hac plectitur culpa aequitate, ut
poena juvet recreetque damnum.
Puro recludunt lumine lumina
praecepta, puro religio nitet
verenda cultu, quam nec annis
cuncta domans minuit vetustas.
Decreta fas et conscia veritas
astans tabellis servat aheneis,
jucundiora melle, et auro
et nitidis potiora gemmis.
Signata claustris pectoris intimi
servus tuetur jugiter haec tuus,
non inscius custodientem
quam maneat numerosa merces.
Errata mentis quis meminit vagae ?
Quae deprehendet vis sapientiae ?
Ergo repurga quas refudit
clam maculas sinuosus error.
Fac regna cordis ne sibi vendicet
vis impotentis dira superbiae.
Sic me malorum e maximorum
compedibus facile explicabis.
Quae lingua fundit verba, quod in sinu
secum volutat mens tacito, accipe
placatus, o nostrae salutis
arx, Dominus, Deus et redemptor.

PSALMUS XX. EXAUDIAT TE DOMINUS IN DIE TRIBULATIONIS etc.

P_1_20
Cuncta licet ferro late populetur et igni
insana gentis barbarae crudelitas,
Tu ne cede malis, sed contra audentior ito.
Moderator orbis audiet preces tuas.
Utque bonus dubiis Jacobum ad sidera rebus
cum voce palmas proferentem exaudiit,
annuet oranti, et te majestate verendi
nominis ab hoste sospitem tuebitur.
Ex adyto sacro arcanis tibi viribus artus
firmabit, animum de Sione fulciet,
vota secundabit, memori tua munera mente
servabit. Omnis perlitabit victima,
protinus in cineres depasta holocausta resolvet
in astra volvens flamma lucem splendidem.
Ille aderit coeptis, casusque in prospera vertet,
eventa finget omnia ex sententia.
Jam tibi plaudemus reduci, auctoremque salutis
patrium canemus patrio ritu Deum.

Cuncta Deo grates fora, compita, templa sonabunt,
nomenque sanctum prosequentur laudibus.
Annuet ille pio quaecumque rogabitur ore,
laetumque precibus exitum justis dabit.
Quin (scio, nec fallax animum mihi decipit omen)
regem reducet sospitem Dominus suum.
Mittet opem, sancti reserans sacraria caeli,
et praepotenti proteget te dextera.
Gloria sit Syriae turmas numerare curules,
axesque curvis asperare falcibus,
fidat equis, lateque vagis discurset habenis,
sonante Perses arva findens ungula,
hi currus et equos jactent. Nos rebus in artis
Dei potentis nomen invocabimus.
Illis nec currus nec vis praestabit equorum,
ne scindat uncis vultur artus unguibus.
Nos humiles favor aethereus penitusque jacentes
tollet, suoque sustinebit numine.
Tu, servator, opem fer. Tu si respicis, arma
nec socia cupimus, nec timemus hostica.
Respiciet, populique sui rex optimus, omni
vocatus hora, facilis audiet preces.

PSALMUS XXI. DOMINE, IN VIRTUTE TUA LAETABITUR REX etc.

P_1_21

Quod hoste victo rex triumphat gaudio,
curis solutus anxiis,
tibi id fatetur, rex beate caelitum,
debere. Tu laboribus
vires ferendis, tu dedisti e proelio
redire duro sospitem.
Nullam repulsam, voce cum te supplice
rogaret, umquam adhuc tulit.
Nil in latebris pectoris reconditis
spe concupivit irrita.
Et vota supra, et ante vota, hunc omnibus
vitae beasti commodis.
Gemmis coronam ferre et auro splendidam
sacro dedisti vertici.
Vitam poposcit : mortis illi est addita
immunis immortalitas.
Tu claritatis auctor illi es, inclyta
per te refulget gloria.
Felicitatis ei favor dedit tuus
exemplar ut sit posteris,
mensura voti ut matribus sit, cum bene
blandis precantur liberis.
Tu nempe spes et ancora es fiduciae,
tu portus in rebus malis.
Te fretus uno firmus omnem perferet
sortis procellam turbidae.
Tu perduelles comprehendes, tu manu
poenas reposces vindice.
Ceu flamma clausis aestuans fornacibus
antiqua silvae brachia

vorat, furoris sic tui nefarios
afflatus hostes hauriet.
A stirpe totam demetes propaginem
semenque gentis impiae.
Te namque contra moliuntur abditam
fraudem scelusque perfidi,
et mente prava vota versant irrita,
et spes inanes concoquunt.
Te persequente, pallidi in fugam ruent,
inhonesta tergo vulnera
ferent. In ora, fata dum vitant fuga,
rursus sagittas diriges.
O qui potenti frena rerum dextera
versas, perennis arbiter,
exsurge, vires fac tuas ut hostium
agnoscat insolentia.
Tum te piorum turba festis cantibus
orbis parentem concinet,
votis tuorum supplicum placabilem,
malisque formidabilem.

PSALMUS XXII. DEUS DEUS MEUS RESPICE IN ME, QUARE ME DERELIQUISTI etc.

P_1_22 v.1
Cur me relinquis, o Deus ? Deus meus,
cur me relinquis ? Irrita
heu verba fundo. Luce seu terras dies
retegit, vocantem me dies
frustra intuetur, sive nox silentibus
terram tenebris obruit,
nox me vocantem nulla non audit, meo
nox nulla questu non sonat.
Tu sanctus ille civitatis incola es
sanctae. Isaci nepotibus
tu carmen es. Tu fida spes majoribus
nostris : salutem qui suam
tibi credidere, a te salutis compotes
abiere. Salvi gratias
egere, duris qui tuam in malis opem
petiere. Qui tuam in fidem
se dedidere, non tulere dedecus,
non hostium ludibria.
At vermis ego sum, non homo. Sum fabula
vulgi, infimorum opprobrium.
Nam turba nostris obvia illudit malis,
nutatque, nictatque, ut caput
motat, labella exporrigit. Ludibria
verbis acerbat asperis.
En ille Domino carus, en fiducia
securus ille numinis.
Nunc servet illum, nunc periclis eruat,
quem tanto amore amplectitur.
O Domine, tu me protinus susceperas
alvo parentis editum.
De te pependi spe, parentis pendulus
infans adhuc ad ubera.

Abusque partu tu Deus meus, tuus
ex matris alvo me favor
est prosecutus. Ultimo in discrimine
jam ne recede longius.
Discrimen instat ultimum, mortis metu
cessere amici territi.
Tauri efferati, tauri obesi me undique
circumdedere. Faucibus
hiant leonum more rugientium,
quos incitat spes et fames.
Rivi cruoris corpus omne perluunt
exsangue, laxat artuum
compago nexus, pectus intra liquitur,
ut sole cera, cor metu.
Exaruere testae adinstar coctilis
defecta membra viribus.
Rigens adhaesit lingua siccis faucibus,
jam sto sepulchri ad aggerem.
Me rabidi ab omni parte latratu canes
urgent, petuntque dentibus.
Mihi pessimorum saeva conspiratio
manusque fodit et pedes,
et ossa numerant, ossa tralucentia
per corporis tensi cutem.
Tormenta postquam cuncta consumpsit furor,
animus adhuc ira tumens
se pascit, oculos satiat, et fruitur meis
laeto in malis spectaculo.
Partiti amictus sunt meos, tunicae meae
fecere sortes arbitras.
Tu, Domine, saltem ne recede, ne malis
in ultimis me desere.
Tu robor unus, tu mea es potentia,
accurre, festinus meae
succurre vitae, destitutum ab omnibus
defende. Saevorum hostium
ferrum cruentum pelle, vim rabidam canum
inhibe, leonum spumeos
compesce rictus, cornua unicornium
confringe, serva supplicem.
Tum, morte victa, sospes auxilio tuo
narrabo fratribus tuum
nomen, piorum praedicabor coetibus
robur, fidem, constantiam.
O mente pura qui Deum colitis, Deum
laudate puris cantibus.
Semen Jacobi, magnitudinem Dei
celebrate festis laudibus.
Erga fideles numinis clementiam
agnosce, proles Isaci.
Non sprevit inopis ille solitudinem,
non pauperum fastidio
avertit ora. Me vocantem exaudiit,
vitaeque dulci reddidit.
Ergo per oras ultimas mundi tuas
sonabo laudes, gentibus

te praedicabo, vota te timentium
praesente solvam ecclesia.
Edet modesta turba fraudis nescia
vocata sacras ad dapes,
epulisque functa ac satura dulci nectare
laudabit auctorem Deum.
Deum sonabit, qui vigore flammeo
in corda se quaerentium
se tantus infert, mortis ut procul metu
perenne viva gaudeant.
Ergo excitata tam novo spectaculo
tellus ab oris ultimis,
quacumque colitur, colla sub Domini jugum
submittet. Illi servient,
pronaeque Domino supplicabunt omnium
omnes familiae gentium.
Nam sempiterno jure Domino competit
regnum triformis machinae.
Ille universis imperabit gentibus.
Rerum potentes illius
mensae accubabunt, et sacri convivii
dapibus referti sub jugum
cedent volentes. Flectet illi poplitem
pauper sepulchri in limine,
qui membra fessis artubus languentia
fugiente vita vix trahit.
Illumque longa posteri propagine
colent, suisque posteris
per longa deinceps nuntiabunt saecula
in me favorem numinis.
Hoc semen illi serviet, gens illius
in posterum haec censebitur.

PSALMUS XXIII. DOMINUS REGIT ME, ET NIHIL etc.

P_1_23

Quid frustra rabidi me petitis canes ?
Livor propositum cur premis improbum ?
Sicut pastor ovem, me Dominus regit,
nil deerit penitus mihi.
Per campi viridis mitia pabula,
quae veris teneri pingit amoenitas,
nunc pascor placide, nunc saturum latus
fessus molliter explico.
Purae rivus aquae leniter adstrepens
membris restituit robora languidis,
et blando recreat fomite spiritus
solis sub face torrida.
Saltus cum peteret mens vaga devios,
errorum teneras illecebras sequens,
retraxit miserans denuo me bonus
pastor justitiae in viam.
Nec, si per trepidas luctifica manu
intentet tenebras mors mihi vulnera,
formidem, duce te, pergere, me pedo
securum facies tuo.

Tu mensas epulis accumulas, merum
tu plenis pateris sufficis, et caput
unguento exhilaras. Conficit aemulos,
dum spectant, dolor anxius.
Me numquam bonitas destituet tua,
profususque bonis perpetuo favor,
et non sollicitae longa domi tuae
vitae tempora transigam.

PSALMUS XXIV. DOMINI EST TERRA, ET PLENITUDO EJUS etc.

P_1_24 Tota quidem Domini terra est, et quicquid ubique
vel parca celat, vel benigna sufficit,
quique colunt montesque feros, camposque feraces,
urbesque sanctis temperatas legibus.
Ille super pelagus solidum connexuit orbem,
stabilis ut undas inter instabiles foret,
et toties rapidis pulsatus fluctibus, omnes
compage firma sustineret impetus.
Cuncta igitur Domino merito sunt. Sed tamen unam
sedem sibi ille dedicavit propriam.
Ecquis eo scandet ? Cuive haec permissa potestas,
loco ut beatum sistat in sancto gradum ?
Cui manus et mens est insons, nec vana volutat
animo, nec ulli damna perjurus dedit.
Huic Dominus donabit opes, hunc numine dextro
a vi procacique eruet calumnia.
Haec vera est pietas, hac itur ad aethera, veri
sic intueri numinis vultum licet.
Eia aditus reserate, fores age pandite, portae,
portae perennes sempiternae regiae.
Claustra revellite, limine pandite, magnus ut intret
Rex ille, multa clarus ille gloria.
Quis novus hic sanctis succedit sedibus hospes ?
Quis iste multa est inclytus rex gloria ?
Ille potens late Dominus dextraque opibusque,
belloque multa nobilis victoria.
Eia aditus reserate, fores age pandite, portae,
portae perennes sempiternae regiae.
Claustra revellite, limina pandite, magnus ut intret
Rex ille, multa clarus ille gloria.
Quis novus hic sanctis succedit sedibus hospes ?
Quis iste multa est inclytus rex gloria ?
Ille potens armis numerosoque agmine ductor,
hic ille multa est inclytus rex gloria.

PSALMUS XV. AD TE, DOMINE, LEVAVI ANIMAM MEAM.

P_1_25 Hic fidat armis, plebe se clientium
defendat alter militumque copiis.
A te, creator orbis, uno spes mea
pendet, malisque in rebus unum respicit.
Tu, sancte genitor, effice insolentibus
ne spes inanes risui sint hostibus.

Sic me pudore liberabis, nec rubor
confundet ora ceteris, in te suae
qui collocarunt ancoram fiduciae.
Frustretur illos spes, et irritae spei
pudor dolorque torqueat, qui sordium
amore sese sordibus contaminant,
bonosque nulla provocati injuria
vexare gaudent. Mihi per anfractus vagos
vitae, salebras inter et tenebras, iter
ostende rectum, et erutum sequacibus
erroris undis praevio lucis tuae
splendore deduc veritatis in viam.
Te nempe ab uno pendeo spe, te Deum
unum et salutis columen agnosco meae.
Si torta vitiis forte morum regula
deflexit, error si fefellit lubricus,
fracta illecebris si voluptatis malis
incauta vitiis se juventa polluit,
benignitatis tu tuae memor tamen
et lenitatis (qui parentes mollibus
frenans habenis usque ab incunabulis
orbis paterna es usus indulgentia)
miserere, nostris quod negares moribus,
tuae negare non potes clementiae.
Nec denegabis, nec precantes bona bonus
vacuos repelles, nec viam poscentibus
rectam aberis umquam recti et aequi regula.
Tu mitis animi amplecteris modestiam,
docesque recti et improbi discrimina.
Tu dux comesque tuta per compendia
ducis carentem fraude mansuetudinem.
Peccata bonus et facilis oblivisceris,
promissa solvis liberali dextera,
minuitque poenas mitis indulgentia,
fidesque dictis stabilis erga omnes adest
qui pacta sacri foederis non negligunt.
Hanc ut nepotum saecla mansuetudinem
noscant, tuique nominis se gloria
late per omnes fundat orbis angulos,
ignosce nostris mitis erratis, parens,
quae multa jussit aegritudo, et impotens
amor, regique contumax ira et dolor,
errorque veri non acutus arbiter.
O ter beatum, mente qui pura Deum
veneratur. Illi, qualecumque amplectitur
vitae institutum, dux adest semper Deus
rectorque, et omnes actiones prosperat.
Securus animus anxio procul metu
cunctis fruetur affluenter copiis,
stirpisque series longa firmabit domum,
genusque multa floridum propagine
opes paternas ad nepotes transferet.
Quin et piorum mentibus mysteria,
contempta pravis, impie sapientibus
occulta, Dominus luce proferet sua,
et sacrosancti foederis scientiam,

(quae sola vitae dux beatae et regula est)
docebit. Ergo, rex beate caelitum,
te mente solum quaero, nusquam lumina
abs te reflecto. Tu pedes solus meos
hostis dolosis erues a retibus.
O sancte custos hominum, amico lumine
in me intuere, et destitutum ab omnibus
inopemque sancta me tuere dextera,
curisque, mentem quae perurunt plurimae,
novisque semper differunt doloribus,
exsolve. Poenis usque et usque immanibus
exercitato, et obruto laboribus,
ignosce. Culpas mitis obliviscere.
Heu quanta vis me factionis impiae
persequitur armis ! Quanta me crudelitas
inexpiato quaerit odio perdere !
Tu me periclis libera. Tu protege
ejus salutem ab hostium ludibrio,
omnem salutis qui locavit spem suae
in te, nec aliis fidit opibus quam suae
integritatique et tuae clementiae.
Gens quae tuarum jussa legum amplectitur,
fac undequaque tuta sit te vindice.

PSALMUS XXVI. JUDICA ME, DOMINE, QUONIAM etc.

P_1_26 Me vi tyrannus persequitur palam,
me clam maligna fraude calumnia.
Te, qui latebras pectoris inspicis,
appello, rerum conditor optime.
Mens fraudis expers, et manus innocens,
a vique pura et flagitio, in Deo
spes fixa, sortis qui violentia
me saevientis non sinet opprimi.
Renesque flammis et penetralia
scrutare cordis, caecaque sensuum
arcana, fusum ceu calidis focis
explorat aurum callidus artifex,
mentem videbis munificentiae
quae dona numquam non meminit tuae,
actaeque leges puriter ad tuas
vitae carentem flexibus orbitam.
Procul facessat, nec socium sibi
me vana speret lingua. Procul domo
nostra recedat qui didicit suos
fucare sensus pectore subdolo.
Odi scelestum concilia, impios
coetus veneno pejus abominor,
quorum resultant pectora gaudio
cum perpetrarunt facta nefaria.
Sed mente pravi non sibi conscia,
lotusque puris fontibus, ad tuas
aras adibo, laetus et offeram
laetae choreae dux tibi victimas.
Te nostra pangent tympana, te lyra,

te vox canoro consona tympano
lyraeque, coetuque in celebri tua
miranda pandet facta nepotibus.
Tectumque, nomen quo canitur tuum,
aedemque, numen qua colitur tuum,
mens ardet. Absentem retrahunt tuae
quae templa celant pignora gloriae.
Haec ossa tellus ne sine ut obruat
inter cruentos barbara barbaros,
qui fraudulenta mente coquunt scelus,
captant avara munera dextera.
Ego institutum carpere tramitem
pergam innocenter. Tu propius meis
aurem benignus questibus admove,
ac me periclis tristibus assere.
Per plana firmo quod gradior pede,
quod recta sector, muneris est tui.
Ergo salutis te columen meae
coetu in celebri laudibus efferam.

PSALMUS XXVII. DOMINUS ILLUMINATIO MEA etc.

P_1_27

Deus in tenebris cum mihi praeluceat,
    vitamque muniat meam,
quae vis aperta terreat me ? Quae mihi
    fraus caeca sit formidini ?
Adversus unum cum scelesta factio
    cunctas parasset copias,
dolosa leto quae tetenderant meo
    ipsi incidere in retia.
Si comminentur castra, si minacibus
    infesta telis agmina,
securus animi specto castra, proelia
    timore liber intuor.
Unum expetivi, et usque et usque id expetam,
    curis ut exemptus malis
sim sacrosanctae semper aedis incola,
    augusta mirer atria,
Deoque laudes personem, artus dum regit
    vitalis aurae spiritus.
Tum me sub umbra conditum tentorii
    celabit, et periculis
procul remotum, ruptis abruptae velut
    in arce positum, muniet.
Ac ne relictum nunc quidem impiae sinet
    vi factionis opprimi,
victorque solvam vota, nec victoriae
    auctor mihi tacebere.
Audi invocantem supplicem, et fractum malis
    bonus favensque subleva.
Te mens anhelat, vultus ad vultum tuum
    intentus usque respicit.
Ne conde vultus lumen a me amabilis,
    neu me in tenebris desere.
Servum per iram ne sine opprimi tuum,

vitamque, quam debet tibi,
tuere ab hoste et e periclis eripe,
o spes salutis unica.
Me cari amici, me propinqui, me pater,
me blanda mater liquerat,
at non reliquit, qui pios in asperis
non deserit rebus, Deus.
Parens benigne, me vias doce tuas,
rectaque deduc semita,
ne vis metusque ab hoste me deterritum
de calle recti detrahat.
Ne me impiorum obnoxium libidini
relinque. Testes impii
fingunt maligne falsa de me crimina,
armantque se mendaciis.
Mens victa tantis jam fatisceret malis,
ni spes foveret me tuae
benignitatis, post labores anxios
mox affuturum gaudium.
Vivusque vivos inter ipse commoda
vitae beatae praestolor.
In rebus ergo turbidis ne concide,
sed fortis usque sustine.
Te roborabit Dominus et cor fulciet,
tu fortis usque sustine.

PSALMUS XXVIII. AD TE, DOMINE, CLAMABO etc.

P_1_28

Princeps stelliferis altior orbibus,
vitae praesidium et certa salus meae,
aurem suppliciis da facilem meis,
ne fiam similis busta petentibus.
Audi vota, parens, quae tibi profero
supplex cum gemitu, brachia porrigens
ad caelum tremulis pervigil ignibus,
caelum templa tuae conscia gloriae.
Ne me connumera coetibus impiis,
neu tamquam socium plecte nocentibus,
quorum blanditiis illita mollibus
lingua est, mens gelido livida toxico.
Illis nequitiae praemia sint suae,
et merces studiis aequa nefariis.
Pro semente legant semina, pessimis
dignum consiliis supplicium luant.
Non his consilii provida vis tui
(qui me conspicuis tollis honoribus),
infectasve manus a scelere avocat,
aut infesta odiis pectora mitigat.
Ergo nec series longa propaginis
florebit, patrias nec soboles opes
longaeva accipiet, sed celeri genus
clades exitio proruet ac domum.
Laus rerum Domino, qui precibus meis
se non difficilem praebuit. Hinc meae
vires, hic clypeus rebus in asperis,

hinc spes, auxilium hinc non dubium in malis.
Hinc cor gestit ovans. Carminibus tuas
laudes ora sonant, qui populum tuum
in rebus trepidis protegis, et tuum
regem ex insidiis omnibus eripis ;
custodi populum, rex hominum, tuum.
Hebri fac soboles largiter omnibus
vitae continuo fructibus affluat,
donec perpetuum sol referet diem.

PSALMUS XXIX. AFFER TE DOMINO FILII DEI etc.

P_1_29 Seu dives auro es, sive opibus potens,
seu Marte parta clarus adorea,
agnosce numen gratus, et huc refer
quaecumque laetum ducis ad exitum.
Huic pange laudes et prece supplice
rerum parentem concilia, et Dei
nutu regentis stelliferam domum
dignare justis nomen honoribus.
Cujus liquentes vox gravida pluit
de nube rores, terrificos ciet
caelo tumultus cum tonitru, maris
turbata ventis concitat aequora.
Vox dignitatis plena, nec irritae
umquam ad patrandum jussa potentiae.
Nudare cedris seu Libanum juvat,
celsasque ventis sternere fraxinos,
seu vincta saxis saxa revellere,
notisque montes sedibus erutos
versare, taurum ut verna per avia
vexat juventae laeta protervitas.
Ad vocis ictum nubibus exsilit
elisus ignis, tesqua Arabum tremunt,
ferae pavescunt, ante diem fluunt
partus acerbi, robora concidunt.
Quaecumque templo caelum habet aureo,
quaecumque tellus daedala sustinet,
quae celat undis aequor in abditis,
Dei fatentur cuncta potentiam.
A voce vindex pontus inhorruit,
undisque montes obruit, arbiter
aeterne rerum, cum libuit tibi
delere gentes fluctibus impias.
Te dante vires, non opibus feros
horremus hostes, non numero graves.
Te dante pacem, progeniem Isaci
cornu beabit divite copia.

PSALMUS XXX. EXALTABO TE, DOMINE, QUONIAM... etc.

P_1_30 Te nostra semper carmina, te lyra
sonabit, orbis conditor optime,
  de faucibus leti imminentis

incolumis tibi vota reddam.
Per te superbus nec lacrimis meis
insultat hostis, nec fruitur malis.
Te rebus, incertus salutis,
auxilium in dubiis poposci.
Per te receptis viribus haurio
vitalis aurae lumen amabile,
nec inferum sub nocte longa
et tenebris jaceo sepulchri.
O turba puris dedita ritibus
sacrisque castis, tollite laudibus
placabilem votis parentem,
et memori celebrate plectro.
Vanescit irae vindicis impetus
bullae fugacis more. Dei favor
bonis manu vitam benigna
tristitiae vacuam rependit.
Si forte sero vespere fletibus
vultus rigamur, mox redit aurea
cum luce risusque, et jacentes
exhilarans animos voluptas.
Pacis beatae cum fruerer bonis,
mecum loquebar, de stabili gradu
felicitatis nulla sortis
me dubiae quatiet procella.
Te dante vires, divitias, decus,
te montis instar moenibus aeneis
firmate regnum, vanum alebat
credulitas mihi blanda fastum.
Tu, me relicto, stultitiae meae,
dextram retraxti. Retro abiit, domum
repente turbatam relinquens,
sors levibus malefida pennis.
O praeses orbis, pectore supplice
mox te vocavi, te lacrimis madens
opem poposci. "Quid profusus
profuerit tibi sanguis ? " inquam.
"Quis mortis usus nostrae erit ? An tuas
laudes sonabunt, factaque posteris
miranda muti praedicabunt
sub gelido cineres sepulchro ?"
Placatus aurem da facilem meis
votis, severos neu querimoniis
averte vultus. Pelle membris
pestiferi mala dura morbi.
Tu supplicanti protinus admoves
aurem benignus. Pro lacrimis mihi
risum reducis, pro dolore
laetitiamque alacremque plausum.
Te semper ergo carmina, te lyrae
nostrae sonabunt. Vox tibi serviet
dicata, praebebitque nostris
materiam tua laus Camenis.

PSALMUS XXXI. IN TE, DOMINE, SPERAVI, NON CONFUNDAR etc.

P_1_31

In te locavi spem meam,
rerum creator optime,
at tu benignus prospice,
ne spei pudescat irritae.
O juste vindex, fraudibus
ab hostium me vindica.
Audi benignus supplicem.
Da promptus abjecto manum.
Me rupe serva ut invia
clausum, vel arce ahenea.
Tu rupis es mihi inviae
munimen, arx ahenea.
Ergo, ut timori mentibus
nomen tuum sit impiis,
praei viam mihi, abditis
me libera de cassibus.
Tu robur es meum, tuae
commendo vitam dexterae.
Me libera pacti Deus
tenax, memorque foederum.
Qui vana stulti somnia
sectantur, odi pessime.
Tu certa spes mihi es, meae
tu portus es fiduciae.
Inter labores asperos
lumen tuae clementiae
fulgens repente turbidum
perfudit animum gaudio.
Cum me tyrannis impotens
urgeret hostis impii,
jamjam imminentis pallidis
leti explicasti faucibus.
Miserere fracti tot malis,
tot obruti doloribus.
Caligat oculus, mens stupet,
maerore corpus tabuit.
Caduca vita elabitur
luctus per et suspiria,
interque clades aridis
fluxere vires ossibus.
Me ridet hostis, et meis
insultat insolens malis.
Horrent propinqui, ceteri
vitant metu periculi.
E proximorum mentibus
obliteror ceu mortuus.
Comtemptior sum civibus
quam lamna testae fictilis.
Me multitudo opprobriis
coram lacessit asperis.
Vim machinatur in meam
jurata mortem factio.
Ego interim fiducia
opis tuae dolos, minas,

injurias, et hostium
contemno contumelias.
Tu fila vitae temperas
meae, regisque tempora.
Tu me impiorum libera
ab hostium tyrannide.
Ostende vultum amabilem
servo bonus tuo et favens,
et me tuere qua soles
semper tuos clementia.
Ne sit pudori quod tuam
imploro opem. Pudor malos
confundat, et silentium
longum sepulchris sopiat.
Assueta vox mendacio
sit muta, vox procaciter
solita bonos lacessere,
et arroganter spernere.
O quanta te colentibus
et quot redundant commoda !
Quot, teste mundo, prosperis
auges tuos successibus !
Hos protegis reconditos
procul a minis potentium,
tuaque munis in domo
linguae veneno ab impiae.
Tibi perennis gratia
sit, rector orbis, qui velut
munita in arce me procul
periculis submoveras.
Exspes, inops, vitam fuga
cum vix tuerer anxiam,
mecum ipse dixi : "Jam truci
reliquit hosti me Deus."
At tu nec in periculis
oblitus extremis mei,
aurem benignam supplici
ac invocanti admoveras.
Ergo patrem rerum optimum
amate, candidi et pii,
quo fastuosos deprimit
et obsequentes erigit.
Qui spem locatis in Deo,
constanter illi fidite,
nec robur animi concidat
sortis procella turbidae.

PSALMUS XXXII. BEATI QUORUM REMISSAE SUNT INIQUITATES etc.

P_1_32

O ter beatum cui patris optimi
noxas remisit letiferas favor,
cui foeda morum flagitia obruit
oblivioso tecta silentio !
O ter beatum cui bonus arbiter
non imputavit lubrica deviae

errata vitae, nec reperit dolum
caeco in recessu pectoris abditum !
Donec fovebam sub tacito sinu
morbum, solutis languidus ossibus
artus trahebam, luctificus dolor
questum ciebat non patiens tegi.
Tu me premebas praevalida manu
infestus, atris seu tenebris diem
nox condidisset, seu rosea dies
orbem recurrens luce retexerat.
Sic decolorem tabificus cutem
maeror coquebat. Sic macie dolor
siccabat artus, messis ut Africae
Cancri per aestum mitius areat.
Tum mente versa vulnera protuli,
tibi renudavi vitium meum,
fraudem retexi, ac tu mihi protinus
noxa soluto conciliatus es.
Qui mentis ergo pura sacraria
servare quaerit, te prece supplice
placet, nec, orbem pontus ut obruat,
formidet aestus letiferi minas.
Tu me periclis eripis asperis
tutela praesens. Tu mihi gaudia
toto refundis corpore, ut hostium
qui vincla fracto carcere depulit.
Nec sat : "Tenebras pectoris auferam."
inquis. "Beatae qua ferat orbita
monstrabo vitae, nec procul a tuis
umquam reflectam lumina gressibus,
mulis equisque ne similis modo
sis, bruta quorum pectora gratiam
non mutuam novere, sed asperis
fracti lupatis servitium ferunt."
Multa obstinatam nequitiam manent
tormenta. Pura qui Dominum fide
orabit, huic pacem et veniam dabit,
non durus umquam parcere supplici.
Recti tenaces simplicis, et quibus
est grata fraudum nescia veritas,
favente laeti numine gestibus,
et voce vestrum pandite gaudium.

PSALMUS XXXIII. LAUDATE JUSTI IN DOMINO etc.

P_1_33
Vos quibus purae est amor aequitatis,
    laeti pangite carmine
orbis auctorem Dominum, aequitatis
    hoc carmen decet aemulos.
Tinniat blando chelys hunc susurro,
    hunc vocalia nablia.
Docta bis quinis resonare nervis
    hic artem manus approbet.
Huic novos cantus meditentur, uni
    laeti clangite buccina.

Nam fides dictis rata veritasque est,
    et factis comes aequitas.
Quippe qui justi est et amator aequi,
    veri fallere nescii,
perque terrarum sola vasta notae
    cunctis munificentiae.
Is suo verbo sinuavit orbem
    lucentem nitidi aetheris.
Quicquid et puris radiis renidet
    campis aetheris igneis.
Litus artavit maris inquieti,
    compressitque licentiam,
et penu clausas sinuavit undas,
    unde in tempore promeret.
Hunc et occasus metuant et ortus,
    hunc unum Dominum colat
quisquis extremos ubicumque fines
    terrae aut aequoris accolit,
cujus a nutu viget interitque
    quodcumque interet aut viget,
cujus immotis tremefacta parent
    cuncta obnoxia legibus.
Qui malas artes populi profani
    ludit callidior suis,
et suo injustae scelerata turbae
    fraudat consilia exitu.
At quod arcana sibi mente rerum
    auctor proposuit semel,
dum dies et nox referent se in orbem,
    usque immobile permanet.
O quater, plusquam quater o beatos,
    patronus quibus est Deus !
Quos sibi excepit, propriamque sortem
    quos dici voluit suam.
Despicit mundi pater e beata
    caeli stelliferi domo,
eque tranquillis adytis labores
    et curas hominum videt,
quippe qui caecos animi recessus
    humani fabricaverit.
Nec quod arcano latet in recessu
    clausum pectoris hunc latet.
Sperat incassum numero tyrannus
    se tutum fore militum,
sperat incassum validis lacertis
    se miles fore sospitem,
saepe spem fallit praeeuntis Euros
    bellatoris equi fuga.
At Deus justos oculo irretorto
    semper respicit et pios,
mortis ut vertat jacula imminentis,
    diram et saevitiam famis.
Una spes nobis opis hinc, ab uno
    certum praesidium in malis.
Ille perfundet sibi dedicata
    dulci pectora gaudio,

ille fidentum sibi spes precesque
laetum ducet ad exitum.

PSALMUS XXXIV. BENEDICAM DOMINUM.

P_1_34 Seu laeta sors me foverit, seu tristior
vexarit, omni tempore
laudabo Dominum, semper illius meum
os personabit laudibus.
Mihi haec voluptas, hoc erit solacium,
mihi hoc levamen in malis,
meoque turba tristis exemplo suas
solabitur molestias.
Una agite cuncti prosequamur laudibus
nomenque numenque illius.
Ille in periclis me vocantem exaudiit,
statimque reppulit metum.
Qui cuncta ad illum consilia referunt sua,
laeto his nitentes gaudio
vultus renident, nec repulsae infamia
rubore confundet genas.
En pauper iste cum vocaret, omnibus
hunc eruit periculis.
Dominum timentum castra munit angelus
demissus ad custodiam,
et imminentes arcet hostes, et pios
a vi tuetur impia.
Facite periclum, jam scietis quam Dei
immensa sit benignitas,
quam sint beati spes in illo qui suas
omnes opesque collocant.
Gens sancta Dominum colite : nil deerit Deum
fideliter colentibus.
Violenta feritas sentiet famam, bonis
cuncta affluenter suppetent.
Adeste, fili, audite, vobis numinis
verum timorem ut indicem.
Quicumque curis liberam et longam cupis
vitam beatus ducere,
linguae refrena virus, os nefaria
a fraude purum contine,
capesse recta, curva vita, dilige
tranquilla pacis otia.
Deus innocentes adspicitque et commodat
intentus aures ad preces,
torvo scelestos intuetur lumine,
et nomen etiam obliterat.
Justum invocantem Dominus audit, omnibus
eum expedit periculis.
Cum spes labores deserit mortalium,
afflicta cum molestiis
succumbit oneri mens, Deus praesens adest,
malasque curas diluit.
Justis labores suggerit semper piis
iniqua sors conatibus,

sed qui bonorum semper est custos Deus
sortis retundet spicula,
et ossa servat ne terantur, impios
ulciscitur scelus suum.
Et quisquis hostis est piorum, cum domo
a stirpe caesus interit.
Animas tuetur se colentium Deus,
nec rem domumque deserit.

PSALMUS XXXV. JUDICA, DOMINE, NOCENTES ME etc.

P_1_35

Rerum sancte opifex, ades,
et patrocinio protege me tuo,
et retro refer in meos
hostes perniciem quam mihi comparant.
Scutum cum jaculis cape,
ensem stringe, meis hostibus obviam
prodi. Dic animae meae
"Secura auxilio nil metuas meo."
In vultus pudor hostium
et turpis subeat dedecoris rubor.
Foedam corripiant fugam,
caecas insidias qui mihi praeparant.
Ut saevus Boreas levem
raptat praecipiti turbine pulverem,
sic illos trepida fuga
vindex praecipites urgeat angelus.
Sit caeno via lubrica,
et caelum tenebris lurida nox tegat,
et formidine pallida
vindex praecipites comprimat angelus.
Nam me fraude mala suis
conati immeritum prendere cassibus,
et caecam innocuo scrobem
effodere. Suis cassibus haereant,
et factam exitium in meum
caeci et praecipites in foveam ruant.
Perfusa interea mihi
dulci laetitia pectora gestient,
mens secura periculi
auctorem Dominum laetitiae colet
et sensus animi indices
clamabunt : "Domino quis similis Deo,
qui fastus gravis improba
defendit tenues a violentia,
vexantemque opis indigos
frangit saevitiam vindice dextera ?"
Conjurata calumnia
in me criminibus saevit atrocibus,
ignotum scelus in meam
fingunt perniciem. Quae bene feceram,
compensant odiis malis,
et vitae invigilant exitio meae.
Illos tabificae luis
aegris visceribus cum dolor ureret,

squallens veste ego lugubri,
jejunaque fame pallidus et siti,
et prostratus humi, Deum
lenibam lacrimis et prece supplice.
Sic sincerus amici amor
sub cari interitum luget amiculi.
Sic fratrem gemit unicum
frater. Sic pietas anxia filii
maternum ad tumulum dolet.
Me fortuna gravi si tetigit manu,
concursant, mala gaudia
inter se celebrant. Faex populi coit,
incauto invidiam creant,
proscinduntque avida me petulantia
scurrae cum balatronibus :
dentem dente acuunt, et rabiem vomunt.
Quem finem patientiae
tam lentae statues, o pater optime ?
Arce hoc ludibrium, neque
desertum rabidis trade leonibus,
acceptum ut referam tibi
quod vivo, et video lumen amabile,
et coetu in celebri canam
te, pronum auxilium ferre vocantibus.
Fac ne spes alat improbas
semper turba meis laeta molestiis,
neu nutu ac oculis notet,
exsultetque meis hostis atrox malis,
qui sermonibus asperis
insultat, trucibusque insidiis petit
pacatum male callidus,
incautum ut tacitis illaqueet dolis.
Non diducere desinunt
rictum risu. "Oculis (euge) oculis diem
laetum vidimus," inquiunt.
O qui luminibus cuncta tuentibus
terras respicis, haec vides ?
Ergo seposita protege me mora.
Jam tandem evigila, et manu
ultrice indomitam frange superbiam.
Justo et supplicio preme
vindex juste malos, neu sine de meo
luctu laetitiam ferant,
neu secum tacito pectora murmurent,
"Evax, recte habet, omnia
supra vota cadunt. Vicimus, en jacet."
Foeda ignominia luant
stultam laetitiam. Dedecoris comes
infamis pudor eluat
importuna meis gaudia de malis.
At cordi quibus aequitas
est nostra, ac animus nil sibi conscius,
vitam tristitia procul
laetam semper agant, ac Dominum ferant
caeli ad sidera laudibus,
qui curis famulos liberat anxiis.

Semper justitiam mea,
custos sancte hominum, lingua canet tuam
et praeconia, dum mihi
impellet calidus pectora spiritus.

PSALMUS XXXVI. DIXIT INJUSTUS UT DELINQUAT etc.

P_1_36 Ut exta flammis mille sacrificis cremes,
oscula des saxis, ingeminesque preces,
arasque donis largus accumules tuis,
non facies tamen ut te rear esse pium.
Scelera reclamant, et negant te credere,
consilio mundum qui regat esse Deum.
Utcumque coram blandiare, non tamen
impietas tacito pectore clausa latet.
Erumpit ignis instar, ac tui trahit
secum odium, atque odii perniciem comitem.
Quodcumque loqueris fraude tinctum est. Respuis
auribus ingratis qui potiora monent.
Scelus nefandum nocte tota cogitas,
recta fugis, semper deteriora foves.
O magne rector orbis, indulgentiae
munera terra, fretum sentit, et astra, tuae.
Quaecumque caelum amplectitur, parentia
legibus orta vigent, lapsa caduntque tuis.
Modus aequitatis et tuae sapientiae,
cunctaque quae fecit, cunctaque facta regit,
longe nivosis montium fastigiis
altior est, vasti gurgitibusque freti.
Humana gens hinc haurit auram et spiritum,
nec pecudes curam praeteriere tuam.
Hinc cuncta vitae suppetunt nobis bona,
dum mens corporeo carcere vincta latet.
Fetus sub alis volucris ut tegit suis,
praesidii fugimus spe mala cuncta tui.
At exsul animus, morte liber, patrium
cum repetet limen sidereamque domum,
illinc egestas et dolores exsulant,
nemo feret votis non potiora suis.
Passim voluptas, pura passim gaudia,
delicias largo flumine rivus agit.
Illinc perenni vita fonte profluit,
vita gravis fati non resecanda manu.
Illinc fatiscent mentium caligines,
quae modo sub tenebris pectora nostra premunt,
vultuque radius purus effusus tuo,
lumine nos purae cognitionis alet.
Benignitatis interim tuae bonis,
qui te cognoscunt et tua facta, fove.
Qui mente pura veritatem diligunt,
justitiae facias commoda ferre tuae.
Me nec feroci calcet arrogans pede,
exigat aut tectis impia turba meis.
Qui scelere gaudent, scelere sic ruant suo,
perpetuo ut lapsos justa ruina premat.

PSALMUS XXXVII. NOLI AMULARI IN MALIGNANTIBUS NEQUE etc.

P_1_37

Ne livor urat aemulus
te, si beatos videris
pravos, nec Euris iis opes
fugaciores invide.
Nam sic facessit illico
umbratilis felicitas,
marcent comis arentibus
ut falce secta gramina.
At tu Dei fiducia
incumbe rectis artibus,
diuque terram ut incolas
donabit, ac te nutriet.
In hoc sit oblectatio,
in hoc voluptas unica.
Is te fovebit jugiter,
votique reddet compotem.
Committe vitam, rem, decus,
illius uni arbitrio.
Animi tibi ex sententia
confecta reddet omnia.
Illustris aurorae ut jubar
tua faciet ut sit aequitas,
ut luce virtus sit tua
meridiana clarior.
Perfer modeste quod tulit
fortuna laeva, neu tumens
ira impiorum prosperas
res cerne torvo lumine.
Compesce bilem, noxia
facessat indignatio,
ne fors nefarium ad scelus
impellat aemulatio.
Eliminantur impii
fumo levi velocius.
Terras modestus incolet
serisque linquet posteris.
Morare paulum, et impium
nusquam videbis. Aspice
aedes, superbi vix heri
agnoveris vestigium.
Modesta bonitas otio
laetam senectam transiget,
et incolenda haeredibus
paterna linquet praedia.
Clam rete nectit impius,
bonisque concinnat dolos,
et dente frendens livido
dolore et ira ringitur.
Haec cernit ex alto Deus,
minasque ridet irritas,
quippe imminentem vertici
cladem scelesto prospicit.

Ensemque stringet improbus,
arcumque tendet, pauperes
ut perdat, ac innoxios
figat sagittis impiis.
Districtus ensis in sui
domini redibit viscera,
frangetur arcus letifer,
et frustra acuta spicula.
Praestat supellex sobria,
recteque parta recula,
quam rapta per vim divitum
fastidiosa copia.
Male parta justus arbiter
disperget, et potentiam
franget scelesti, dextera
justum sua tuebitur.
Innoxios fovet Deus,
ac rem tuetur. Providet
longaeva ut usque in saecula
sit sempiterna hereditas.
Seu pestis atra, seu furor
turbabit orbem bellicus,
nil deerit usque innoxio,
famam nec aegram sentiet.
Sic hostis impius Dei
perit repente funditus,
adeps opimae ut victimae
vanescit in fumos leves.
Nil donat, usque et fenerat
injustus, at justo sua
de sorte superat paupere
quod donet indigentibus.
Justorum amici praedia
linquent suae propagini,
at hostium radicitus
semen peribit erutum.
Amatque justum et dirigit
ejus Deus vestigia,
dextra ruentem sustinet
lapsumque dextra sublevat.
Puer fui, nunc sum senex,
ope destitutum, nec pium
videre memini, nec stipem
ejus petentes liberos.
Justus misertus pauperum
dat usque et uqsue mutuum,
serae tamen propagini
non larga deest opulentia.
Vita scelus nefarium,
sectare recta. Dum diem
sol fundet aureum, tui
terras nepotes incolent.
Deus aequitatem diligit,
bonos nec umquam deserit,
at interibit funditus
a stirpe semen impii.

Justus beata jugera
agri tenebit et colet
cum prole, donec ultimus
instabit orbi terminus.
Sermo sapiens et aequitas
in ore semper est bonis,
in corde scripta lex Dei,
ne pes labet, gressum regit.
Observat impius pium
ut perdat, ast illum Deus
custodit, ante judicem
tuetur a calumnia.
Spem colloca in Deo, Dei
sectare leges, et dabit
dives potensque ut hostium
cernas superstes exitum.
Vidi potentes impios,
gravique fastu turgidos
virescere instar laureae
amoena propter flumina.
Specto repente, en lubricae
imago nusquam gloriae,
nusquam manent vestigia
cunctis gravis potentiae.
Justi intuere et integri
vitae statumque et ordinem,
videbis alto in otio
laetam senectam degere.
At prompta semper laedere
prorsum interibit factio,
vitamque claudet terminus
dignus patratis nequiter.
Justus salutis collocat
omnem in Deo fiduciam,
qui fulcit aequos robore
adversa cum sors intonat.
Dominus petenti fert opem,
et in periclis liberat
ab impiis, qui se et suam
illi salutem credidit.

PSALMUS XXXVIII. DOMINE, NE IN FURORE TUO ARGUAS ME etc.

P_1_38 v.1 Ne me furoris aestuante incendio,
servator orbis, argue,
neu promerentem quamlibet poenas graves
pergas per iram plectere.
Haerent medullis penitus infixae meis
tuae sagittae dexterae.
Irae tuae hinc me et inde mentis consciae
sic vis paventem perculit,
ut nulla plagis saucii pars corporis
non langueat letalibus,
ossa ut solutis artuum compagibus
sceleris venenum attraxerint,

sceleris, profundo quod meum ceu gurgite
caput resorbens obruit,
quod in alta rursus me renitentem velut
immane saxum degravat.
Veteris cicatrix vulneris recruduit,
vomitque tabem luridam.
Afflictus, humilis, ultimis premor malis,
luctu situque squalidus,
clausumque caecis fervet in praecordiis
ulcus, nec nulla corporis
expers doloris pars vacat. Sic debilis
et fractus usque et usque sum,
malis ut impar voce lamentabili
cor ejuletque et rugiat.
Dominator orbis, vota nec animi mei,
nec te latent suspiria.
Pavens tremensque turbidum cor palpitat,
defecta membra viribus
torpore marcent languido, noctem trahens
caligat acies luminum.
Vicini, amici, et sanguinis communio
quos propior admorat mihi,
procul abstitere, foeditatem vulnerum
vix sustinentes cernere.
At prompta semper in meum exitium manus,
molita vim nefariam,
dolosa tendit continenter retia,
fraudesque versat impias.
Ceu mutus ore, surdus aure, ego interim
obtorpui silentio,
elinguis instar et stupentis, crimina
qui nesciat refellere.
In te reposta est spes mea, o rerum potens
Rector, benignus annue,
ne risus hosti sim superbo, qui meis
insultat insolens malis,
qui, si vacillent lubrico lapsu pedes,
laeto triumphat gaudio.
Ad perferenda sum paratus verbera,
vibice semper area
cruenta turget exarati corporis
sulcis flagrorum grandibus.
Merui scelestus, fateor, heu merui. Nocens
do jure poenas debitas,
sed invalescit hostis atrox interim,
viresque sumit factio.
Vivunt vigentque, et immerentem injuria
me prosequuntur, pro bono
malum rependunt ; jugiter calumnias,
quia recta sector, ingerunt.
Tu ne recede longius, neu deseras
periculis in ultimis
accurre, dextram da salutarem, meae
salutis auctor unice.

PSALMUS XXXIX. DIXI CUSTODIAM VIAS etc.

P_1_39

Cum saevus hostes me meo laetus malo
lacesseret conviciis,
mecum ipse verbis abstinere ab asperis
et jurgiis decreveram.
Linguae obseravi claustra freno, pertinax
obmutui silentio,
ac, temere ne quid os mali profunderet,
verbis bonis clausi exitum.
At, ignis instar, vetitus egredi dolor
exarsit intus acrius.
Tandem obstinatae frena pertinaciae
perfregit ira, ac talibus
Dominum rogavi. "Mihi meae vitae modum
qui sit futurus indica :
quando evolabo liber hoc molestiae
fastidioso e carcere.
Tu clausa nullo saecla degis termino,
in te beatus ac potens.
At nos quod aevi vivimus paene est nihil,
ac paene brevius quam nihil,
umbrae fugacis instar, atque imaginis
quam reddit aequor vitrium.
Idque ipsum inani in vanitate atque anxiis
aegrescit in laboribus.
Animum libido torquet, inflat gaudium,
spes tollit, ac timor premit.
Tumultuamur temere. Congerimus bona
incognitis haeredibus.
Quo me ergo vertam ? Quis laboranti feret
opem ? Quis eximet malis ?
Spes omnis in te : miseriae fontem meae,
peccata tolle noxia,
neve esse stultus me sinas et improbis
despectui et ludibrio.
Hostis protervi linguae me cum turpibus
proscinderent conviciis,
obmutui, irae vindices poenae tuae
has esse gnarus scilicet.
Rector parensque gentis humanae, tua
paulisper aufer verbera,
viresque linquunt, vita nec semper novis
plagis ferendis sufficit.
Te persequente scelera poenis, illico
vigor decorque defluit,
tineis peresae more vestis. O homo
caduca res et futilis !
Parens, benigne precibus aurem da meis,
neu verba sperne supplicis,
neu lacrimanti averte vultus hospiti,
namque hospes hanc terram colo.
Nec ego, parentes nec mei certum locum
habemus hic, sed in diem
solliciti et horas, turbidas molestias
vitae brevis transegimus.

Igitur severam paululum abstine manum,
fessum ut resumam spiritum
mortis priusquam, reditus unde non patet,
transmiserit me janua.

PSALMUS XL. EXPECTANS EXPECTAVI DOMINUM etc.

P_1_40

Cum circumfremerent me timor et minae,
intentansque avidam mors fera dexteram,
spes caelestis opis, sera licet, tamen
lenibat trepidam sollicitudinem.
Advertit Dominus, meque voragine
caenosi implicitum gurgitis extulit,
ac, saxi solidis imposito jugis,
monstravi facilem qua graderer viam.
Afflavitque novo pectora spiritu,
suffecitque suae materiam novam
laudis, quam canerem dulce loquacibus
nervis, ac numeris lene sonantibus.
Haec cernant rapidae qui violentiae
fati vel dubiis casibus imputant
eventa, ac trepidi se Domini in fidem
dent, qui stellifero regnat in aethere.
Felix qui stabili spe Dominum ac fide
spectat, quem tumidae pompa superbia
non ad se illecebris ducit inanibus,
fallacique boni ludit imagine.
In nos, sancte parens, quot vigilantiae
et quam mira tuae pignora suppetunt,
quae nec mens acie cernere languida
possit, nec numero lingua retexere !
Aurem mi tacite vellis, et admones
quod labem sceleris nec pretium levet,
nec sanguis pecudis nil meritae eluat,
nec consumpta focis expiet hostia.
Tum dixi, "Venio, quod libet impera.
Adsum, sancte parens, jussa capessere
promptus, ceu tabulis scripta fidelibus
edunt perpetui fata voluminis.
Huc mens, huc studium tendit, uti tuis
conformem monitis quae gero, quae loquor,
quae mecum tacitus cogito. Nam tua
incisa est animo lex penitus meo.
Famam justitiae per populos tuae
late praeco fero, nec labiis meis
nec linguae requies, omnibus ut tua
terris (ipse vides) nota sit aequitas.
Nec justum tacui te mala plectere,
promissique tenacem, et miseris opis
largum. Me bonitas indice gentibus
cunctis facta palam est, et tua veritas.
Defendant igitur me bonitas tua,
promissaque fides fallere nescia,
obsessumque malis innumeris tua
me, rerum genitor, protege dextera.

Me poenae, capitis quae superent pilos,
omni ex parte premunt, quas neque luminis
in promptu est acie nosse. Animus stupet,
curarum innumeris obrutus aestibus.
At tu, mundi opifex sancte, salutifer
adsis. Auxilium fer cito, et ultimis
oppressum penitus subtrahe me malis,
ut pravi pudeat consilii improbos.
Turpem ignominiae tristitiam ferant,
tendunt exitio qui laqueos meo,
infamem referant consilii exitum,
nostris qui capiunt laetitiam e malis.
Hunc fructum sceleris percipiant sui,
in fraudem ut recidant quam mihi struxerant.
Frustratus doleatque et rubeat, meas
qui ridet lacrimas et fruitur malis.
Qui credunt fidei se penitus tuae,
illos auxilii spes recreet tui,
ac semper Domini nomen amabile
certent tergeminis tollere honoribus.
Exspes, pauper, inops sim licet, at mihi
custos rerum opifex pervigil excubat.
Vitae o praesidium et certa salus meae,
adsis, neu trepida me crucia mora."

PSALMUS XLI. BEATUS VIR QUI INTELLIGIT SUPER EGENUM etc.

P_1_41 Beatus ille qui misertus pauperis
fert rebus in duris opem,
nec arroganti despicit fastidio
prostratum et oppressum malis.
Quem rere fractum, et penitus abjectum, Deus
attollet et solabitur.
Cura fideli Dominus illum muniet,
et e periclis eruet,
interque vivos sospiti dabit frui
vitae beatae commodos,
artus cubili cum dolor prostraverit,
opem feretque, et lectulum
versabit. Omnem prorsus aegritudinem
in dulce vertet gaudium.
Cum me doloris vis acerbi affligeret,
opem poposci te, Deus,
animae medere sauciae (dixi) sui
sceleris pudendo vulnere.
Dira imprecatur hostis ac me devovet,
laetus meis incommodis.
"Quando interibit," inquit, "et cum corpore
nox una nomen obruet ?"
Si forte quis me visit horum, corporis
animique morbis anxium,
vultu dolorem fingit, ac suspiria
laeto trahit de pectore.
Foras profectus conditum in praecordiis
repente virus evomit.

In me susurrat clanculum atque obmurmurat
scelesta conspiratio.
Clam machinantur saeva, in exitium meum
consilia cuncta conferunt,
Secumque jactant : "Missa certe caelitus
nunc dira vis mali hunc ligat,
prostratus haeret, lectulo affixus jacet,
noctem trahens novissimam."
Quin et sodalis, et mihi mensa et domo
conjunctus, et cui maxime
fidebam, ad hostes conferens sese meos,
in me ferox recalcitrat.
At tu, salutis auctor et custos meae,
benignus in me respice.
Manum jacenti da salutarem, hostibus
parem ut rependam gratiam.
Tui favoris pignus id certissimum
erit mihi, et constantiae
in me tuendo, quod malis laetus meis
hostis ferox non gestiat.
Vires recepit corpus, innocentiam
servavit animus, dexteram
te porrigente, qui receperas tuam
semper tuendum me in fidem.
Agnoscat orbis unicum et colat Deum,
quem gens honorat Isaci,
unumque laudet, temporum donec vices
luces et umbrae divident.

ooo

GEORGII BUCHANANI PARAPHRASIS IN SECUNDUM LIBRUM PSALMORUM.

PSALMUS XLII. QUEMADMODUM DESIDERAT CERVUS etc.

P_2_1

Non cervus fluvios sic avet algidos
(cervus turba canum quem premit) ut tui
cor desiderio carpiter anxio,
rerum conditor optime.
Huc me raptat amor dulcis, et impotens
ardor ferre moras. O niveum diem
qui templo reducem me statuet tuo !
O lucis jubar aureum !
Jejunus lacrimis pro dape se dolor
pascit, turba meis obvia dum malis
illudens rogat : "Heus iste tuus Deus
cur nunc deserit exsulem ? "
At rursus bonitas cum subiit tua
et menti auxilii certa fides tui

illuxit trepidae, temporis illius
me consolor imagine,
festis cum populus me reducem choris
faustisque excipiet vocibus, et Dei,
pompa cum celebri, me comitabitur
augusta ad penetralia.
Cur me sollicitis teque doloribus,
mens aegra, exanimas ? Pone metum, ac Deo
te da, quo patriae vindice redditus,
grates sospes adhuc agam.
Haec mentem recreat spes, licet aviis
Jordanis lateam saltibus, Hermoni
esxul dura licet saxa perambulem,
solis hospita belluis.
Quamvis agminibus me mala densius
omni ex parte premant, quam super horridos
montes grando sonat, quam mare verberat
raucis litora fluctibus,
tu si me placido lumine videris,
cedent tristitiae nubila. Tetricas
maeroris tenebras discutiet mihi
lucis dulce jubar tuae.
Laudes interea non mihi nox tuas,
non curae impedient. "O columen meum
(dicam) et certa salus, ludibrium feris
cur me deseris hostibus ?"
Dirumpor, tacitis aestuat ignibus
pectus, turba meis impia dum malis
insultans rogat : "Heus, iste tuus Deus
cur nunc deserit exsulem ? "
Cur me sollicitis teque doloribus,
mens aegra, exanimas ? Pone metum, ac Deo
te da, quo patriae vindice redditus
grates laetus adhuc agam.

PSALMUS XLIII. JUDICA ME, DEUS, ET DISCERNE CAUSAM MEAM etc.

P_2_2
Vindex esto mihi, Deus,
et patrocinio protege me tuo,
oppressum scelere impio,
et fraudum laqueos frange nefarios.
Vitae o praesidium meae,
cur me praesidio destituis tuo ?
Cur luctu vagor obsitus,
dum saevae furias vito tyrannidis ?
Profer lumen opis tuae.
Montem pande viam quae ferat ad tuum,
montem quam proprie domum
majestate tui numinis incolis.
Atque aram adveniam ad tuam,
ac te, laetitiae materiam meae,
et grata cithara tibi
grates laetus agam, conditor optime.
Cur maeres, anime anxie,
ac me sollicito pectore maceras ?

Omnem pone metum, ac Deo
curam crede tui, quem super aethera
cantu sospes adhuc feram,
cum salvus patriae reddar amabili.

PSALMUS XLIV. DEUS, AURIBUS NOSTRIS AUDIVIMUS etc.

P_2_3

Vestusta ad aures fama nostras attulit,
serisque patres posteris
stupenda facta tradidere a te, Deus,
patrata priscis saeculis,
eliminatis cum profanis gentibus
et incolis prioribus
horum labore fructibusque perfrui
nostris dedisti patribus.
Certe nec armis lucidis, nec viribus
debemus has victorias,
sed nos favoris aura mollis, et tua
protexit indulgentia.
Ergo, salutis auctor unice, o Deus,
ades piis salutifer.
Te dante vires, hostium ferociam
tam facile profligabimus,
taurus minaci quam jacit cornu pilas,
stipulaeve fasces aridae,
superba regum colla crasso in pulvere
prostrata conculcabimus.
Non arcus istam letifer fiduciam,
non mucro saevus ingerit.
Tu nos ab hoste subtrahes, sternes solo
infensa nobis agmina.
Non ergo semper jure te cantabimus
nostrae salutis vindicem,
ac donec orbis astra volvet ignea,
te prosequemur laudibus ?
At nunc relictos objicis ferocium
injuriae nos hostium,
nec prodis ante nostra ductor agmina,
qualis solebas antea.
Hosti imminenti terga cogis vertere,
praedaeque das prementibus.
Pecus ut macello destinata exponimur
caedentium libidini,
omnesque terras barbararum gentium
errore complemus vago.
Venum dedisti nos palam, nec auctio
te ditiorem reddidit.
Vicina nostris oppida insultant malis,
cladesque rident ; fabula
sumus profanis nationibus, caput
motant, labella exporrigunt.
Oculis oberrat usque contumelia,
pudorque vultus inficit,
dum voce acerba injurias exasperat,
minasque torvas adjicit

hostis protervus. Obruti tot cladibus,
tot undequaque instantibus,
tamen nec umquam est animus oblitus tui,
tecumque pacti foederis,
sese nec ullis territus periculis
avertit aut recta via
pes flexit, etsi penitus abjecti interim
abs te, licet draconibus
immitioris gentis addicti jugo
feramus umbram ergastuli,
et servitutem lugeamus, et necem
vitae precemur taedio.
Iniqua meritis si tuis oblivia
offuderint se mentibus
nostris, manusve supplices protendimus
diis impiarum gentium.
Id te lateret, abditas qui pectoris
prorsus latebras inspicis ?
Te propter, odio ceteris populis sumus,
et instar ovium caedimur.
In te favoris pendimus poenas, tui
amoris odia nos premunt.
Exsurge, similem somnolentiae moram,
salutis auctor, corripe.
Cur ora condis, immemorque negligis
tuos malis in ultimis ?
Afflictus animus, et malis praesentibus
lassus, futuris anxius,
succumbit oneri. Strata tabescunt humi
defecta membra viribus.
Exsurge, genitor, et vigore corporis
animique cassos subleva,
clemens bonusque nos ab hostis impii
immanitate libera.

PSALMUS XLV. ERUCTAVIT COR MEUM VERBUM BONUM etc.

P_2_4 Cor micat, exsultant trepidis praecordia fibris,
eructantque novum gravido de pectore carmen.
Certat lingua animum fando, manus aemula linguam
scribendo exaequare, me nova carmina regi
dum cano, regi, hominum cui nemo e semine cretus
audeat eximiae contendere munere formae,
quem decorat lepor, et roseis affusa labellis,
gratia, cui rerum caeli indulgentia spondet
hunc fore perpetuum longaeva in saecla tenorem.
Ergo armis, invicte heros, age, fortibus apta
ensem humeris, ensem per quem te gloria caelo
aequat, et adversum fidens fer pectus in hostem.
Frena tibi currus verum moderetur et aequum,
et quae praecipitem clementia temperat iram.
His ducibus tibi surget honos, tua dextera factis
clara per ignotas fundet miracula terras,
cordaque vulnificis figens inimica sagittis,
sponte tibi coges validas procumbere gentes.

Nec maris aut terrae spatium, nec terminus aevi
finiet imperium, sceptri moderamine justi
quod regis, et leges mollis clementer acerbas.
Te super aequaevos omnes regnator Olympi
diliget, et laeto vultum exhilaravit olivo
unde tui mulcent populi nova gaudia mentes,
pallia cum loculis tibi depromuntur eburnis,
et myrrhae passim lacrimae, stactaeque suavis
halitus, et molles casiae funduntur odores.
Ancillae apparent genus alto e sanguine regum
inter honoratas promptae ad tua jussa ministras.
At regina tori consors tibi dextera adhaeret,
auro picta sinus, auro radiata capillos,
misit ab Eois Ophire quod flava caminis.
Tuque adeo, regina, audi, et rem pectore conde,
nec mea dicta nega placidas demittere in aures.
Jam nunc et patriam et patrem obliviscere, jam nunc
ex animo caros penitus depone propinquos.
Unum oculis specta, unum animo complectere regem.
Regem oculis animoque, tuo qui pendet ab ore,
unius et pulchris defixus vultibus haeret.
Hunc dominum agnosce, et supplex venerare, nec illo
officio studioque tibi concedet, et illa
undarum regina Tyros te murice et auro
accumulans colet, et vicina per oppida late
procumbent tibi suppliciter gazisque potentes,
aut opibus clari, meritumque feretis honorem
hunc populi. Pharii proles generosa tyranni
tota decens, tota est gemmisque insignis et auro,
et facies cultum illustrat, facieque decora
pulchrior est animus. Tibi, rex, en ducitur uxor,
dives opum, divis pictai vestis et auri,
virginibus comitata suis de stirpe propinqua,
virginibus quas pompa frequens clamore secundo
insequitur, plausuque fremens laetaeque choreae
cantibus augustam laetas deducet ad aulam.
Neu desiderio nimium tangare tuorum,
quod patres tenuere tui, tibi cara tenebit
imperium adnascens sobolis numerosa propago,
quos regere aspicies terras, totumque per orbem
legitimis populos sceptris frenare potentes.
Nec tu carminibus, rex magne, tacebere nostris.
Quaque patet tellus liquido circumsona ponto,
posteritas te sera canet, dumque aurea volvet
astra polus, memori semper celebrabere fama.

PSALMUS XLVI. DEUS NOSTER REFUGIUM ET VIRTUS etc.

P_2_5
Cum muniat nos praesidio suo,
virtute firmet, cum gravis intonat
  procella, fortunae periclis
 eripiat dominator orbis,
nullam expavemus vim, quatiat licet
orbem tumultus, terraque sedibus
  convulsa montium ruinis

artet aquas pelagi frementis,
insana quamvis aequora saeviant,
et vorticoso gurgite torqueant
spumamque limumque, et procellis
terrificis scopulos flagellent.
Nam civitatem, cui Deus unice
indulget, aris et propriam suis
dicavit, algenti pererrans
lympha fugax hilarat liquore.
Occulta ne vis aut timor hosticus
urbis quietem sollicitet, Deus,
gentis suae intentus saluti,
praevenit auxiliis pericla.
Gentes tumultus concitet impias,
et regna belli concutiat furor,
flammis fremat caelum coruscis,
terrificet labefacta tellus.
Hac et duelli pacis et arbiter
stat, proeliorum qui regit exitus,
munimen, et nostrae salutis
praesidium, Deus Abrahami.
Venite, adeste, et cernite non prius
audita, mira, incognita, quae Deus
patravit in terris ab ortu
solis ad Hesperium cubile.
Funesta belli incendia sustulit,
fregit cruentae spicula lanceae,
contrivit arcus, et volucres
in cinerem minuit quadrigas.
"Sedate motus mentis", ait Deus,
"measque vires noscite, quem colet
quocumque sub caelo repostas
gens hominum colit orbis oras."
Hac et duelli pacis et arbiter
stat, proeliorum qui regit exitus,
munimen, et nostrae salutis
praesidium, Deus Abrahami.

PSALMUS XLVII. OMNES GENTES PLAUDITE etc.

P_2_6
Telluris omnes incolae
Deo canoros edite
plausus, canoris pangite
laeti Deum praeconiis.
Deum verendum et arduum,
malisque formidabilem,
qui regna fastu turgida
frenat potenti dextera,
qui bellicosa compulit
parere nobis oppida,
nostrumque gentes inclytas
armis coegit sub jugum,
hereditatem qui suam
nobis colendam credidit,
unde Isaci nepotibus

aeterna fulget gloria.
En templa scandit praevio
laetum canente classico.
En scandit auctor omnium
vulgi secundis plaudibus.
Cantate laeta carmina
Deo, canora carmina
cantate. Regi psallite
jucunda vestro carmina,
qui sceptra rerum temperat,
ac regna terrae dividit.
Docti modorum dulcibus
hunc ferte in astra cantibus,
qui dirigit mortalium
res, et salubri vinculo
legum coercet, lucido
e siderum praetorio.
Ad hunc potentes gentium
se contulere principes,
ultroque colla sub jugum
rerum dedere praesides.
Nostrum Deum diis ceteris
sublimiorem agnoscite,
caelum, solumque, et sidera
suo regentem numine.

PSALMUS XLVIII. MAGNUS DOMINUS ET LAUDABILIS etc,

P_2_7 Rector beate caelitum, cui nil viget
   simile aut secundum, caelitum
beate rector, sancta jure te Sion
   in astra tollit laudibus,
Sion opacam versa ad Arcton, regia
   formosa regis optimi,
Sion voluptas gentium, uberis soli
   arvis beatis accubans.
Sensere Domini vindicis potentiam
   Solymae superba moenia,
sensere numen, cum feroces viribus
   colere reges, copiis
castrisque junctis, servitutem civibus
   tuis minati et vincula.
Perstrinxit oculos intuentium stupor,
   et horror artus perculit,
quales tremores querulus excitat dolor
   vexante partu feminas,
pavorque trepida sparsit attonitos fuga,
   Euri procella ut aequoris
undas ab imis penitus attollens vadis,
   trepidas carinas dissipat.
Haec facta priscis rettulere saeculis
   parvis parentes liberis,
haec nos in urbe vidimus Dei, ratis
   qui frenat orbem legibus,
haec urbe in illa vidimus, cui pervigil

Deus ipse custos excubat.
O sancte rerum genitor, in rebus malis
tuam advocamus dexteram,
tuas ad aras supplices advolvimur.
O rector orbis optime,
tua laus per oras ultimas mundi, et tuae
imago fulget gloriae
et aequitatis. Te scelestos verbere
plectente justo, gestient
colles Sionis, nec feret tacitum suum
Judae propago gaudium.
Ite, et Sionem obambulate, moenia
spectate, turres arduas
numerate, fossam et aggerem intuemini,
molesque celsas aedium.
Narrate natis, posterorum ut audiant
et obstupescant saecula,
solumque noscant et colant nostrum Deum,
ortusque finisque inscium,
qui sempiternus sempiterna nos ope
a fraude vique proteget.

PSALMUS XLIX. AUDITE HAEC OMNES GENTES etc.

P_2_8
Audite, gentes, ortus et occidens,
advertite aures, et medio dies
quos torret axe, et qui vitreum solum
ponti nivali finditis orbita.
Audite, sive ignotus, et infima
de plebe pauper, sive opibus potens,
multaque fulges plebe clientium,
aurique gazis ditibus incubas.
Fontes recludam jam sapientiae,
plenoque promam pectoris e penu
prudentiam ; jam lingua recondita
oracla gestit carmine pandere.
Cur congerendis me cruciem bonis,
famemque et acrem pauperiem timens,
ut vita curis anxia tristibus
me tristiorem trudat ad exitum ?
Gemmis et auro et murice divites
superbientes adspice, qui sibi
gaudent beato plaudere somnio,
tutosque fluxis credere se bonis.
Germanus auro non redimet suum
de morte fratrem, nec pretio Deum
donisve flectet fata retexere,
ut membra liquit frigida spiritus.
Sed nec perennes interitus moras
dives pacisci, nec potis est putres
ne solvat artus tempus edax : vetat
id lege dura fixa necessitas.
Mors aequa stultis et sapientibus
intentat arcum, par manet exitus
vitae hos et illos, occupat improbis

ignotus haeres parta laboribus.
Villae superbae delicias breves,
luxuque structas regifico domos
linquunt, sepulchrique irremeabilis
tenebricosis sub latebris jacent.
Quid fama duris parta laboribus
prodest ? Inanis quid tituli decus ?
Quid aura blandae laudis, et ambitus
nomen futuris prodere saeculis ?
Cum vani honoris ver breve floruit,
letale spirans mortis hiems, viros
et bruta raptans interitu pari,
oblivionis nube pari premit.
Hac stulti ierunt, hanc male providos
ducet nepotes error in orbitam,
quos mors sepulchri sub scrobe conditos
depascet, imbelles ut oves lupus.
Aeterna caeli temperies pios
manes fovebit lucis in aureae
splendore, qualis mane fluit nitor
per prata vernis picta coloribus.
Stultis senectus robora deteret,
pro sumptuosis bustum erit aedibus,
at me benignus de barathri cavo
specu remissum suscipiet Deus.
Nec te cupido sauciet aemula
stuporve, si quem videris impia
de plebe fluxis conspicuum bonis,
clarumve multa fulgere gloria,
cum dexteram mors illacrimabilis
injecit, et tam divite copia
secum sub umbras nil feret, et comes
infida bustum gloria deseret.
Dum commeantis pectora spiritus
haustu calescunt, perfruitur bonis,
seseque curat molliter, et monet
omnes eumdem pergere tramitem.
At cum parentes cesserit ad suos,
longum dolebit stultitiam brevem,
ad regna tractus lucis egentia,
quae semper horror nubilis obsidet.
Rectrix honoris ni sapientia
accesserit, brutis homo bestiis
nil interest. Quos vita facit pares,
exspectat aeque inglorius exitus.

PSALMUS L. DEUS DEORUM DOMINUS LOQUUTUS EST etc.

P_2_9 v.1 Qui frenat aequis legibus arbiter
superba regum colla minacium,
  vocabit in jus orbem ab ortu
 solis ad Hesperium cubile.
Vultu verendo tum sacer, ardua
pulchrae Sionis de specula loquens,
  ad gentis humanae coactum

concilium Deus ora solvet.
Non facta semper, non sinet impia
impune grassari. Veniet Deus,
flammae vorax illum antecedet
vis rapidis agitata ventis.
Testes vocabit, cum populo suo
acturus, ignes, lumine conscio
qui cuncta despectant ab alto, et
omniparae sola vasta terrae.
"Adeste primum gens mihi propria,
gens sancta," dicet, "cui super hostiis
legem dedi rite offerendis,
perpetuum pepigique foedus."
Hic aequitatem judicis igneus
miratus aether, justitiam Dei
annuntiabit. Nam sedebit,
(ne dubita) Deus ipse judex.
"Audi, Abrahami progenies boni,
peculiaris gens mihi. Te voco,
testem benignitatis in te
perpetuae, et solidi favoris.
Non arguam te, quod mihi victimae
cruore raro altaria sparseris,
aut parcus armenti cremaris
rara sacris holocausta flammis.
"Non taurum egens te de stabulis peto,
hircumve caulis. Omne pecus meum est,
quod montium anfractus pererrat,
quod nemorum tegitur latebris.
Nec me volucris rupis in edito
usquam recessu nidificans latet.
Non ulla picturato amictu
ruris avis genialis hospes.
Quod si esurirem, scilicet ut petam
a te necesse est, arbiter aetheris,
terrae, fretique, et quicquid ingens
orbis habet gremio capaci ?
Taurine vescor carnibus, aut bibo
hirci cruorem ? Pectore candido
grates age, et quovis litabis
rite Deo sine caede voto.
Tum deprehensus rebus in asperis
securus implora, auxilium feram,
grates ut accepta salute
laetus agas, Dominumque laudes."
At impium sic alloquitur Deus :
"Qua fronte leges tu recitas meas,
et ore sanctum impurus audes
sacrilego memorare foedus ?
Tu legum habenis impatiens regi,
et institutis, moribus et bonis
juratus hostis, voce laudas,
tecum animo mea verba rides.
Cum fure furti consilium cois,
moechis adulter te socium applicas.
Ad probra projectus, dolosa

perniciem meditare lingua.
Cum fratre juncti vincula sanguinis
oris procacis non rabiem premunt.
Infamia germanum eodem
dedecoras utero creatum.
Et arbitraris me similem tui,
quod perpetrata haec dissimulaverim ?
Ne crede. Tecum expostulabo,
ante oculos tua facta ponam.
Considerate haec vos, quibus excidit
de mente caeca mentio numinis,
ne, cum prehendam, nemo sit qui
de manibus mihi prensa tollat.
Si victimam vis magnificam mihi
mactare, laudes canta, age gratias.
Hac itur ad certam salutem,
haec superos via pandit axes."

PSALMUS LI. MISERERE MEI DEUS SECUNDUM MAGNAM MISERICORDIAM TUAM etc.

P_2_10

O salus rerum, lacrimis precantum
mollibus flecti facilis, rogantem
levis exaudi, scelerumque tetras
ablue sordes.
Usque peccati lave et usque labem,
dum repurgatam maculis pudendis
purius corpus niteat recocto
ignibus auro.
Nam meam agnosco (pudet heu pigetque),
ah miser, labem, vitiique foeda
mentis obversans oculis imago
semper oberrat.
Unus arcani es mihi testis, unus
arbiter verax, temerario ausu,
improbas linguas tua judicantum
facta refutas.
Quippe jam primo scelus usque ab ortu
haeret, infectas vitians medullas,
deque conceptu genetricis hausi
semina labis.
At tibi cordi est sine fraude veri
simplicis candor, fideique certae
puritas, nullo labefacta duri
turbinis ictu.
Hanc facis tanti, vitiis ut atris
oblito, legum sapientiaeque
tu mihi arcanae facilis beatum in-
-dulseris haustum.
Ergo me hyssopi, sator alme, lustra
frondis adspersu, maculaeque cedent,
membra candorem tibi lota vincent
pura nivalem.
Si bonus laetum placidusque mittas
nuntium, tristem mihi recreabis
gaudio mentem, stupidos recurret

robur in artus.
Ne meos lapsus oculis acutis
semper observa, numerave labes,
sed malae culpae nimium tenaces
ablue sordes.
Cor mihi rectum, scelerisque purum,
o potens rerum genitor, refinge,
spiritum firmum renova novata
cordis in aula.
Neu mihi avertas faciem, tuoque
arceas vultu procul, auferasque
spiritum sanctum, calida incitatus
rursus ab ira.
Redde, speratae solido ut salutis
gaudio per te fruar, inquieti
spiritu motus animi rebelles
principe firma.
Tum meo exemplo moniti scelesti,
quos via flexit malesuadus error,
denuo legum, duce me, tuarum,
jussa capessent.
Expia noxa mihi, sospitator,
caedis infandae caput obligatum, ut
te canam justum, pariterque lapsis
parcere largum.
Tu viam vocis mihi pande, mutum
tu, Deus, linguae moderare plectum.
Tum feram late tua magna gentes
facta per omnes.
Victimae si te caperent, dedissem
victimam. Sed te neque sanguis hirci
fusus aut sacris holocausta placant
addita flammis.
Paenitens fraudum scelerumque pectus,
spiritus fracti, mala cor perosum,
haec Deum placant. Adhibe haec, et usque
ture litabis.
Gentis humanae bone dux, Sionem
quo soles vultu facilis tuere,
pace florentes Solymae beatae
protege turres.
Tum tibi votis bona mens pudicis
sacra persolvet. Sacer hircus ignes
pascet, et sanguis vituli calentem
imbuet aram.

PSALMUS LII. QUID GLORIARIS IN MALITIA, QUI etc..

P_2_11
Quid gloriaris, impie
tyranne, pravis artibus ?
Innoxiis clementia
Divina semper excubat.
Tua lingua semper fraudibus
intenta comminiscitur
nefas, nitente cotibus

acutior novacula.
Te prava rectis plus juvant,
plus falsa veris recreant,
dolisque pestilentibus
libenter aurem commodas.
Ergo Deus te conteret,
hominumque contubernio
eliminabit, ac domum
evertet omnem funditus.
Justus videbit, et gravem
Dei pavebit dexteram,
vanaque dignos exitus
ridebit impotentia.
"En ille gazis," inquiet,
"malisque fidens artibus,
securus ille numinis
divinae opis nil indigens."
Ego, ceu virens olivula,
Domini in agello consita,
florebo, spe fretus bona
caelestis indulgentiae.
Te semper in coetu pio
fraudis celestae vindicem
canam, et tuae clementiae
spe dura cuncta perferam.

PSALMUS LIII. DIXIT INSIPIENS IN CORDE SUO etc.

P_2_12
Opinionum foeda mentem toxico
corpusque scelerum sordibus
contaminata turba, vela dum cupit
suo furori obtendere,
ferri ac referri sortis arbitrio omnia
humana comminiscitur.
Ergo, exsoluta numinis formidine,
dat frena turpitudini.
Scelesta, foeda, abominanda excogitat,
excogitata perpetrat.
Ex arce celsa siderum deflexerat
Dominus in orbem lumina,
si quem videret forte non penitus malis
corruptum opinionibus,
qui mentis oculis omnium fideliter
rerum parentem quaereret.
Erroris omnes nubili fallacibus
fraus illigarat cassibus,
se cuncti eisdem polluere sordibus,
nec recta cuiquam curae erant.
Ergo ille mitis, ille munificus parens,
ira incitatus aspera :
"Gens," inquit, "ista plena scelerum ac sordium,
crudelis animo et impia,
quae panis instar devorat plebem meam,
ecquando cognoscet Deum ?
Ecquando mentis lumine in periculis

agnoscet orbis arbitrum ?"
Certe timebit non timenda, et conscius
vexabit horror pectora.
Nam Dominus ossa conteretque, et hostium
ausus retundet impios.
Vultum pudoris turpibus sparget notis,
turbabit animum infamia.
En umquam Eoo lucifer salutifer
ab axe promet hunc diem ?
Ab arce Dominus cum Dionis ardua
speratam opem feret suis,
patriaeque vinclis liberos hostilibus
reddet nepotes Isacii,
electa laudes illius gens ut canat,
perfusa vero gaudio ?

PSALMUS LIV. DEUS IN NOMINE TUO SALVUM ME FAC etc.

P_2_13

Rerum parens, me protege,
et saevo ab hoste libera,
nomen boni ut colant tuum,
et vim pavescant impii.
Audi benignus supplicem,
nec durus aurem questibus
occlude. Vitae nam meae
crudelis hostis imminet.
Infestus hostis imminet
vitae meae, nec vindicem
Dei potentis dexteram
sibi imminentem respicit.
Rerum sed aequus arbiter
opem feret. Periculis
me liberatum fulciet,
et sospitem tuebitur.
Suis peribit artibus
scelesta fraus, et incident
in ipsa caeci retia,
quae clam mihi tetenderant.
Liber periclo, victimis
te munerabor. Te canam
Patrem, bonis placabilem,
malisque formidabilem,
qui libero molestiis
mihi dedisti gaudia
haurire laeto lumine
de clade gentis perfidae.

PSALMUS LV. EXAUDI, DEUS, ORATIONEM MEAM etc.

P_2_14

Caelitum rector bone, mitis aurem
admove in rebus trepidis vocanti,
neu meos vultu tetrico severus
despice questus.
Adspice attentus mihi quo tumultu

aestuet pectus, gemitu dolores
quo fremant, dum vis mihi frausque saevi
imminet hostis.
Imminet saevus capiti tyrannus,
et meae famae meditatur atrox
crimen, et secum furit impotenti
turbidus ira.
Cor micat, nervis trepidant solutis
ossium nexus, animus labascit,
semper et pallens oculis oberrat
mortis imago.
Ergo sic mecum loquor : "O quis altos
nubium in tractus celeri columbae
me levet penna, nemorum et remotis
sistat in antris,
ut procul cura trepida metuque
montium solos habitem recessus,
ocior ventis ferar et corusci
fulminis alis !"
O Deus, linguas male perde pravas,
illitas linguas gelido veneno,
quae dolis, probris, rabidisque vexant
litibus urbem.
Sive lux fundat radios micantes,
sive nox fundat tenebras opacas,
excubant muris maledicta, vicis
omnibus errant.
Vis, furor, fraudes, scelerum libido
obsidet cunctos aditus viarum,
et fames auri miseram trucidans
fenore plebem.
Si palam saevos inimicus enses
stringeret, si clam laqueos pararet,
dente si famam peteret maligno,
aequior essem.
Tu mihi insultas comes et sodalis,
testis arcani taciturni et auctor
consilii, sacra totiesque junctus
foedere mensae.
Gentis humanae moderator, orbem
qui salutari regis aequitate,
fraudis auctores scelerumque vivos
obrue terra.
At mihi attentam dabis aequus aurem,
sive lux promat radios ab undis,
sive lux condat radios sub undis
vespere sero.
Inter hostiles dabis ut tumultus
tutus evadam. Mihi nam superbis
viribus fretus numeroque saevus
imminet hostis.
O potens rerum, sine fine poenis
tu premes justis scelus impiorum,
arrogans pectus quibus obstinata
intumet ira.
Pace qui ficta simulant amicae

mentis affectus, animoque virus
occulunt, prisco neque facta curant
foedere ritu.
Lacteus blando fluit ore rivus,
bella cor spirat fera, suaviorque
balsamo sermo secat instar ensis
vulnere caeco.
Tu tui curam Domino relinque,
is tuos gressus reget, is dolores
leniet, justumque ope sublevabit
rebus in artis.
Impio, fallaci, avidoque caedis
fila mors rumpet viridi in juventa.
Me tui, rector bone, spes favoris
certa fovebit.

PSALMUS LVI. MISERERE MEI, DEUS, QUONIAM etc.

P_2_15

Orbis creator, me bonus adspice,
injurioso quem pede prorutum
hostisque conculcat, premitque
assiduis agitans periclis.
Conculcat hostis me numero ferox,
et insolenti saevitia premit,
nec liberas luces laborum,
nec vacuas sinit ire noctes.
Seu luce terror sollicitus mihi,
seu nocte circumstat, pater optime,
spes rebus in duris mihi una,
et columen superas salutis.
Te fretus uno, pollicitis tuis
innixus unis, nec metuam dolos
mortalium caecos, minasque
terrificas, et aperta bella.
Calumniantur quae loquor omnia,
pravaque carpunt facta libidine.
Huc conferunt omnem laborem, ut
exitium mihi moliantur,
coetusque cogunt, et capiti meo,
qua fraude, qua vi, jugiter imminent.
Vestigia observant, nec horam
insidiis vacuam relinquunt.
Impune tantam nequitiam ferent ?
Pravique fructum consilii legent ?
O arbiter mundi, nec illos
praecipites agis in ruinam ?
Meae labores tu numeras fugae,
urna repostas tu lacrimas meas
servas, apud te certa constat
usque mei ratio doloris.
Aurem vocanti tu facilem mihi
das, atque inanes spes facis hostium,
et signa non obscura amici
das animi, et stabilis favoris.
Te fretus uno, pollicitis tuis

innixus unis, nil metuam dolos
mortalium caecos, minasque
terrificas, et aperta bella.
Te semper ergo carmine patrio
laudabo, vitae praesidium meae
ex hostium ferro dolisque
incolumis tibi vota reddam.
Te liberatus vindice, te meum
firmante gressum, ne titubent pedes,
dum spiritus fovebit artus,
jussa sequar tua, rector orbis.

PSALMUS LVII. MISERERE MEI, DEUS, MISERERE MEI etc.

P_2_16
Sancte parens, miserere animae pereuntis, et omnem
in te salutis quae locavit spem suae,
meque tuis alis tectum defende, procellae
dum saevientis impetus deferveat.
Te voco, te (solum in rebus quod restat egenis)
appello, supplex et tuam imploro fidem.
Te voco, qui cumulata mihi promissa refundes,
et coepta duces prosperos ad exitus,
qui mihi subsidium e caelo praebebis, et hostis
jamjam imminentis liberabis faucibus,
qui dabis auxilium ex adyto sublimis Olympi,
memorque fidei et pristinae clementiae.
Inter enim saevos habito feritate leones,
flammam vomentes versor inter belluas,
lingua quibus saevo proscindit acutius ense,
dentes sagittis lanceaeque cuspide.
O Deus, augustum celso caput exere caelo,
ostende terris gloriae jubar tuae.
Explicuere meis pedibus sua retia, terrae
mihi saevus hostis penitus afflictum premit,
et scrobibus fossis iter obsedere. Sed ipsi
mihi paratas in scrobes caeci ruent.
Mens invicta malis, animi vigor integer, orbis
te voce rector, te celebrabit lyra.
Eia age depositis, mens, expergiscere curis,
et tu, canora barbitos cum nabliis,
ocius aurorae quam lucifer excitet ignes,
aurora cantus quam volucrum exsuscitet.
Te, pater alme, canam, populos tua facta per omnes,
quacumque tellus panditur vates feram.
Nam tua siderei bonitas fastigia caeli,
fidesque tractus nubium supervolat.
O Deus, augustum nitido caput exere caelo,
ostende terris gloriae jubar tuae.

PSALMUS LVIII. SI VERE UTIQUE JUSTITIAM LOQUIMINI etc.

P_2_17
Qui jura celso de solio datis,
qui frena legum flectitis, en erit
de plebis ut causis egenae

judicio statuatis aequo ?
Quin mente prava nequitiam et dolos
versant, sub umbra justitiae tegunt
injuriam. Factis honesti
objiciunt speciem pudendis.
Materna ab alvo flagitii viam
sensim sequuntur, perque suos gradus
obliqua sectandi libido
cum teneris adolescit annis.
Lingua venenum pestifera gerunt,
auresque claudunt consiliis, velut
obturat aures callida aspis,
quae magicos metuit susurros.
Confinge malas, o Deus, impudens
os comminutis contere dentibus,
et rictibus saevis hiantes
hos inhibe catulos leonum.
Emissa fracta cuspide spicula
intercidant, nec vulnera perferant,
ipsique vanescant repente,
per bibulas velut unda arenas.
Sensim liquescant, tardigradus velut
limax, acerbo funere deserant
vitale lumen, more foetus
ante suum pereuntis ortum.
Florentis aevi in limine, turbinis
vis atra tollat progeniem, prius
quam surculus spinas tenellus
exserat, et stimulis acutis
fecunda late brachia porrigat.
Justique poenae vindicis exitum
laeti videbunt, impiique
sub pedibus fluvium cruoris.
Vitae bene actae gens hominum sciet
manere justos praemia, at impios
manere poenas, arbitrumque
esse Deum sciet orbis aequum

PSALMUS LIX. ERIPE ME DE INIMICIS MEIS etc.

P_2_18

Ab hostis inclementia
me, rector orbis, assere,
defende vim crudeliter
me semper oppugnantium.
Ab improbis me protege
laetis cruore innoxio,
meae salute per dolum
qui caeca tendunt retia.
Ultro immerentis in caput
consilia cuncta conferunt.
Exsurge, teque pessimis
fer obviam conatibus.
O arbiter mortalium,
ex agminum caelestium,
favore semper qui pios

peculiari amplecteris,
exsurge, poenis impias
compesce gentes, perfidis
neu parce, qui sibi favent
nefanda cum patraverint.
A sole Eoo ad Hesperum
perambulabunt compita,
et instar oblatrantium
canum feroces obstrepent.
Nihil nisi merum crepant
ferrum, cruorem, vulnera,
et quae loquuntur propalam
clam posse rentur obrui.
Meae salutis tu, Deus,
tutela praesens, irritas
ridebis iras, et tua
me dextera tueberis.
Tu robur es meum, meae
vires et arx fiduciae,
ergo quieto pectore
exspecto spe tui auxilii.
Discrimina imminentia
ope antevertes, et malis
fracta hostium superbia,
laeto fruar spectaculo.
Ne prorsus impios tamen
una ruina elimina,
oblivioso ne pii
torpore recta negligant,
sed error illos dissipet
vagos per orbis ultimas
oras, tuaque dextera
semen piorum protege.
Ob oris arrogantiam,
virusque linguae noxium,
mendacia et perjuria,
consume semen impium.
Evelle stirpe ab ultima
justi furoris impetu,
ut norit orbis ultimus
Deum bonorum vindicem.
A sole Eoo ad Hesperum
perambulabunt compita,
et instar oblatrantium
canum procaces obstrepent.
Passim vagati, pauperem
victum ut parent, sub vesperum
serum petant cubilia,
victus egentes pauperis.
Ego interim Deum canam,
fortem bonumque, in asperis
rebus suorum vindicem,
fidumque propugnaculum.
Deum canam, qui robore
me fulcit, auget viribus,
benignitate sublevat,

tuetur arx ut aenea.

PSALMUS LX. DEUS REPULISTI NOS etc.

P_2_19
Sancte parens, nostris vitiis offensus, abactos
pressosque duris dissipasti nos malis,
placatus mitisque veni, jamque immemor irae
salutis auctor ad tuos revertere.
Omnis ager rimis, te concutiente, dehiscit.
Committe rimas, refice quassatum solum.
Dura tuae genti spectacula ferre dedisti
inebriatae poculo formidinis.
At trepidos laudemque animi miseratus egenos,
signum salutis efferes, qui te colunt,
veridicis freti oraclis, formidine mersum
erigere rursus audeant ut verticem,
eripiasque tuos gelidi formidine leti
praesens, et opifer invocantes audias.
Audiit, ex adytoque Deus flammantis Olympi
vocem rependit gaudii praenuntiam.
En tibi frugiferos Sichimae dispertiar agros,
vallem Suchoti metiar decempeda.
Nonne mihi parent Jacobi pignora, quisquis
vel pecore tondet arva, vel vomere secat ?
Oppida sub pedibus Syriae calcabo superbae,
Moabum, Idumen, et Palaestinas domos.
Quis mihi pandet iter munitas ductor ad arces ?
Muros Idumes divitis quis diruet ?
Quis nisi tu nostrae gentis, Deus, unice tutor,
qui nos premendos hostibus reliqueras,
offensus vitiis pravis, nec in arma ruentes
nostros praeibas dux, ut ante, exercitus.
Nunc, pater, auxilium rebus bonus adfer in artis,
humana fallax credulos spes decipit.
Te duce, victrici decorati tempora lauro,
pedibus prememus hostis arrogantiam.

PSALMUS LXI. EXAUDI, DEUS, DEPRECATIONEM MEAM etc.

P_2_20
Audi vocantem me bonus, et meis
intentus aurem da precibus, Deus.
Projectus oris orbis in ultimis
ad te recurram rebus in asperis.
Me siste rupis culmine in arduo
procul periclis. Semper enim tui
spe fretus, hostis tutus ab impetu,
munitae ut arcis praesidio fui.
Tentorio fac semper ut in tuo
degam, sub alis protegar et tuis,
qui lenis aurem das precibus meis,
qui vota laetum ducis ad exitum.
Frenare sceptris te metuentium
hereditatem das mihi. Regiae
tu longa vitae tempora porrigens

nectes peractis saecula saeculis.
Securus ut te perpetuo colat
rex, liberalem porrige dexteram
fortuna in omni, quaque soles fide
fac ut fruatur pollicitus tuis.
Ac tum periclis liber ab asperis,
te voce, dulci te cithara canam,
pacti tenacem, et munificum tuis,
et vota ad aras perpetuo feram.

PSALMUS LXII. NONNE DEO SUBIECTA ERIT ANIMA MEA ? etc.

P_2_21 Mens acquiescit unice mea in Deo,
hinc spes salutis, arduis
in rebus arx haec. Tutus hoc munimine
nullum tremiscam ad impetum.
Quousque tectis fraudibus subvertere
innoxium tentabitis ?
Poenas daturi mox et ipsi, improvidi
jamjam imminentis exitus,
proni in ruinam incumbitis, ceu moenia
saxis solutis putria,
et interim omnes corporisque et ingenii
vires eo contenditis.
Vobis placetis fabulis vanis, gradu
turbetis impii ut pium.
Clam devovetis corde tacito, propalam
laudatis ore subdolo.
At tu acquiesce, mens mea, in Deo tamen,
hinc spes salutis, arduis
in rebus arx haec. Tutus hoc munimine
nullum tremiscam ad impetum.
Spes inde vitae et gloriae pendet meae,
et roboris fiducia.
Quocumque caeli gens colis sub sidere,
huic crede rem, sobolem, domum.
Omnes ad illum mentis aegritudines
et laeta defer et refer,
semperque praesens numen ejus omnibus
adesse coeptis senties.
Ventosa regum et principum potentia
est vanitate vanior,
adeoque fumo levior, ut si principum
hac lance vires omnium,
inanitatem hac colloces, cunctis simul
inanitas praeponderet.
Ne firma spera parta per vim, ne nimis
confide stultis viribus.
Opes abundant affluenter ? Ne bonis
da rebus animum credulum.
Semel est professus, nec semel tantum Deum
id profitentem audivimus,
se posse solum cuncta, se solum bonum,
et arbitrum rerum unicum,
bonis benignum semper et placabilem,

malisque formidabilem.

PSALMUS LXIII. DEUS, DEUS MEUS, AD TE DE LUCE VIGILO etc.

P_2_22 Deus, salutis auctor et custos meae,
te veneror roseus cum fugat astra dies.
Te mens anhelat, membra sitiunt languida,
terra velut pluvias arida quaerit aquas.
Quamvis arenas aridas aestu colam,
praesentem Dominum mens videt usque meum.
Non aliter adyta arcana quam si conspicer,
numinis adservant quae monumenta tui.
Nec dulcis aeque est vita quam benignitas,
qua vitam munis prosequerisque meam.
Ergo remotis dissitus quamvis locis,
praesidio tutus te celebrabo tuo.
Tui sonabunt nominis praeconia,
quae dederis vitae tempora cumque meae.
Nec victus aeque recreat corpus, tua
excitat ut mentem laus celebrata meam.
Tu nocte carmen, mane tu carmen mihi es,
tu trepido praesens fers mihi semper opem.
Securus alis conquiesco sub tuis,
teque procul curis et tua facta canam.
Te quaerit animus, te colit, te deperit,
tu valida fulcis me, pater alme, manu.
At qui laborant per nefas me perdere,
consiliis pravis digna ruina premet,
ferro profundent spiritum nefarium,
membra dabunt avidis dilanianda lupis.
Rex laetus autem vindicem agnoscet Deum,
et quicumque Dei numina rite colunt,
metu stupentes conticescunt impii,
spe stolida fluxis qui tumuere bonis.

PSALMUS LXIV. EXAUDI, DEUS, ORATIONEM MEAM etc.

P_2_23 Audi, sancte parens, non tetricus preces
te poscentis opem rebus in asperis,
et fallacis ab hostis
vitam fraudibus eripe.
Pravorum tacitis factio me dolis
oppugnat, trucibus consiliis fremunt,
conspirantque scelesti.
Tu me, dux bonus, eripe.
Linguas ceu gladios exacuunt suas,
oris pestiferi verba nefaria
intentant, medicata
tamquam spicula toxico,
ut rectos animi ex insidiis petant,
et securi avida mente coquunt nefas,
nec quemquam malefacti
formidant fore vindicem.
Designant animis horrificum scelus,

et saevo laqueos consilio parant.
Inter seque loquuntur,
nemo conscius haec sciet.
Cor, mens, ingenium, consilium, labor,
huc tendunt, facies ut scelerum novas
et fraudum meditentur,
hoc unum studium fuit.
Ast illos subiti cuspide spiculi
incautos feriet magna Dei manus,
et letalia certa
figet vulnera dextera.
Spectantes gelidus corripiet timor,
auctori exitium cum videant suae
dirum immittere linguae
virosae mala toxica.
Gens humana tuae robora dexterae
agnoscet, meritis laudibus efferet,
et mirabitur altae
lumen perspicientiae.
Justi spes animos eriget, et Dei
tutus praesidio laetitia fremet,
et gaudentia corda
vero simplice gestient.

PSALMUS LXV. TE DECET HYMNUS, DEUS, IN SION etc.

P_2_24

Te manent laudes, Deus, in Sione,
hic tibi castis operata sacris
vota gens solvet tua, victimisque
imbuet aras.
Quique tam praesens tibi supplicantum
exitus votis tribuas secundos,
te petent gentes sub utroque mundi
axe jacentes.
Nostra nunc justis scelerata facta
nos premunt poenis, facilis querelis
tu tamen flecti, mala servitutis
vincula franges.
O quater, plusquam quater o beatos,
quos leges, lectos facies amico,
ut colant puri tibi dedicati
atria templi.
Illa lux felix, cumulata cunctis
lux bonis, pectus satiabit aegrum
gaudio, quae nos reduces sacrata
sistet in aede.
Annues nostris facilis querelis,
finium terrae, Deus, ultimorum
spes, et extremas maris ambientis
gurgite terras.
Tum stupor mentes quatiet tuentum,
o Deus, nostrae columen salutis,
te malis durum, miseris benignum,
omnibus aequum.
Tu potens rerum, validisque pollens

viribus, firmas stabili catena
montium tractus, jugaque inquietis
tunsa procellis.
Tu maris nigris agitata ventis
terga componis, cohibes rebelles
gentium motus, placidaque mutas
pace tumultus.
Ultimi rerum tua signa norunt
et pavent fines, quoties coruscis
turgidum flammis fremuit sonoro
murmure caelum.
Quique Phoebaeos habitant ad ortus,
et quibus sera face Phoebus undas
tingit, auctorem te hilares fatentur
lucis et umbrae.
Tu solum terrae sitientis imbrem
laetus invisis, gravidaeque nubis
de sinu fundis genitale pigros
semen in agros.
Alveus pleno tibi semper amne
turgidus laeta novat arva fruge,
floribus campos, nemorum virentes
fronde recessus.
Rore tu leni sola contumacis
maceras terrae, subigisque glebas,
ebrios sulcos viridante amictu
messis inumbras.
Qua feres gressus, renovabis annum
fertilem frugum, vegetansque fetus
per cavas valles riguosque saltus
impluet humor.
Gestiet pauper tuguri colonus,
lacte distentas comitans capellas.
Mugient colles, et amica fessis
silva juvencis.
Spes aratoris cupidas fovebat
fluctuans latis seges alma campis,
ut canat festa tibi feriatus
carmen in umbra.

PSALMUS LXVI. JUBILATE DEO OMNIS TERRA etc.

P_2_25 Incolae terrarum, ab ortu
solis ultimum ad cubile
eia Domno psallite.
Eia Domno jubilate.
Nomen ejus, numen ejus
ferte in astra laudibus.
Dicite illi : "Rector orbis
sancte, quam stupenda rerum
est tuarum gloria !
Quanta virtus, qua protervos,
mente fracta, cogis hostes
supplices procumbere !
Te parentem laeta honoret,

te potentem prona adoret
tota rerum machina.
Voce blanda te canamus,
barbito dulci sonemus,
carminumque cantibus."
Eia adeste, facta cunctis
cernite admiranda saeclis,
acriterque expendite
facta providi parentis,
facta Domni consulentis
arte mira servulis.
Vertit aequor aestuosum
aridae in campos arenae.
Fluminis per alveum
agmen ire gratulantum,
ceu per arva sicca, fecit
stante fluctu languido.
Frenat unus orbem habenis
sempiternis. Intuetur
et pios et impios,
nec sinit sibi rebelles
viribus fretos superbis
improbis votis frui.
Laus Deo nostro per omnes
orbis oras, omnis unum
laudet illum natio.
Morte liberavit unus
nos propinqua, fulcit unus
liberos firmo gradu.
Igne ut aurum, examinasti
nos periclis, illigasti
hostium nos cassibus.
Vincla lumbis, frena malis
sub tyrannis induisti
impotentis imperi,
sed per ignes, sed per undas,
divitis tamen dedisti
uber agri exercitis.
Ergo supplex introibo
templa, victimasque caedam,
vota supplex offeram,
vota duris in periclis
nuncupata. Pinguis agnus,
cornigerque agni parens,
bos et hircus sanguine aras
imbuent, nec tura deerunt
de Sabaeo stipite.
Dum Dei benignitatem
explico in me, cuncti adeste
qui Deum veremini.
Audiit statim vocantem,
nos vocantes audientem
prosequemur laudibus.
Conscios sceleris nefandi
supplicantes rector orbis
aure surda respuit.

At mihi lenis bonusque
supplicanti semper aurem
non severam commodat.
Gratias ago parenti
optimo, qui se roganti
asperum non praebuit,
qui sua benignitate
destitutum non reliquit
rebus umquam in asperis.

PSALMUS LXVII. DEUS MISEREATUR NOSTRI etc.

P_2_26

Arbiter mundi, placidus bonusque
parce delictis, solito et favore
terra fac laetis segetem, pecusque
nutriat arvis,
nota per terras bonitas ut omnes
sit tua, et nostrae studium salutis,
mente quos curas patria, tegisque
rebus in artis.
Ut tuas laudes populi per omnes,
praedicent terras, bonitatis usque ad
terminos rerum celebretur omnes
fama per urbes.
Omnis exsultet locus, omnis aetas
gestiat plausu et fremitu secundo,
res quod humanas modereris aequi
juris habenis.
Ut tuas laudes populi per omnes
praedicent terras, bonitatis usque ad
terminos rerum celebretur omnes
fama per urbes.
Si tuae genti faveas benignus,
conditor mundi bone, messis agros
vestiet, vites oleaeque colles,
gramine colles.
Si tuae genti faveas benignus,
conditor mundi bone, te pavebunt
et colent gentes sub utroque mundi
axe jacentes.

PSALMUS LXVIII. EXSURGAT DEUS ET DISSIPET INIMICOS etc.

P_2_27

O qui perpetuis orbem moderaris habenis,
placidos bonus exere vultus,
impietasque exosa tuas, pater optime, leges,
tremefacta repente facesset,
ut levis in tenues fumi vapor effugit auras,
ut cera liquescit ab igni.
At laetis pia turba animis sua gaudia plausu
testabitur, et tibi, rerum
sancte parens, paeana canet, qui lucida caeli
veheris supera astra, nec aevi
inclusus spatiis, aeternis legibus orbem

aeternus et ipse gubernas.
Te canimus laeti, et laetos renovamus honores,
qui celsi e vertice mundi
respicis humanas curas, et patribus orbos
pueros, viduasque maritis
prosequeris patrio affectu, qui prole beata
steriles solare hymenaeos.
Compedibus vinctos solvis, populi arva rebellis
bibulis obducis arenis.
Isacidae Nilo cum, te ductore, relicto
Arabum per inhospita saxa
errarent, tremuere soli penetralia, caelum
maduit sudoris anheli
imbribus, a vultu Domini conterrita durae
tremuere cacumina Sinae.
Arva sibi selecta bonus rigat imbre benigno,
et cum labefacta fatiscunt,
confirmat recreatque afflicta, suoque fruenda
dat habere gregi, nec egenam
temporibus duris virtutem deserit. Arma
trepida formidine belli
cum quatient animos, laetum celebrare triumphum
teneris dabit ille puellis,
sufficietque suas in laudes carmina. Reges
numeroso milite freti
terga dabunt latebrasque petent, spoliisque fruetur
imbellis turba relictis.
Vestra licet somno sternantur corpora nigrae
inter fuliginis ollas,
illa tamen vincent nitidam candore columbam
rutilae cervicis honore,
quae nunc argentum nitidum, nunc lumina blandum
radiantis provocat auri.
Cum Deus omnipotens traduceret agmina regum
longo spectanda triumpho,
squalida quae luctu et tenebris Solyma ante jacebat,
nivea tum luce refulsit,
ceu nive vicinos inter candentia colles
Salmonis culmina fulgent.
Usque sibi Basan placeat, jactetque superbus
fastigia proxima caelo,
ne tamen herbiferos saltus, ne pascua sacro
ausit conferre Sioni.
quam propriam pater omnipotens in saecula sedem
legit, lectamque tuetur,
ille pater quem caelituum tot millia currum,
equitum tot millia stipant.
Sive ille excelsae vehitur per culmina Sinae,
sua seu sacraria visit,
seu scelerum vindex celebri petit astra triumpho,
captivaque colla catenis
vincta trahit, victae passim donaria gentes
cumulant. Paulo ante rebelles,
poplite nunc flexo venerantur templa Sionis.
Igitur celebramus honores
jure tuos, nullum nobis qui munere lucem

vacuam sinis ire, salutis
unica spes nostrae. Nempe unus frena gubernas
vitae, irremeabilis Orci
unus claustra tenes, et nutum fata sequuntur.
Inimicos vulnere certo
tu figis, longa scelerum tu sorde sepultis
letali tempora plaga
dividis. At caros sic consolaris amicos,
extremo a littore ponti
vos ego crudeli incolumes ex hoste reducam,
rubri ceu trans freta ductos
aequoris a saevo incolumes servavimus Ogo.
Caesorum in sanguine regum
tingent crura, canes hostilia vulnera lambent.
Laetae spectacula pompae
adspicient, pater alme. Tuo, pater alme, triumpho
plaudent tua templa petentes.
Anteibunt qui voce canant, qui cymbala pulsent,
citharae tuba juncta, tubaeque
tibia, quaeque tuas celebrant, fortissime, laudes,
doctae pulsare puellae
tympana. Te populi coetu fremituque secundo
et plausu ad sidera tollent,
Isacidaeque tuas in laudes ora resolvent.
Juvenis de stirpe creatus
Benjamini, Judaeque aderit generosa propago.
Neque clarus Zabulo deerit,
Nephthalidaeque duces. Nam tu tua jussa secutis
viresque animosque ministras,
Claraque victrici das tempora cingere lauro.
Solymae victoria praepes
ex adytis volat. Ergo ferent tibi munera reges,
atque ad tua templa ferentes
munera te super astra ferent. Tu freta sagittis
letalibus agmina fundis,
tu fortesque domas dextras, animosque rebelles,
humiles tibi pendere cogis
vectigal fractosque duces, avidique cruoris
vindex populi agmina perdis.
Quique bibunt Nilum, qua mergitur aequoris undis,
quique ipso fontis in ortu,
accurrent, pacemque petent opulenta ferentes
tibi munera supplice dextra.
Regna hominum celebrate Deum, date carmina regi
qui templa gubernat Olympi
aeterna aeternus, cujus mortalia cuncta
vocem tremefacta pavescunt.
Hunc fortem celebrate, unique accepta referte
bene gesti prospera belli,
cujus in Isacidis resplendet gloria, cujus
testantur robora nubes,
cujus ab arcano templo venerabilis horror
stupefacta in pectora manat.
Isacidum Deus ille, Deus qui robore nervos,
animosque vigore suorum
implet : ei laudes Jacobi dicite proles,

etenim Deus ille deorum est.

PSALMUS LXIX. SALVUM ME FAC, DEUS etc.

P_2_28
Sancte parens, fer opem lasso. Torrentibus undis
paene obruerunt me malorum flumina.
Pes nequit in molli vestigia figere limo,
pronumque inundans vertici fluctus rapit.
Dum clamo, arentes urit sitis arida fauces,
spectando lassa torpuere lumina.
Me vexant odiisque premunt immanibus hostes,
plures inumbrant quam capilli tempora.
Inque dies crescunt numero et, ceu rapta rependam,
bene parta per vim cogor illis reddere.
Simplicitas tibi nota mea est, bone conditor orbis,
meaeque testis semper innocentiae es.
Fac, pater alme, bonis ne sint mea damna pudori,
dum te colentes clade cernunt opprimi.
Te propter maledicta tuli et ludibria vulgi,
te propter ora turpis infecit pudor.
Me vitant fratres, et eadem e matre creati
me ceu scelestum abominantur filii.
Uror, et ira coquit penitus praecordia, leges
tuosque ritus impii cum negligunt.
In tua quae jactant probra et convicia sacra,
in me recurrunt, corque vulnerant meum.
Si fleo jejunus, si macero pectora curis,
rident, probrisque prosequuntur lacrimas.
Si tegor incultos saccis squalentibus artus,
fio repente fabula et ludibrium.
Me salibus petit e portae statione senectus,
et ebriosae sum tabernae cantio.
Interea curis, genitor, confectus acerbis
ad te recurro. Tu benignus respice.
O genitor, sine fine bonus, sine fraude fidelis,
in rebus artis da salutarem manum.
Erige paene luto absorptum, da figere gressum,
crudelis hostis me eripe impotentiae.
Neu rapiat torrentis aquae violentia, neu me
mergatve gurges, aut vorago absorbeat.
Sancte parens, nullos cujus clementia fines
novit, vocantem et destitutum respice.
Ne faciem servo avertas, qui rebus egenis
supplex opem orat : subito miserum subleva.
Mitis ades, serva hanc animam, ut pudor obruat hostes,
qui ceu relictum me enecant conviciis.
Tu testis mihi probri ignominiaeque superbae,
tu testis hostes quam proterve illuserint.
Cor dolor urebat : socius mihi nemo doloris,
nemo dolorem qui levaret anxium.
Dulcia felle mihi tingebant fercula amaro,
pro vino aceti porrigebant pocula.
Ergo victum illis vitient aconita vicissim,
maerorque laeta obnubilet convivia.
Unde sibi placidae promittunt otia pacis,

hinc semen illis pullulet discordiae.
Caligent oculi et nutent vestigia, vires
elumbe corpus deserant. Iram tuam
sic meritos effunde super, tuus hauriat illos
furor, colonis tecta vidua maereant.
Qui deserta habitet tentoria nemo supersit,
quia persequuntur dextera afflictos tua,
afflictos miserosque procaciter insultantes,
verbis acerbant vulnera atque injuriis.
Tu sine peccatis cumulent peccata, nec umquam
dulcem aequitatis sentiant fructum tuae.
Impia de tabulis viventum nomina dele,
tuos nec inter hos recense filios.
Me tenuem afflictumque tua, pater optime, dextra
erige, locoque siste tutum in arduo.
Hic ego carminibus rerum super astra parentem
tollam, et celebri gratias in coetu agam.
Gratius hoc illi est quam si cadat hostis ad aram
vitulus tenellus jam coniscans cornibus.
Adspicient mites, et pectore gaudia volvent,
Deum colentum laeta corda gestient.
Audit enim Dominus tenues, nec despicit aegros
ob nomen ejus vinculis coercitos.
Unum igitur tellus colat hunc, et pontus, et aether,
et quicquid aether, terra, pontus continet,
qui facit incolumem pulchram florere Sionem,
urbesque Judae moenibus cingit novis,
metiturque suis rura ante inculta colonis,
tenenda blandis quae relinquant liberis,
quae placida teneat series in pace nepotum,
quicumque Domini nomen et numen colunt.

PSALMUS LXX. DEUS IN ADIUTORIUM MEUM INTENDE etc.

P_2_29 O Deus, praesens ades, et periclis
me praesentibus eripe.
O Deus, duros propera labores
confestim auxilio ut leves.
Qui meam quaerunt animam erubescant,
foedam ignominiam ferant,
et fuga turpi doleant malignis
qui me consiliis petunt.
Terga dent, fusos pudor ut perurat
qui rident gemitus meos,
teque clementi et placido fruantur
qui gaudent placitis tuis.
Qui salutis spem posuere in uno
te certam penitus Deo,
gaudeant, semperque canant : "Perennis
majestas et honor Deo."
Sunt meae vires et opes pusillae,
sed tu me, Deus, adjuva.
Tu meae vires, mea spes opesque,
festinus fer opem mihi.

PSALMUS LXXI. IN TE, DOMINE, SPERAVI, NON CONFUNDAR etc.

P_2_30

In te salutis spem posui meae,
fac me perennis ne pudor obruat.
Audi vocantem lenis, et eripe
hostis cruenti me violentiae.
Vitaeque custos et columen meae,
turrisque rebus semper in asperis,
nunc turris esto et perfugium mihi,
et saevientum subtrahe dexterae.
A vi scelestae subtrahe dexterae
pendentem ab uno subsidio tuo,
et qui juventae tutor eras meae,
orbam senectam viribus assere.
Tu me tuendum matris ab ubere
duxti, pependit matris ab ubere
spes nostra de te. Materies meis
una est perennis laus tua cantibus.
Ceu continenter prodigium malis
natum ferendis, rideor impiis,
sed me malorum fluctibus obrutum
spes una fulcit praesidii tui.
Me lux videbit, me tenebrae tuas
laudes canentem. Jam senio gravem,
fractisque lasso corpore viribus,
ne me impiorum trade libidini.
Et clam susurrant, et caput in meum
occulta tendunt retia per scelus,
et dum scelestum propositum premunt,
aiunt : "Ope illum destituit Deus.
Instate fracto, prendite perdite
nudum salutis vindice." Tu, Deus,
ne linque fretum praesidio tuo,
praesensque saevis hostibus eripe.
Pudore vultus inficiat rubor
hosti doloso, fraude nefaria
qui me aucupatur. Maereat irrita
conata, vanum lugeat exitum.
Liber periclis, carmine te novo
pangam tenacem polliciti, et tuis
promptum juvandis, et numeris meis
aptabo laudes innumeras tuas.
Canam potentem te dare prospera
eventa, belli cum fremuit timor.
Canam fidelem reddere foederum
promissa, largo non sine fenore.
Abusque primo flore puertiae
laudum tuarum tu mihi carmina
semper praeisti. Ne senio gravem
canumque nunc me, spes mea, desere,
donec nepotum saecula noverint,
me vate, quanto robore, qua fide
me liberaris. Justitiae tuae
convexa mundi gloria transvolat.
Rerum creator, quis similis tui ?

Qui me malorum gurgite merseras,
mitisque vita rursus amabili
tracto e profundo gurgite das frui,
opesque honoresque accumulas bonus,
ira remissa, et pectora turbida
solaris. Ergo te cithara canam
nabloque, certa conspicuum fide.
O sancte, nostrae gentis ab ultimo
protector ortu, vox mea te canet.
Te spiritus, te vita laboribus
exempta duris, laudibus efferet.
Lux nulla solem proferet aureum,
quae praedicantem justitiam tuam
non audiet me, rex bone, qui meis
rubore vultum offuderis hostibus.

PSALMUS LXXII. DEUS, JUDICIUM TUUM REGI DA etc.

P_2_31

Da tuae regi, Deus, aequitatis
jus ad exemplum dare, filioque
regis, ut legum patriae ad salutem
flectat habenas.
Ut regat justis populum institutis,
pauperum questus facili tuorum
aure cognoscat, dirimatque lites
legibus aequis.
Pace laetentur juga montiumque
horridi saltus. Genetrix quietis
aequitas colles amet, asperosque
ruris alumnos.
Jus suum det pauperibus, potentum
curet ut ne vi tenues premantur,
destruat quisquis miseros dolosis
litibus urget.
Ut reformidet venientis aevi
gens tuum nomen, sua sol diei
donec effundet, sua luna donec
lumina nocti.
Aequitas et jus veniens Olympo
recreet terras, veluti sub aestu
imber, et rores pluvii beatos
ruris honores.
Floreat, rerum hoc moderante habenas,
jus, bonae paces vigeant, perenni
Luna dum cursu rediens novabit
menstrua vultus.
Imperi fines maris unda fluctu
hinc et hinc claudat, spatiumque latis
quod modum regnis faciat, sit idem
terminus orbis.
Ad pedes illi cadat advolutus
Aethiops, hostes veniam precati
supplices, vultus humiles comamque in
pulvere verrant.
Qui tenent pontum refluique ponti

insulas, regesque Arabum beati,
turis et dites venient Sabaei,
dona ferentes.
Illum adorabunt, mare qua remotis
obstrepit terris, metuentque reges.
Servient gentes sub utroque mundi
axe jacentes.
Ille desertos ope sublevabit,
eximet curis querulos, egeno et
pauperi dextram dabit, obrutosque
fenore solvit.
Nec velut vilem tenuis cruorem
plebis effundi sinet. Ergo vivat,
deque thesauris Arabum beatis
munera sumat.
Ac suo regi bene comprecatus
illius laudes canat, illum honoret,
largam opum dextram celebret, patremque
vulgus adoret.
Per feros montes segetem refundat
terra, tam densis crepitans aristis,
quam gravi cedros Libani flagellent
murmure venti.
Augeat prolem numero carentem
per vias urbis bona pax beatae,
laeta ceu campis riguis per imbrem
gramina surgunt.
Nomen aeterno juvenescat aevo,
filii nomen, jubar usque solis
dum vagae fundet radiata terris
lumina flammae.
Ille rex gentes faciet beatas
quas sinu claudit refugo Amphitrite,
omnis hunc tellus canet Amphitrite
cincta beatum.
Isaci gentis Domino Deoque
laus, honor virtus. Opis haud egenus
illa quae cuncti attonit intuentur
perficit unus.
Nomen augustum canat omnis aetas,
ulla quod numquam taceat vetustas.
Nominis sancti penetret per omnes
gloria terras.

ooo

GEORGII BUCHANANI PARAPHRASIS IN TERTIUM LIBRUM PSALMORUM.

PSALMUS LXXIII. QUAM BONUS ISRAEL DEUS IIS QUI etc.

P_3_1 v.1 Tellus ut undis hospitium neget,

undaeque terras fluctibus obruant,
aer coruscis fulminet ignibus,
ruina mundi sidera misceat.
Dei potentis non bonitas tamen
in rebus artis destituet pios,
purasve mentes nequitia sinet
maeroris aestu funditus opprimi.
Quam paene lapsu pes mihi lubrico
gressum fefellit, dum pede metior
immense parvo, dum trutina mea
expendo stultus judicium Dei !
Fervebat ira pectus et aemulo
livoris aestu, cum scelerum omnium
contaminatos sordibus impios
florere cunctis conspicerem bonis.
Sors illa cunctis invida, mobilis,
infida, servat perpetua fide
istis tenorem, et robore vivido
firmos senectam ducit ad ultimam.
Exempta duris vita molestiis
curisque (pectus quae reliquis coquunt
mortalibus) per laetitiam fluit
luxumque, et aegris pura laboribus.
Ergo insolenti feta superbia
corda intumescunt, pectora spiritus
ventosa tendunt, caecus amor sui
frena impotenti dat violentiae.
Tecta invidendas non capiunt opes,
felicitatem non animus suam,
et vota vincens spemque superfluus
luxus fatigat, nec satiat tamen.
Verbis minores terrificant feris,
et fastuosae mole potentiae.
Vultu procaci et vocibus improbis
adblandiuntur nequitiae suae.
Nec impudentis garrula vanitas,
contenta linguae fundere toxica
terras per omnes, astra lacessere
audet, Deumque insana superbia.
Haec mente spectant attonita pii,
et aestuanti pectore fluctuant.
Secumque mussant : "Scilicet haec Deus
cum cernat, atris abstinet ignibus ?"
Opes abunde suppeditant malis,
crescitque nullo fine pecunia,
secura pacis molliter otia,
quassante nullo turbine, transigunt.
Frustra ergo puro pectore vivitur ;
frustra innocentem contineo manum ;
frustra labores perfero, torqueor
dolore, nullis non crucior malis.
Rursus verebar ne temerario
ausu improbarem consilium Dei,
ac arbitrarer forte miserrimos
selecta quos in pignora nuncupat.
Causas latentes dum sequor anxius,

et pertinacis viribus ingeni
pugno, profundum se Chaos ingerit,
et nocte mentis lumen adobruit.
Labore tandem fessus inutili
ad te recurro, rex bone caelitum.
Quietus exspecto ex adytis tuis
quis hos et illos separet exitus.
Vidi repente quam pede lubrico
starent superbi, quam stabiles parum
opes tenerent, quam fragili loco
fultos ruina praecipiti trahas.
Procella vindex ut sonuit tuae
irae, fugaces cum domino suo
evanuerunt divitiae. Manet
umbra invidendae nulla potentiae.
Sic nocte mentes ludificans fugit
imago somni, et quae modo pectora
sopita vano terruerat metu,
risus per urbem mox ciet omnibus.
Donec viderem haec, maeror et anxiae
mentem obruebant sollicitudines,
aut haesitantem, ceu stupidum pecus,
torpor ligabat pectore marcido.
Arcana sed vis interea tui
me fulciebat numinis, ac manum
dextram regebas. Auspicio tuo
ductuque clarus fulgeo gloria.
Quid terra, praeter te, mihi, quid polus
offert colendum ? Cor mihi tabuit,
infracta mens desiderio tui
languebat, aegrum corpus inaruit.
Tu rursus artus robore vivido
firmasti, opimas suppeditasti opes.
Qui, te relicto, spe stolida deos
vanos adorant, cladibus obruis.
Te sector unum, te superas meis
spes una rebus. Praesidio tuo
liber periclis, auctus honoribus,
te sempiternis laudibus efferam.

PSALMUS LXXIV. UT QUID, DEUS, REPULISTI etc.

P_3_2
Cur nos relinquis penitus, o rerum parens
hostisque dedis impio ?
Lupis vorandum cur gregem, pastor, tuum
ira obstinata deseris ?
Memento coetus servitute ab aspera
quem vindicasti, quem tibi
peculiari sorte, patrimonium
ceu proprium, receperas.
Colles Sionis, numinis sedem tui,
bonus favensque respice.
Tandem resurge, et hostium superbiam
compesce. Perde funditus
hostes protervos, qui tuum sacrarium

manu nefanda polluunt.
Clangunt sonora buccina, non quae tuas
laudes canat, ludibrio
sed festa acerbo quae profanet. In tuis
vexilla figunt turribus.
Bacchatur audax ira frenis libera,
aedis ruentis it fragor,
quales sub altis murmurant quercus jugis,
caesae bipenni cum ruunt.
Demoliuntur malleis et vectibus
caelata templi limina.
Populatur ignis adyta, nominis tui
contaminant sacrarium,
secumque tacito comminantur pectore
se dirituros omnia.
Nec temere : flammis strata fumant omnia
tuo dicata cultui
loca. Signa nusquam, nulla jam miracula,
propheta nullus perditos
solatur et, spe quamlibet lenta, tamen
spondet malorum terminum.
Quousque tandem nomini sines tuo
hostem protervum illudere ?
Quousque acerbis facta dira et impia
exasperabit jurgiis ?
Cur otiosus retrahis manum ? Exere
tandem potentem dexteram.
Tu noster olim rector et custos, Deus,
priscis abusque saeculis.
Te vidit orbis vindicantem ab omnibus
semper tuos periculis.
Secessit unda te jubente, et vitreo
muro liquor coercuit
cursum, feroces viribus suis duces
ponti recursus obruit.
Ipsum marinis vastiorem belluis
hausit tyrannum, et asperis
afflicta saxis, fluctibus cadavera
ejecta vultur Aethiops
voravit. Inter aestu arenas torridas
de cote dura limpidi
fluxere rivi. Te imperante substitit
arente flumen alveo.
Tuus dies est, nox tua est, solis jubar
radiis adornas aureis,
aequorque claudis litorum repagulis,
terrasque cingis fluctibus.
Aestate lenis frigus acre, frigoris
aestum rigore temperas.
Domine, intuere probra, contumelias,
et hostium ludibria,
Qui te lacessunt impiis conviciis,
molestiis nos opprimunt.
Ne trade vitam turturis tuae feris,
turbam tuorum pauperum
ne sempiterna oblivione desere,

memor tui sis foederis.
Nam nec tenebrae nos tegunt, nec pellimus
obscuritate injurias.
Ope destituti et omnibus fracti malis
populi pudori consule,
ut te merentem prosequantur laudibus
miseri levati luctibus.
Exsurge, rector orbis optime, et tuam
causam tuere. Sis memor
quae probra passim nomini semper tuo
stulta ingerat procacitas.
Voces superbas et tumultus improbos
silentio ne supprime,
curamque rerum gerere te mortalium,
qui negligunt te, sentiant.

PSALMUS LXXV. CONFITEBIMUR TIBI, DEUS etc.

P_3_3 Te nos carminibus, rex bone, patriis
dicemus merito. Te celebrabimus
praesentem miseris, et memorabimus
facta illustria posteris.
"Cum plenis venient tempora saeculis,
cogam," inquit Dominus, "concilium meum.
Justis suppliciis prosequar impios,
justis muneribus pios.
Fundamenta soli dissiliant licet,
turbetur trepidis gens hominum minis,
fundamenta soli fluxa adamantinis
nectam rursum ego vinculis.
O stultos quoties admonui modum
vesanae ut facerent nequitiae suae !
In caelum quoties admonui impios
ne stulte arma capesserent !"
Quid caelum stolida voce lacessitis ?
Qua spe sic furitis ? Spiritus arrogans
cujus praesidio fretus in aethera
cristas erigit impias ?
Eois coeat viribus occidens,
conjurent calidae cum Borea plagae,
frustra divitias, sceptra, potentiam
cuiquam conciliaverint.
Unus rex hominum, res hominum suo
versans arbitrio, praecipitem trahit
illum de solio, plebis ab infimae
hunc faece ad solium erigit.
Nam cratera meri purpurei Deus
jam dextra tenet, et vindice pharmaco
undantem pateram temperat, et malis
justum supplicium parat.
Illinc impietas undique ab ultimis
terrarum spatiis hauriet et, mero
consumpto, cupido gutture turbida
de faece exitium bibet.
At me vate, Dei, quem genus Isaci

et ture et precibus placat et hostiis,
omnis posteritas munificentiam
et vim numinis audiet.
Confringam tumidae tela superbiae
formidata bonis. Cladibus obruta
emerget pietas, et super aethera
tollet conspicuum caput.

PSALMUS LXXVI. NOTUS IN IUDAEA DEUS etc.

P_3_4 Gentes profanae numinis loco colunt
sibi quisque quem finxit deum,
Judaea verum novit et colit Deum,
laudatque festis cantibus.
Deum Sionis incolam, Solymae sacris
cui templa fumant ignibus.
Illic minaces fregit arcus, lucida
fregit sagittae spicula.
Clypea sinistris rapuit, enses dexteris,
funesta bella sustulit.
Tu praepotentes fortior tyrannidas
virtute frangis, tu feram
compescuisti fortium superbiam
regum potenti dextera.
Fracta minacis spiritus ferocia,
praedae fuere, aut ferreo
somno gravati condidere lumina.
Obtorpuere dexterae
fortes virorum, vis equorum, et curruum
elanguerunt impetus.
Tuum verendum nomen et numen. Tuae
quando aestus irae incanduit,
quis obviam ausit ire ? Quis miserum caput
tuo furori objecerit ?
Cum templa mundi fulminum quateret fragor
ut, impia tyrannide
poenis repressa, supplicem modestiam
e servitute abduceres,
attonita tellus siluit, imbellis pavor
mentes superbas perculit.
Ultricis irae scelera poenis obruta
humana gens cum cerneret,
boni efferebant laudibus te, conscius
premebat horror impios.
Vos erga Domino nuncupate et reddite.
Domino verendo munera
ferte universi civitatis incolae
sanctae, Deumque agnoscite,
reges superbi quem pavent, qui spiritus
feros retundit impiis.

PSALMUS LXXVII. VOCE MEA AD DOMINUM CLAMAVI etc.

P_3_5 Te voce semper, te prece supplice

rerum invocabo, conditor optime,
nam lenis ac placatus aurem
das facilem miseris querelis.
Ad te refugi cum premerer malis,
ad te tetendi sollicitus manus
sub nocte sola, donec atras
lux tenebras rediens fugaret.
Mens inquietis fracta doloribus,
surda abnuebat aure fidelium
voces amicorum, medelae
impatiens, animusque solum
intentus in te, cum lacrimis preces
miscens fremebat, pectora flebili
concussa singultu sonabant.
Cura animi cruciabat artus,
aestus vetabat sollicitudinum
dulcem soporem carpere lumina.
Segnis ligabat membra torpor,
vocis iter dolor obstruebat.
Tum mente versa volvere saecula
coepi anteacti temporis, ac Dei
numen bonis praesens, nec umquam
auxilii miseris avarum.
Laudum subibat quas tibi carmine
lyrae canebam suaviloquae ad modos,
secumque vestigabat aegra
mens vario labefacta motu.
"Num, me relicto in perpetuum Deus
opis benignam jam retrahit manum,
nec amplius suum tenebit
larga Dei bonitas tenorem ?
Nec ore vatum leniet anxias
curas suorum, nec miseris erit
placabilis, nec sistet irae
praecipitem bonitate cursum ?
Tandem remisso pectore, quo dolor
impellis ?" inquam. Stant adamantinis
decreta caeli fixa vinclis,
nec dubio labefacta casu,
nec fracta vi, nec temporis invidis
obliviosi obnoxia dentibus.
Rursus tuae mentem subibant,
sancte parens, monimenta dextrae,
qui templa picti sideribus poli
frugumque campos germine fertiles,
et saecla tot nostros ad usus
condideris pecudum et ferarum.
Quam saepe, poenis dum premis improbos
tutoque fulcis praesidio probos,
mortalibus clementiaeque et
justitiae specimen dedisti,
aeterne rerum conditor ! Omnia
consulta cujus factaque sanctitas
illustrat, haud quidquam tibi ingens
orbis habet simile aut secundum.
Mirante mundo tu, Deus unice,

mirae dedisti signa potentiae,
ergastulis cum liberasti
Abramidas Pharii tyranni.
Videre fluctus te tumidi, Deus,
videre fluctus, et trepido gradu
fugere. Turbavit profundas
horror aquae vitreae lacunas.
Fudere aquosas imperio tuo
nubes procellas de gravido sinu,
sonore rauco, grandinisque
infremuit lapidosus imber.
Caeli tonantis vastificus fragor
implebat aures, lumina fulgurum
terrebat ardor, et pavore
attonitae tremuere terrae.
Sali rubentis pervia vastitas,
ductore te, tot millibus obruit
vestigia, et fluctu refuso
clausit iter Phariis quadrigis.
Moses et Aron (ceu pecudum greges
pastor reducit) praesidio tuo
duxere tranquillas per undas
incolumes populi catervas.

PSALMUS LXXVIII. ATTENDITE, POPULE MEUS, LEGEM etc.

P_3_6 Audite, Isacidae, et rerum pietate parentem
qui colitis pura, huc animos advertite vestros.
Mira canam, sed vera canam : quae longa vetustas
occulit arcanis oracula mersa tenebris
evolvam. Priscis accepta parentibus olim
veriloquis dictis in saecula sera nepotum
transmittam, laudesque Dei, mirandaque facta
cognita de proavis discent me vate minores.
Namque parens mundi, sancto cum foedere gentem
jungeret Isacidum sibi, patres prodere natis
per seriem, et seris venientia saecula saeclis,
et legum monitus et facta ingentia jussit.
Scilicet ut memori benefacta priora tenentes
pectore consilium vitae auxiliumque regendae
a Domino exspectent, trepido turbante tumultu,
ne tam caeca animos condant oblivia, legum
irrita ventosis ut dent praescripta procellis,
neu similes patrum, male grata mente rebelles,
deficiant animi instabiles, dubioque labantes
pectore. Cur soboles Ephraemi, docta sagittis
figere vel jaculo quamvis distantia certo,
terga dedit paene ante tubas, latebrisque salutem
(o pudor !) abjectis quaesivit turpiter armis ?
Nempe quod aversos flexere per avia gressus,
obliti legum et monitorum et foederis icti,
obliti tantorum operum, quae, testibus olim
patribus, in Phariis Dominus patraverat oris.
Cum mare divisit sese cumulante profundo,
inter et aggestos undae stagnantis acervos

incolumem eduxit populum, duce nube, serena
luce, per obscuras flamma praeeunte tenebras.
Flumina de solidi patefecit vulnere saxi,
damnatisque siti rivos donavit arenis.
Nec satiati undis linguas tenuere procaces,
ausi immane scelus, deserta per avia rursus
tentavere Deum, et ventris stimulante voracis
ingluvie, petiere cibos, ac talibus ora
solverunt : "Silicis durae qui flumina venis
elicuit, subitoque sitim torrente levavit,
non potis est panem, non lautae fercula mensae
addere, non epulis convivia larga profusis ?"
Audiit omnipotens, calidaque accensus ab ira est,
in Judamque hausit flammato corde furorem,
et populo tamen ingrato, totiesque salutis
immemori acceptae, victum dedit esse petitum.
Castra super late aetherei patefecit Olympi
horrea, dein gravidas caelesti semine nubes
ambrosiae largos super agmina solvit in imbres,
caelestisque cibi indulsit mortalibus usum.
Cedere tum jusso campis ex aeris Euro,
mox trepidis volucrum pluvias Notus attulit alis,
non secus ac siccae cumulos cum verrit arenae,
pulvereamque trahit deserta per arida pallam.
Castra super, tensisque super tentoria velis,
alituum tremulis resonabant agmina pennis,
et circum affusis cumulabant stragibus agros.
Jamque epulis exempta fames, sed prava libido
non exempta tamen, sed adhuc sine fine petitae
faucibus haerebant epulae. Deus ecce repente
ultor adest. Late subito grassante ruina,
robora selectae passim cecidere juventae.
Sed neque tot poenae, neque tot benefacta rebelles
continuere animos, nec tot miracula, rerum
natura monstrante Deum. Pater ergo procaces
casibus assiduis fregitque et, robore fracto,
ante diem tremulae succidit fila senectae.
Vix tandem morbis vexati, erroribus acti,
omnibus exhausti prope cladibus, omnium egeni,
agnovere Deum. Per tot discrimina tecti
ereptique malis, saevoque ex hoste recepti,
verba tamen blandes fundebant subdola linguis,
ore pii, mendace animo, neque foederis icti
servavere fidem. Verum clementior ille
sontibus ignovit, patria pietate remisit
offensas, meritamque ultro compescuit iram,
quippe homines memor esse animae modo flabra fugacis,
quae fragiles agitent morituri corporis artus.
O quoties inter viduas cultoris arenas,
inter saxa siti squalentia, numinis iram
languentem insanis irritavere querelis,
et sua divinas dimensi ad robora vires,
virtutem brevibus voluere includere metis,
quae mare, quae terras, quae caeli continet orbes !
Scilicet obliti benefacta priora, salutem
acceptam, et duri nuper juga dempta tyranni,

et quae per Pharias miracula plurima gentes
edidit, in vitreos suffuso sanguine rivos,
damnatisque siti laticum sine munere mensis.
Et modo pestiferae per celsa palatia muscae
spicula figebant liventi tincta veneno,
et modo flumineis squalebant atria ranis,
et nunc bruchus edax hominumque boumque labores,
agmine nunc denso dirae exedere locustae.
Grandinis imbre hortos, lapidosa grandine vites,
grandine silvarum Dominus decussit honorem,
grandine prostrati fortes jacuere juvenci,
et segetum gravidos ruit igneus imber in agros.
Ira Dei, laxisque furor bacchatus habenis,
Eumenidumque faces, et conscius horror oberrans
pectora turbabat stimulis praecordia caecis.
Tum leto patefacta via est, mors saeva per omne
passim hominum pecudumque caput nulli aequa cucurrit.
Primitias sobolis, carissima pignora, florem
roboris et serae spem praesidiumque senectae
prostravit, qua Nilus aqua se divite volvit,
et septemgeminis refluum mare submovet undis.
Interea, ceu pastor oves in pascua ducit,
ipse suum Dominus populum deduxit ab omni
vi procul et trepida formidine. Fluctibus aequor
obruit infestos in se redeuntibus hostes.
At sancti tenuere patres loca sancta, Deique
parta manu, exclusit gentes prius unde profanas,
aut prostravit humi victas, et jugera mensus
Abramidis habitare dedit. Nec segnius illi
irritare Deum et rerum tentare parentem,
foedera negligere, et patrum de more rebelles,
avertere suos recto de tramite gressus.
Non secus ac arcus curvat se in cornua nervo
adducto, dextraque iterum nervoque remisso
in faciem subito flectit se sponte priorem,
libera sic iterum gens, impia vindice poena
ad sese rediit, cunctisque in collibus aras
erexit, finxitque sibi simulacra deorum,
ac Dominum rerum meritas accendit in iras.
Audiit omnipotens pater impia vota precesque,
et sibi dilectam gentem contempsit, et aras
ipse suas ac Silonis tentoria liquit,
sola sibi e cunctis electa habitacula terras.
Deseruitque sui monimentum foederis arcam
hostibus in praedam, monimentum roboris, unde
clara Dei in cunctas splendebat gloria terras.
Hos ferro, terrae iratus sibi nuper amatae,
objecit, flammis alios. Cecidere cruento
ense sacerdotes. Non connubialia festis
carmina sunt cantata toris, carique mariti
indeploratis viduae jacuere sepulchris.
Ast ubi jam poenis meritam satiaverat iram,
ceu crapula excussa miles, lentoque sopore
excitus, arma iterum fugientes vertit in hostes,
tergaque vulneribus figens imbellia caecis,
perpetuam adspersit ventura in saecula labem.

Non tamen Ephraemum praestantem fortibus armis
elegit cui sceptra daret, non ille Manassae
pignora, sed Judam, sed celsae tecta Sionis,
templa sibi et solido fundata sacraria saxo,
cumque polo et stellis mansuram in saecula sedem.
Quique sequebatur pecudes in pascua David,
sustulit e caulis, caram et sibi pascere gentem,
impositum solio, et sanctae jus dicere terrae
jussit, et ille gregem studio curaque fideli
rexit, et infestis defendit ab hostibus armis.

PSALMUS LXXIX. DEUS, VENERUNT GENTES IN HAEREDITATEM TUAM etc.

P_3_7 Hereditatem, rector orbis, cur tuam
invadit hostis impius ?
Ritu profano polluit sacraria
tuo dicata nomini,
soloque stratam funditus Solymam suae
tegit ruinae molibus.
Truncata ferro membra te colentium
passim per agros objacent,
lanianda rostris vulturum, crudelibus
aut belluarum dentibus.
Rivi cruoris perluunt vias, velut
torrens adauctus imbribus,
nec usquam amicus ossa sparsa qui legat,
aut lecta tumulis obruat.
Functique fato pariter et superstites
ludibrio accolis sumus.
Parens benigne, quem modum tandem tuae
speremus iracundiae ?
An continenter instar ignis omnia
vorantis in nos saeviet ?
Tui furoris verte potius impetum
in impiarum gentium
tot regna, nomen quae tuum vel nesciunt
vel, si sciant, non invocant,
semen piorum quae laborant perdere
armis, et urbes ignibus.
Revocando vetera, parce, genitor, crimina,
faces furori subdere.
Sed paene cunctis obrutos malis, tua
nos praeveni clementia.
Offensionum mitis obliviscere,
nostrae salutis ancora.
Placatus adsis, splendor ut cunctis tuae
clarescat oris gloriae.
Os obstruatur impiis quaerentibus
num noster hic cesset Deus.
O juste vindex, impios exercitus
poenis vicissim cernere
fac nos, cruore qui piorum sordidi
nunc insolenter gestiunt.
Audi gementes carcerum qui vinculis
marcent, potente dextera

de fauce mortis libera quos caedibus
jamjam tyranni destinant.
Et quam intulerunt contumeliam tibi,
et quam tuis injuriam,
multiplicatam redde nostris accolis,
rerum perennis arbiter.
Et nos, ovilis grex tui, quem pabulo
alis, tueris numine,
et posterorum posteri laudes tuas
cunctis canemus saeculis.

PSALMUS LXXX. QUI REGIS ISRAEL, INTENDE, etc.

P_3_8 Hebraei generis pastor, uti gregem,
blande progeniem qui regis Isaci,
inter qui geminos aligeros tuo
praescribis populo jura salubria,
selectae soboli da bonus ac favens
lumen posse tuae cernere gloriae,
da vim posse tuae nosse potentiae,
ac fessis propere porrige dexteram.
Tu nos si placido lumine videris,
cedent continuo cetera prospere.
O rex armipotens, quem statues modum
irae ? Quando humiles suscipies preces ?
Irroras lacrimas fercula, lacrimis
misces continuis pocula. Jurgia
nostris finitimi de spoliis serunt,
et nostra exagitant ludibrio mala.
O rex armipotens, agmina caelitum
cui parent, faciem cernere da tuam.
Tu nos si placido lumine videris,
cedent continuo cetera prospere.
Traduxti Pharia de scrobe vineam,
pravarum expuleras semina gentium,
ut puro sereres purius hanc solo.
Jam radix teneras fuderat undique
fibras. Jam tremulo frigore texerat
montes, aequa cedris brachia sparserat,
tangebant teretes aequora palmites,
Euphratem teneri germina surculi.
Nudatam solitis cur modo saepibus
in praedam hospitibus deseris hanc vagis ?
Cur hanc saevus aper proterit, alites
carpunt, omnigenae depopulant ferae ?
O rex armipotens, obsecro jam redi
tandem, et sidereo prospice de throno,
placatusque tuam respice vineam,
plantaras propria quam tibi dextera.
Hunc saltem placidus respice ramulum,
cui cultu assiduo conciliaveras
robur, clara tui gloria nominis
terrarum ut populis nota sit omnium.
Illic flamma vorat brachia vitium,
hic convulsa gemunt, caesa bipennibus

hic duris resonant, omnia pessum eunt.
Irae justa tuae nos premit ultio.
Indulgens genitor, nunc ope subleva.
Firma praesidio nunc propius tuo
hunc, vires et opes et decus antea
affectu patrio cui cumulaveras.
Vitam redde tuis, sancte parens, quibus
semper mors avidis faucibus imminet.
At nos usque ducem te comitabimur,
praesentem miseris te celebrabimus.
O rex armipotens, agmina caelitum
cui parent, faciem cernere da tuam.
Tu nos si placido lumine videris,
cedent continuo cetera prospere.

PSALMUS LXXXI. EXULTATE DEO ADIUTORIO NOSTRO etc.

P_3_9
Exsultate Deo nostro, bona dicite verba
nostrae salutis vindici.
Isacidum laudate Deum, paeana canentes
ad tympani dulces modos.
Nec lyra, nec cessent genialia nablia, festis
tuba calendis clangite.
Hunc laeti celebrate diem, stata sacra ferentes.
Nam sic statutum est patribus,
sic lex sancta jubet, sic sacri foedera pacti
percussa cum majoribus.
Haec est illa dies ventura in saecula testis
Memphiticae tyrannidis,
cum Pelusiacis Hebri gens hospes in oris
erraret, et linguae sonum
attonita ignotum audiret, nec nota vicissim
in verba frustra os solveret,
cumque humeros curvaret onus servile, manusque
lassaret olla fictilis.
"Excussi manibusque ollas, humerosque levavi
luto," inquit optimus parens,
"auxiliumque tuli poscenti in rebus egenis
et nube densa conditus
intonui. Meribam propter, tua jurgia passus,
feci tui periculum.
Nunc etiam selecta mihi gens auribus hauri
et quae paciscor accipe :
si mea dicta vagis non tradas irrita ventis,
nec alterum colas deum,
nec prostratus humi supplex nova numina adores,
sed unicum tibi me Deum
esse velis, domini qui rupto compede Nili,
juris tui te reddidi.
Posce modo, spe plura feres, potiora petitis
majora votis auferes.
Haec neque dicta suas populus demisit in aures,
bene nec monenti paruit.
Ergo ipsos sibi permisi, frenoque remisso
solvi vagam libidinem.

O potius monita audissent mea, me duce rectum
utinam institissent tramitem !
Namque humiles illis subito fractosque dedissem
hostes, meamque dexteram
vertissem in gentes, quae recta odere, profanas,
et supplices mendacibus
vultibus Isacidum ambissent verbisque favorem,
felicium omne in saeculum
Isacidum, quibus almus ager fudisset abunde
frugum benignam copiam,
mellaque de duri fluxissent viscere saxi
per arva cultus inscia."

PSALMUS LXXXII. DEUS STETIT IN SYNAGOGA DEORUM etc.

P_3_10

Regum timendorum in proprios greges,
reges in ipsos imperium est Jovae,
qui judicantum examinabit
nequitiam trutina severa.
"Num fraudulentos semper et impios,"
inquit, "dolosa lance fovebitis ?
Pauperque pupillusque vestrum
ceu scopulum metuet tribunal ?
Quin orbitatem cernitis anxiam ?
Aurem querelis quin inopum datis ?
Cur pauperes non a superbo
ludibrio asseritis potentum ?
Frustra monemus. Lumina caecitas,
errorque mentes obsidet, ut neque
compaginem rerum solutam
justitia pereunte cernant.
Deos vocavi vos, dominos necis
vitaeque feci. Sceptrifera manu
pacem dedi tueri, et armis
letiferum cohibere bellum.
At mors iniquae justa superbiae
ultrix honores detrahet, et pari
ignobili cum plebe fato
purpureos rapiet tyrannos."
Exsurge, legum frena manu Deus,
capesse, cunctis arbitrio tuo
qui regna dispensas, ut orbi
imperio domineris aequo.

PSALMUS LXXXIII. DEUS, QUIS SIMILIS ERIT TIBI ?

P_3_11

Ne taceas, ne cuncteris, pater optime, neve
preces tuorum sperne duris auribus.
Ecce fremunt hostes circum, et miscere tumultu
saevo parati cuncta, cristas erigunt.
Concilia occulte coeunt, populoque minantur,
tu quem tuendum proprie susceperas.
"Eia," aiunt, "properate, omnem succidite silvam,
a stirpe sobolem deleamus Isaci."

En sceleri jurata manus coit omnis in unum,
tua instituta ut deleant et foedera.
En cum palifera junctus Nabathaeus Idume,
soboles Moabi, et Agareni, et Gabala,
cumque Palaestinis Tyriisque Amalecus et Ammon,
Syrusque jungit castra Loti posteris.
At tu sterne solo victos, Madiana juventus,
ut caesa texit semitas te vindice.
Sisara ceu tumidus cecidit milesque Jabini,
Cissontis undas turbidas cum sanguine
tinxere. Inflatae passim jacuere catervae,
laetamen agris, nec fuga eripuit duces
Orebum et Zebum, nec subtraxere latebrae
a falce mortis Zebeamque et Salmanam,
dicere non veritos animo votoque superbo
dominos futuros se tui sacrarii.
At tu, sancte parens, sic hos vertigine torque
ut rotula clivo, stipula vento volvitur.
Flamma velut siccae populatur brachia silvae.
Per alta stridens montium cacumina,
sic urge attonitos consternatosque procella,
tui furoris dissipa sic turbine,
sic animos dolor exurat, pudor ora coloret,
suis miseris numen ut probent tuum.
Sic ignominia fastum preme, damna timorque
sic continentur territos exerceant,
te solum ut noscant Dominum rerumque potentem,
quacumque terras ambit axis ignifer.

PSALMUS LXXXIV. QUAM DILECTA TABERNACULA etc.

P_3_12

O rex armipotens, qui creperos tuo
bellorum arbitrio dividis exitus,
ergo limina templi
laetus conspiciam tui.
Hic cor laetitia palpitat, hic bonis
languet mens nimiis ebria, gestiunt
artus, atria vivi
visuri propius Dei.
Hic passer latebras invenit, hic locat
nidum veris avis nuntia. O atria o
regis bellipotentis,
ut vos adspiciam libens !
Felix qui domui perpetuo tuae
haerens te celebrat, qui penitus suam
in te spem posuerunt,
felices ter et amplius.
Felices studio qui properant pio
templo sacra tuo ferre. Per aridas
valles fontis amoeni
de rivis liquidis bibent.
Nec deerit pluviae quae repleat cavas
fossas agmen aquae, dum properat premens
turmam turma parentum
ritu caedere victimas.

O rex armipotens, da placidum tuo
te regi, capitis cui decus inclytum
indulsti, bonus aurem
ne duram abnue supplici.
Tu noster clypeus, rebus in asperis
spes et praesidium. Juxta adytum tuum
unius mora lucis
pro mille est mihi saeculis.
Sim custos potius liminis in tuo
templo, sancte parens, quam Solyma procul
degam inter sceleratos
multis clarus honoribus.
Tu sol, tu clypeus, tu Dominus. Tuis
tu das conspicua fulgere gloria,
nec puro scelerum umquam
claudis munificam manum.
O rex armipotens, quem penes exitus
bellorum et positis ensibus otia,
o bis terque beatos
qui te spe solida colunt !

PSALMUS LXXXV. BENEDIXISTI, DOMINE, TERRAM TUAM etc.

P_3_13
Non semper tumidis fervent vexata procellis
aequora, nec gelida riget horrida terra pruina.
Inque vicem ponunt venti, mare sternitur, aura
mitior in florem torpentes evocat herbas.
Nec semper, Deus, avertis maerentibus aurem
durus et indulgens irae. Quondamque favore
sponte tuum amplexus populum es : vinclisque solutis
servitii, patrias duce te remeavit ad aras.
Oblitus scelerum et violati foederis, iram
lenisti, et patria texisti crimina cura.
Et nos ergo, parens, nostrae et spes una salutis,
respice placatus facilisque, animumque benignum
accipe, perpetuae neve implacabilis irae
saeviat in seros etiam vindicta nepotes.
Respice nos melior tantum, quodcumque misellae
spirat adhuc animae, te respiciente, vigorem
accipiet, populoque tuo, jam nube repulsa
tristitiae, laetos hilarabunt gaudia vultus.
Alme parens, bonitate tua complectere fessos,
sperataeque diu jam fructum ostende salutis.
Jamdudum exspecto Dominus dum laeta futuri
signa det, arcano pulsans praecordia motu.
Et dabit haud dubie, posita placabilis ira,
signa secunda. Piis dabit omnia prospera, leges
qui patrias et sacra colent, errore relicto.
Ecce salus, ecce incultas bona copia terras
incolet, et laeti renovatrix gloria saecli.
En bonitas, en alma fides feret obvia gressus.
Terra fidem, caelo terras Astraea relicto
sancta colet. Comes Astraeae bona copia caelo
appluet, et laetos decorabit frugibus agros.
Et quacumque feret Dominus vestigia, gressus

ante ferent jus fasque suos. Lis, visque dolusque
deseret afflictas per tot jam saecula terras.

PSALMUS LXXXVI. INCLINA, DOMINE, AUREM TUAM etc.

P_3_14

Da mitis aurem supplici,
Deus, saluti consule
ope destituti et pauperis,
nec semper irae vindicis.
Servum tuum serva, Deus,
cui spes salutis unica es.
Serva invocantem jugiter
a solis ortu ad vesperum.
Depelle mentis nubila
pendentis a te servuli.
Blandae parens clementiae,
promptus vocanti parcere.
Intentus audi supplicem.
Nam te vocamus arduis
in rebus, invocantibus
opem benignus quod feras.
Nullus deorum par tibi,
nullus secundus. Exerit
nullus suam potentiam
tam splendidis miraculis.
Rerum creator, ultimis
ab orbis oris affluent,
flexoque gentes poplite
te prosequentur laudibus.
Solus nec aevi termino
inclusus aut potentiae,
Deus deorum, gentibus
miranda cunctis perpetras.
Legum tuarum semitam
fac ingredi me. Pectoris
compone fluctus turbidos,
tranquilla mens ut te colat.
Ut spiritus, contagio
emancipatus corporis,
tuam celebret gloriam,
dum vita voxque suppetet.
Vivo tua clementia,
de fauce mortis erutus,
cum virium fiducia
saeviret hostis insolens.
Secura cum vis numinis
mihi immineret, tu, Deus,
es lenis et placabilis,
et pacta fidus reddere.
Mitis bonusque respice
qui pendet ex te servulum.
Opem fer, et vernaculum
tuum periclis exime.
In me favorem sentiant
hostes tuum. Ora decolor

mutet pudor, cum viderint
mihi te salutis vindicem.

PSALMUS LXXXVII. FUNDAMENUM EJUS IN MONTIBUS SANCTIS etc.

P_3_15 Abramidarum ceteras urbes supra
Dominus Sionis diliget
portas, Sionis, imminet quae montium
fundata sanctis collibus.
O praedicanda posteris saeclis Sion,
beata mater urbium !
Tecumne Babylon se audeat componere,
tecumne Memphis insolens ?
Ventura Babylon sub jugum Dei, Deo
flexura Memphis poplitem.
Praeclara quamvis et Palaestina et Tyros
jactet virorum robora,
nihil ad Sionem fortibus fetam viris,
favore tutam numinis.
Censore Domino humana gens cum nomina
ad profitenda confluet,
quis non Sionis se feret civem ? Inseri
quis non colonus ambiet ?
Tum vox Sionem carminum, tum vox lyrae
canent Sionem et tibiae,
et nostra si quid audiendum vox sonet,
laudem Sionis vox canet,
et si quid animus voce dignum excogitet,
animus Sioni serviet.

PSALMUS LXXXVIII. DOMINE DEUS, SALUTIS MEAE etc.

P_3_16 Luce voco te, nocte voco te, sola salutis
spes, columen, vitae praesidiumque meae.
Alme parens, facilem ne vultum averte precanti,
neve humiles dura respue mente preces.
Mens hebetata malis torpet, confecta dolore
funereas spectat languida vita faces.
Membra vigor liquit, mors unguibus imminet atris,
de tumulo tantum jam mihi cura meo est.
Corpora non aliter pallent sub mole sepulchri,
vulnere quae subito mors inopina tulit.
Perpetuis quae sub tenebris oblivia condunt
alta, salutiferam te retrahente manum.
Carcere ceu clausum, et caeca sub nocte sepultum
me prope lethaeae gurgite mergis aquae.
Usque premis, stratumque urges, supraque jacentem
accumulas irae flumina cuncta tuae.
Me veluti scopulum fugiunt horrentque sodales,
quos portum afflictae spes erat esse rati.
Affixusque toro jaceo, ceu compede victus,
languida cesserunt lumina victa malis.
Interea lassas tendens ad sidera palmas
te, veniente die, te fugiente voco.

Scilicet exspectas ut acerba morte perempto
ostentes vires me revocando tuas ?
An rediviva tuas in laudes ora resolvent
quos gelido tellus claudit avara sinu ?
An tua sub tumuli bonitas cantabitur antro,
vulgabuntve tuam muta sepulchra fidem ?
Justitiamne tuam taciturna silentia pandent,
an referent vires nox tenebraeque tuas ?
Ast ego, sancte parens, supplex tua numina clamo,
nec precibus vacua est hora locusve meis.
Sancte parens, animae auxilium cur subtrahis aegrae ?
Cur surda miseras respuis aure preces ?
Me dolor et primis labor anxius urit ab annis,
me trepidi exanimant corde micante meus.
Me furor exagitat tuus, opprimit undique terror,
agmen ut hibernae, quod sata mergit, aquae.
Aeger, inops, caris jaceo desertus amicis,
nec noti aerumnis ingemuere meis.

PSALMUS LXXXIX. MISERICORDIAS DOMINI IN AETERNUM CANTABO etc.

P_3_17

Tu mihi carmen eris, rerum pater optime, semper,
notaque erit populis bonitas, me vate, futuris,
pollicitique immota fides, dum sidera mundo
volventur tacito. Citius quoque sidera credam
in Chaos antiquum lapso se condere mundo,
irrita quam sacri credam fore foedera pacti,
his concepta tuo quondam cum Davide verbis :
"Dum mare, dum tellus staret, dum sidera caeli,
Davidici generis mansuram in saecula prolem,
et stabilem regni ventura in tempora sedem."
Te, pater, aetherei coetus, te jure piorum
saecla hominum celebrant, patrantem ingentia mundo
mirante, et stabilis jus inviolabile pacti
servantem. Quem terra tibi, quem conferet aether,
magne parens ? Quem siderei tremit omnis Olympi
coetus, et attoniti submissa mente tyranni.
Armorum bellique potens, quocumque moveris
alma fides clara circum te luce refulget.
Tu maris irati furias compescis, et undae
dejicis insanae tumidos ad sidera fluctus.
Tu Pharon elatam letali vulnere sternis,
et quicumque tuis miserum caput objicit armis.
Tu terrae caelique opifex : quaecumque capaci
complexu facies mundi revolubilis ambit,
Auctorem agnoscunt. Aquilo tibi servit et Auster.
Tabor et occiduum qui condit vertice solem,
quique rubet radiis Hermon tepefactus Eois,
Laetitia exsultant. Validae tu robore dextrae
clara per immensum spargis miracula mundum.
Ante tuum solium tibi justum apparet et aequum,
ante oculos adstat bonitas, et nescia flecti
promissi sincera fides. O terque quaterque
felices, quos festarum clangore tubarum
ad tua sacra vocas, quos sacri lumine vultus

illustras, hilaresque tui sub nominis umbra
custodis. Bonitate tua super aethera vectis
das vires, decus, imperium, das impia contra
agmina, ceu clypeum, per dura pericula regem.
Tu tibi dilectum secreto numine vatem
implesti, ut saeclis daret haec responsa futuris :
"Ipse mihi legi media de plebe, meoque
imposui regem solio, qui protegat armis
Isacidas, populoque meo qui jura ministret,
Davidis et sacro perfudi tempora olivo.
Huic animum viresque dabo, praesensque tuebor
perpetuo ne fraude scelus, ne robur aperte
exitium ferat. Ipse hostes, ipse impia sternet
agmina, nulla meam vertit sententia mentem.
Auxiliumque feram bonus, et super aetheris axem
nominis auspicio nostri se gloria tollit.
Jura dabit terris rapido quas gurgite claudit
hinc mare Sidonio fecundum murice, et illinc
palmifer Euphrates. Supplex me in vota vocabit
Ille patrem. "Deus ille meus tu," dicet, "et unum
praesidium, una meae custodia certa salutis."
Hunc ego praecipuo contra dignabor honore,
supra aliosque dabo rerum moderamina reges,
quacumque immensum populis dant jura per orbem.
Nec meus absistet favor illi in saecla, nec illi
jurata aeterni solventur foedera pacti.
Quin sobolem, et sobolis seros in cuncta nepotes
saecla dabo et stabilis sceptrum immutabile regni,
donec ab obscuris lucem sol dividet umbris.
Quod si posteritas mea foedera sancta profanet
immemor, et legem spernat jussamque recuset
ire viam, domitos poenis duroque labore
compescam, et plagis usque exercebo rebelles.
At neque destituam regem bonitate perenni,
foedera nec solvam, nec quod semel ore profudi
ulla immutabit venturi temporis aetas,
quippe semel sancto firmavi foedere, jurans
per me, nulla dies initi cum Davide pacti
immemorem arguerit. Soboles, dum saecula mundus
volvet, ei patrii sceptri moderamen habebit.
Esto mi sol testis ad haec et conscia luna,
cum quibus aequaevum sceptrum Judaea tenebit."
At nunc, sancte parens, tumida inflammatus ab ira
projicis electum regem. Rata foedera pacti
negligis, et capiti sacrum diadema revulsum
sternis humi, et populis praebes calcare profanis.
Nuda patent hosti disjectis oppida muris ;
si qua manet, gelida formidine concutis arcem.
Cunctis praeda sumus populis, rapiuntque feruntque
vicini, insultantque malis, miserosque protervis
vocibus illudunt. Hostis tu robore dextram
interea firmas, perfundis pectora dulci
laetitia, ac gladios hebetas in vulnera nostros,
nec recreas fractos duro in discrimine belli.
Jam decus et regni splendor, jam proxima caelo
majestas versa in tenebras, soliique superbi

gloria strata jacet. Brevis immatura juventae
stamina praecidis. Miserae pars ultima vitae
in luctu, in squalore ignominiaque senescit.
Quem finem dabis aerumnis ? Numquamne tuorum
respicies clades vultu placatus amico ?
An, ceu flamma furens, semper tua saeviet ira ?
Ipse memor tecum reputa quam concita nostrae
tempora praetereant vitae. Frustra ergo crearis
humani generis sobolem ? Ut brevis exigat aevi
tempora, perpetuo curarum exercita fluctu,
dum fractam luctu et morbis, seniove, sepulchri
clauserit obscuro mors illacrimabilis antro !
Heu bonitas ubi prisca ? Fides ubi pristina ? Ubi illa
foedera conceptis quondam cum Davide verbis
facta tibi ? Cerne opprobriis quibus impia servos
turba tuos premat insultans, quam multa silenti
claustra sinu maledicta feram, dum turba profana,
dum circum innumerae gentes convicia fundunt,
nosque tui Christi verbis petulanter amaris
adventum sperare jubent. At tu, bone rerum
conditor, aeterno verax celebraberis aevo.

ooo

GEORGII BUCHANANI PARAPHRASIS IN QUARTUM LIBRUM PSALMORUM

PSALMUS XC. DOMINE, REFUGIUM FACTUS ES NOBIS etc.

P_4_1

Caelitum rector bone, abusque primis
saeculis, mundi rudis et juventa,
qui laborantes ope sublevasti
        semper amicos,
antequam tellus nova parturiret
montium saltus, tegeretque montes
lucidus caeli decor, ante metas
        lucis et umbrae,
tu manes idem, pater orbis, unus,
nec vices rerum patiens, nec aevi
termino clausus brevis, unus expers
        finis et ortus.
At brevis nobis miseraeque vitae
fila paulatim tenuas, senecta
donec in putrem cinerem caducos
        solverit artus.
Tempus annorum tibi mille, lucis
instar hesternae, fluidique puncti,
nulla decursus quod ubi recessit
        signa relinquit.
Nostra vanescit tenues in auras

vita, per siccas velut unda arenas,
aut velut sensus per opaca ludens
noctis imago.
Herba ceu verno saturata rore
mane, mox languet medio sub aestu,
mox humi comis jacet arefactis
vespere sero.
Praeter et vitae mala tot fugacis,
quae voluptates vitiant amaro,
ira turbatis tua semper instans
pectora vexat.
Quicquid erramus temere aut maligne,
quae timor celat tenebris pudorve,
tu vides, nec te latet inquieti
pectoris aestus.
Dum tui poenas meritas furoris
mens reformidat, prope cogitatis
ocius vitae spatium citatis
aufugit alis.
Septies denos spatiosa in annos
vita procurrit, quibus et senecta
firmior, ferme in decimum supersunt
amplius annum.
Quid senectutis memorem labores ?
Transvolat blandae breve ver juventae,
inquies curis miserisque morbis,
ocius Euro.
Deinde quis justae tolerabit irae
impetum, si jam jubeas nocentes
pro modo offensae numeroque justas
pendere poenas ?
Sic, pater, sic o numerare fluxae
nos doce vitae spatium, caducis
mens ut a curis revocata veri
lumen honesti
cernat. O tandem placidus favensque
desine irarum, propiusque servis
semper assueta tibi lenitate
consule fessis.
Fac tuae fructu bonitatis aucti
gaudio tandem satiemur. Aegris
liberi ut curis reliquos agamus
suaviter annos.
Cedat et laetis fugiens vicissim
luctus. Exacto modus et labori
par voluptatis subiens amarum
mitiget aevum.
Facta, majestas, opera, amplitudo
nota sint servis tua, posterisque
nota servorum, tua qui libenter
jussa capessunt.
Fac tuae semper bonitatis ut nos
splendor illustret, bone rector orbis,
gratiae adspirans favor actiones
prosperet omnes.

PSALMUS XCI. QUIS HABITAT IN ADIUTORIO ALTISSIMI etc.

P_4_2

Si protegendam praesidio Dei
credas salutem, rem, sobolem, domum,
insana cum sors intonabit,
si Domini fugias sub umbram,
securus omnem fer violentiam
sortisque mortisque, et tetricas minas
contemne. Securus tumultum
despicias creperi duelli.
E fraude caeca te Deus eximet,
frangetque casses insidiantium,
nec saeviens late venenum
letiferae patiere pestis.
Expandet alas te super, et suis
pennis fovebit rebus in asperis,
certusque praemissae salutis
sub clypei latitabis umbra.
Noctis per atrae caeca silentia
non expavesces caeca pericula.
Non luce grassantem timebis
perniciem, nec aperta bella,
interque strages mille cadaverum,
dextra sinistra mille cadaverum,
periculorum exsors propinquam
incolumis fugies ruinam.
Poenam luentes interea malos
laetus videbis. Praesidio Dei
securus armorum et tumultus,
ceu validis tegerere muris.
Nec te nec aedes vis propius tuas
aut damna tangent. Nam Deus angelos
custodiae tuae salutis
praeficiet, vigilesque ad omnes
motus, viarum qui reserent moras,
qui per salebras te manibus ferant,
ne saucietur pes recussus
objicibus scopulorum acutis.
Securus atras inter et aspides
deges, ferarum et pignora tigridum,
tutusque calcabis dracones,
et Libycae catulos leaenae.
"Observat," inquit, "me Deus, unice et
honore nomen prosequitur meum.
Laboriosis hunc vicissim
incolumem eripiam periclis.
"Praesens vocanti, subsidium feram,
et imminenti rebus in asperis
fato eximam. Exemptoque honorum
eximium decus arrogabo
"Faxo virenti robore transigat
serae senectae tempora suaviter,
meosque monstrabo beare
qua soleam ratione amicos."

PSALMUS XCII. BONUM EST CONFITERI DOMINO ET PSALLERE etc.

P_4_3

Te praedicare, laudibus te prosequi,
rex alme caelitum, decet.
Seu sol Eoa luce terras purpuret,
seu nox tenebris obruat,
lux praedicantem me tuam clementiam,
nox audiet constantiam.
Nec voce tantum, sed canora barbito,
sed cymbalo, sed nablio.
Operum tuorum tacita cogitatio
animum jacentem exsuscitat.
Cum facta reputo, gestiunt praecordia
perfusa dulci gaudio.
O opera ! Facta o magna vere ! O sub cava
consilia nube condita !
Consilia caecis mentibus mortalium
ignota, qui non cogitant
florere pravos instar herbae, quam fovet
sol lenis, humor educat.
Mox instar herbis frigorum afflatu levi
marcentis evanescere.
Tu semper idem permanes, nec sentiens
rerum vices, nec temporum.
Sceleris amicos ac tuos hostes premet
ruina inevitabilis,
at me fovebis patria indulgentia,
crudo vigentem robore,
et rore mitis balsami vultum imbues,
roseo juventae lumine.
Oculis malignis qui tuentur me hostium
pascam ruinis lumina,
et impiorum, qui creant molestiam
mihi, laetus excidium audiam.
Ceu palma, justus germinabit interim,
aut cedrus in Libani jugo,
quam non procellae, non calor, non frigora
honore nudant frondium.
Quae planta firmis haeserit radicibus
in aede Domini aut atriis,
se flore amoeno frondibusque vestiet,
fluxique lapsu temporis
aegrae senectae damna nulla sentiet,
onerata largis fructibus,
ut nota cunctis gentibus sit aequitas
domini potentis, qui mea
arx est salutis una, qui numquam malae
affinis est injuriae.

PSALMUS XCIII. DOMINUS REGNAVIT, DECOREM INDUTUS EST etc.

P_4_4

Jam Dominus rerum imperium suscepit, amictus
decore multo et dignitate, robore
jam sese accinxit Dominus, qui moenia mundi

firmavit, ullo non movenda saeculo.
Cujus ab aeterno solium est immobile regni,
ut ipse, nullas temporum metuens vices.
Flumina praecipites volvant cum murmure fluctus,
et aequor undis aestuet minacibus.
Compescit Dominus gravidis turgentia nimbis
flumina, minacis sternit undas aequoris.
Stat fixum, et cunctis manet invariabile saeclis,
quodcumque Dominus ore sancto protulit,
quaeque aedem exornant Domini sacra mystica, nulla
oblivionis damna serae sentient.

PSALMUS XCIV. DEUS ULTIONUM DOMINUS.

P_4_5 O fraudis ultor, sceleris o vindex Deus,
ostende numen impios contra tuum.
O juste judex orbis, expergiscere,
meritisque poenis reprime arrogantiam.
Quousque tandem, rector orbis optime,
sese superbe jactitabunt impii ?
Devota sceleri factio in scelere suo
plaudit, sibique fabulis stultis placet,
tuumque populum pedibus interim premunt,
tuam proterve hereditatem proterunt.
Viduam trucidant advenamque, et omnibus
parente cassos obruunt molestiis.
Secumque mussant : "Haec Deus non adspicit,
nec fanda prorsus et nefanda intelligit."
Gens ergo bruta, penitus ignorantia
obsessa pectus somnolentum, discute
animi veternum et cogita tecum, Deus
qui fecit aurem surdus est ? Qui luminum
formavit orbes, ipse nil videt ? Vagas
sine lege gentes recta qui sequi docet,
non is suorum puniet scelera, quibus
oracla legum sacrosancta credidit ?
Arcana nostri pectoris novit Deus,
consilia vana, spes inanes, turbidos
aestus. Beatus ille demum, quem parens
erudit amore patrio, legis suae
cui scita monstrat. Rebus in duris aget
securus aevum, dum paratur impio
nassa, in lacunam incogitantem quae trahat.
Hereditatem nec Dominus umquam suam
ope destitutam negliget, nec impiis
praedae relinquet, sed tribunal judicum
ad aequitatis diriget normam suae,
vitamque ad illam dirigent boni suam.
Contra scelestos quis mihi auxilium feret ?
Mecum impiorum quis premet superbiam ?
Nam jam sepulchri frigidus sub frigido
cumulo jacerem, nisi Dominus opem mihi
praesens tulisset, et sua clementia
firmasset animum, et jam vacillantem gradum
fulsisset, et me paene submersum malis

solatus esset, anxiaeque nubibus
curae remotis reddidisset gaudium.
Mecum loquebar : "Quid scelestis cum Deo
commune ? " Scelera legis umbra qui sua
tegunt, bonorum fraudulenta qui in caput
consilia coeunt, factione innoxium
premunt, iniquisque obruunt sententiis.
At rector orbis me tuebitur, meae
custos salutis, arx meae fiduciae,
pro scelere pravis digna reddet praemia,
suis et ipsos artibus pessumdabit
rerum creator Dominus ac noster Deus.

PSALMUS XCV. VENITE, EXULTEMUS DOMINO, jubILEMUS DEO etc.

P_4_6
Eia alacres cuncti Domini celebremus honores,
    salute parta Domino agamus gratias.
Eia alacres rapiamus iter, mora segnis abesto,
    Dominum canora personemus barbito.
Magnus enim Dominus Deus est, rex magnus, et orbis
    longe universis est deis potentior.
Ille manu fulsit vastae penetralia terrae,
    et nube cincta montium fastigia.
Ille vagum fecitque, et factum temperat aequor,
    terramque salsis innatantem fluctibus.
Eia igitur genibus flexis manibusque supinis,
    dominoque nostro supplicemus et patri.
Noster enim Deus est, nos grex illius. Ab uno
    pendemus illo, spiritumque ducimus.
Si modo non lentam verbis damus illius aurem,
    nec respuamus monita pertinaciter,
nec, velut ad Meribam : "Me rixis," inquit, "acerbis
    et arroganti provocetis murmure,
aut, Arabum veluti quondam per inhospita saxa,
    vires rebelli voce tentetis meas.
Cum proavi vestri me exploravere, meamque
    didicere factis plurimis potentiam.
Illa quater denis mihi natio restitit annis,
    dixique semper interim : "Haec gens desipit,
et mea securas transmittit dicta per aures.
    Ira ergo justa in pertinaces concitus
juravi, "terrae gens haec ingrata beatae
    promissa amicis commoda haud carpet meis." "

PSALMUS XCVI. CANTATE DOMINO CANTICUM NOVUM etc.

P_4_7
Non usitato pangite
orbis parentem carmine,
orbis coloni, incognitis
abusque terrae finibus.
Cantate Dominum, laudibus
nomen beatum tollite,
et mente grata agnoscite
vestrae salutis vindicem.

Sol qua recurrit, audiant
gentes Dei potentiam,
stuporque dulci gaudio
perfusa oberret pectora.
Namque unus est vere Deus,
cunctisque major laudibus,
et diis timendus ceteris,
quos horret error credulus.
Vesana gentes ceterae
pro diis colunt ludibria,
Dominus potenti dextera
caelum solumque condidit.
Apparet illi dignitas,
auctoritas, potentia,
ejusque templa siderum
fulgore lucent gloriae.
Tribuite Domino gentium
terras colentum saecula.
Tribuite regi caelitum
et robur et potentiam.
Tribuite magnitudinem
tanto decoram numini,
augusta templi ad atria
adferte prompti munera.
Adeste, pompam adducite,
et supplices procumbite,
omnesque rerum termini
Deum tremant et diligant.
Narrate cunctis gentibus
regnare Dominum, qui ligat
orbem catena immobili, et
aequis gubernat legibus.
Laetetur aether, gestiat
tellus, fretum prae gaudio
exsultet, et quicquid freti
salsas lacunas incolit.
Campi virescant avii,
se culta fruge vestiant,
arrideantque floribus
silvae, et graventur fructibus.
Natura rerum gestiens
cunctos per artus sentiat
Dei sui praesentiam,
et prompta jussis pareat.
Jus namque veniet dicere,
a vi suos ut asserat,
mundumque justis legibus
et veritate temperet.

PSALMUS XCVII. DOMINUS REGNAVIT etc.

P_4_8
Ipse sui Dominus regni moderatur habenas,
laetare tellus continens, et insulae
quas vagus Oceanus refluis complectitur undis,
cuicumque caeli subjacetis cardini.

Hunc circum umbriferae nubis praetexit amictus,
pallensque multa fusca nox caligine.
Apparent famulae juxta, firmantque tribunal
severitasque dura, mitisque aequitas.
Ante volant saevum rutilantes fulminis ignes,
hostesque flammis obruunt sequacibus.
Fulguribusque micat late flagrantibus aether,
attonita tellus intremiscit, montium
saxa fluunt, rapido ceu cera liquescit ab igne,
a sempiterni pavida vultu numinis.
Terra sui a vultu Domini tremefacta liquescit,
et aequitatem templa caeli praedicant.
Et quicumque habitant terras ubicumque remotas
novere numen et Dei praesentiam.
Illis ora pudor turpis confundat, inanes
quicumque mentis stipites pro diis colunt,
dumque sacris placant picti ludibria trunci,
se gloriantur impio in scelere pios.
Quicquid ubique Dei sub nomine credulus error
honorat, unum adoret, unum diligat.
Laeta Sion tenebras errorum cernet abactas,
Judaea dulci delibuta gaudio.
Sacrilega adspiciet vani sacraria ritus
eversa, poenas luere meritas impios.
Nam procul astriferi trans ignea moenia mundi
tu frena rerum justus arbiter tenes.
Teque deos infra longe premis altior omnes,
tuique obumbras numinis fastigio.
Ergo Deum quicumque pio complectere amore,
a scelere mentem contine puram et manum.
Nam Domino cordi est pietas, vitamque bonorum
a vi tuetur impiae tyrannidis,
et laetum offundit lumen cultoribus aequi,
et pura sceleris corda recreat gaudio.
Vos quibus est cordi reverentia juris et aequi,
gaudete, Domini spe favoris ac opis
securi, gratoque Deum super aethera cantu
sanctumque nomen ejus usque tollite.

PSALMUS XCVIII. CANTATE DOMINO CANTICUM.

P_4_9

Non usitato carmine
rerum parentem pangite,
virtute qui victoriam
non usitata rettulit.
Sua ipse solus dextera,
externae opis nil indigus,
nos liberando, posteris
miranda gessit saeculis.
Sensere gentes impiae
bello Dei potentiam,
poenas luendo judicem
sensere justum et vindicem,
promissa solvit optima
fide Isaci nepotibus,

partae salutis testibus
totius orbis incolis.
Huic ergo laeti psallite
totius orbis incolae,
hunc ferte in astra laudibus,
laetis tubae et clangoribus.
Laudate Dominum barbito,
nervisque carmen jungite,
lenisque tibiae modis
adsit sonora buccina.
Testetur aequor gaudium,
et quicquid aequor occulit,
orbisque terrae gestiat,
et quicquid orbis educat.
Exsultet unda fluminum,
leni susurrans murmure,
montesque laeti plausibus
Deum venire gaudeant.
En ipse dominus advenit,
cunctis ut orbis incolis
det aequa justus praemia
et facta plectat impia.

PSALMUS XCIX. DOMINUS REGNAVIT, IRASCUNTUR POPULI etc.

P_4_10

Jam regnum Dominus, spirituum piis
qui dat jura choris, suscipit, impiis
horror terrificet pectora gentibus,
    tellurem quatiat tremor.
Nec tantum Solymae vim Dominus sui
fecit conspicuam numinis, et suae
majestatis opes cernere finibus
    terrarum dedit ultimis.
Ergo te meritis tollat honoribus,
augustum celebret gens hominum tuum
nomen, qui salubri temperie modum
    sceptris constituas tuis.
Selectae soboli qui populi tui
jus nullis dederis mobile saeculis,
frenas justitiae qui moderamine
    aequali genus Isaci.
Sublimen Dominum laudibus et Deum
solus qui liquido regnat in aethere
ferte, et scamna pedum (sanctus enim Deus
    est noster) veneramini.
Huic Moses et Aron et Samuel bonus
docti legitimis tingere victimis
aras, consilium cum peterent, data
    saepe oracla petentibus.
De pila tereti nubis eis dabat
responsa ambiguis sollicito metu,
legum quod monitus pactaque foedera
    servassent stabili fide.
Aurem supplicibus tu facilem dabas,
o rerum genitor maxime et optime,

indulgensque bonis, et scelerum simul
vindex, durus in impios.
Sublimem Dominum tollite laudibus,
solus qui liquido regnat in aethere, et
montem quo colitur (sanctus enim Deus
est noster) veneramini.

PSALMUS C. JUBILATE DEO OMNIS TERRA, SERVITE DOMINO etc.

P_4_11

Orbis omnes incolae
a sole Eoo ad Hesperum
jubilate, et optimo
rerum parenti plaudite
mente laeta, et ritibus
servite puris numini.
Gestientes gaudio
adite sancta limina,
ille noster est Deus,
noster parens et conditor.
Non enim nos finximus
ipsi, sed illius sumus,
qui levi de pulvere
alit creatos et regit.
Ad fores ergo illius
adite laeti, gratias
agite, festis laudibus
benignitatem pangite.
Praedicate ceteris
nomen beatum gentibus.
Nam benignitas Dei,
et in suos clementia,
clausa nullo est termino,
et firma stat pactis fides
posterorum posteris
in sempiterna saecula.

PSALMUS CI. MISERICORDIAM ET JUDICIUM etc.

P_4_12

Te salus rerum cano, qui precanti
lenis irarum es, facilisque flecti,
impiorum idem tetricus rebelles
frangere fastus.
Huc meae vires vigilant, labores
huc ferent omnes, opis in tuae spem
semper ut castis domus institutis
culta nitescat.
Si salutarem mihi tu serenus
porrigis dextram, tibi corde puro
serviam : fraudum scelerisque pura
serviet aula.
Nec mihi exemplum statuam sequendum,
litibus si quis miseros iniquis
vexit, aut causam tenuis clientis
prodidit hosti.

Sponte qui pravis studiis inhaeret
sit procul. Saevi sceleris minister
candidos numquam mihi censeatur
        inter amicos.
Quisquis incautum lacerat sodalem,
clam venenato jaculatus ictu,
persequar, plectam, penitusque ab ima
        stirpe revellam.
Nec meae mensae dapibus fruetur
mentis elatae tumor arrogansque
vultus, et cunctos veluti minores
        lumine spernens.
Veritas simplex quibus est amori,
hos amo, amplector, video libenter,
his mihi seros sociis senectus
        impleat annos.
Integer vitae mihi sit minister,
tecta non intret mea fraudulentus,
nemo mecum intra mea commoretur
        limina mendax.
Impios longe (mora nulla) terrae
finibus pellam. Procul omne monstrum
civitas sancta ut Domini releget
        flagitiorum.

PSALMUS CII. DOMINE, EXAUDI ORATIONEM MEAM etc.

P_4_13

Exaudi, genitor sancte, meas preces,
clamorisque sonum percipe lugubris,
neu vultum misero subtrahe, cladibus
    omni ex parte prementibus.
Aures suppliciis nunc adhibe meis,
da votis facilem te, pater optime,
et presso celerem porrige dexteram,
    et praesente ope subleva.
Ceu fumi nebulae tempora transvolant,
ut lentis coquitur torris ab ignibus,
paulatim tacitus sic dolor aridis
    humorem ebibit artubus.
Dum luctu crucio me dapis immemor
ut secta e viridi gramina caespite
arescunt nimio torrida sole, cor
    Exsuccum mihi tabuit.
Crebro sic remeans spiritus ilia
tendit, sic gemitus pectora concutit
maestus continuo, tabida uti cutis
    jam vix haereat ossibus.
Ut saltus habitans cuculus avios,
aut tectis latitans noctua dirutis,
aut turtur viduus, solus, inops, dies
    et noctes vigiles gemo.
Dum ceu ludibrium rideor improbis,
irrisumque petunt fraude nefaria,
nec panis cinere est gratior arido, et
    potum tempero fletibus.

Istis ira malis me cumulat tua,
qui me sustuleras ex humili loco,
sublimi gravius rursus ut e gradu
tractum praecipitem dares.
Ut sero in tenebras umbra crepusculo
vanescit, celeres deproperans dies
in mortem, veluti sub medio die
fenum, corpus inaruit.
At te perpetuis saecula saeculis
nectentem, volucris non fuga temporis
carpit, nec memorem nominis obruet
famam posteritas tui.
Tandem surge, pater, tecta Sionia
jam lenis placido respice lumine.
Jam pleno redeunt tempora circulo,
promissumque ferunt diem.
Jam servi lapides respiciunt tui
disjectos faciles, sparsaque rudera,
incultique soli jam miserabilem
versa mente dolent vicem.
Ut vertat populos terror in exteros,
ut nomen Domini sit celebre omnibus
et numen, trifidum qua colitur solum
formidabile regibus,
versam restituet cum Solimam, suae
majestatis opes cum dabit adspici,
lugentem miseris cum querimoniis
flectet se, et prece supplice.
Scribentur tabulis ista fidelibus,
seris ut Domini nota nepotibus
sit laus, nec senium prodita posteris
norit gloria saeculis.
De sanctis adytis aetheriae domus,
templi sepositis de penetralibus,
caelestis Dominum non piguit soli
curas respicere ad leves.
Nexorum ut gemitus audiat, et neci
addictos tetrica compede liberet,
laudes ut Solymae templa Deo sonent,
et nomen recinat Sion
in coetu celebri. Tum procul ultimis
terrarum populi finibus exciti
illuc sacra ferent, et Domino dabunt
reges munera supplices.
Quamvis in medio curriculo meum
robur comminuit, destituit manum,
atque aevi spatiis tempora lubrici
contraxit brevioribus,
clamabo tamen : "O mi Deus unice,
in vitae medio ne statio brevem
cursum siste rotae. Quantulum ad ultimam
jam metam superest mihi ?
Te numquam, brevibus clausa recursibus
astrorum, senio conficiet dies.
Tu terrae stabilis mole, volucribus
tu caeli prior ignibus.

Illis interitus stant sua tempora,
tu nullo interitum tempora senties.
Annorum series cetera deterit,
ut vestis teritur vetus.
Ut detrita novis pallia vestibus
permutat locuples, sic abit et redit
et mutat facies imperio tuo
mundi daedala machina.
An tu, qui fueras, semper es atque eris,
in te ipsoque habitas, nec varias vices
decurso patiens tempore, permanes
metae, saecula nescia,
sed servi subolis, et subolis tui
servi posteritas per seriem tuis
tecum perpetuis aemula saeculis,
aevi tempora transigent."

PSALMUS CIII. BENEDIC, ANIMA MEA, DOMINO, ET OMNIA etc.

P_4_14

Sit parens rerum mihi carmen, illum
vox canat, sensus petat, et remotis
quisquis est fibris vigor, et sacratum
nomen honoret.
Mens, Deo laudes cane, redde grates,
mens, Deo. Nullis benefacta saeclis
excidant, et quae tribuit benigne
munera dextra,
Qui scelus tollit maculosum et aegros
sanat angores, animoque vires
reddit, et vitae properante fato
prorogat annos.
Qui manu larga tibi plura donat
ore quam poscas animo vel optes,
servat ac in morem aquilae virentem
flore juventam.
Integer judex, scelerumque vindex,
tradidit sancto sua jura Mosi.
Isaci prolem docuit piarum
dogmata legum.
Lenis et blandus, dare dona largus,
tardus irasci, neque sempiternae
saevit offensae memor, aut perennes
ardet in iras,
nec modus poenae numerusve nostris
aequus est culpis. Bonitas redundat
latius terrae plaga quam remoto
distat Olympo.
Tam procul nostri maculas removit
criminis, quam se procul a cubili
Gaditano sol oriens Eois
exserit undis.
Qualis in natos placidi parentis
lenitas, talis Domini benigni est,
quisquis illius pietate vera
nomen adorat.

Tu sinus mentis penitus repostos,
tu pater nosti penetrale cordis,
quippe nos terrae memor e rubenti
pulvere factos.
Herba ceu lactens pueri venustas
prodit, occultoque adolescit aevo,
donec ut fenum cadat arefactum
falce senectae,
instar aut floris Tyrio comantis
murice, ut vultu modice sereno
risit, afflatu tepidi repente
concidit Austri.
Sed Dei aeterna bonitate in aevum
tutus aeternum remanet piorum
coetus, et longa serie propago
sera nepotum.
Si nec aeternas violabit icti
foederis leges, memorique jussa
mente servarit, referatque vita
puriter acta.
Ille flammantis super alta caeli
culmina immotum solium locavit,
et suo nutu facile universum
temperat orbem.
Angeli, jussis Domini ministri,
sub jugum jus est quibus et potestas
cuncta cogendi, Domino Deoque
pangite laudes.
Quique castrorum comites meretis
sub ducis tanti imperio, audientes
sedulo dictis, Domino Deoque
pangite laudes.
Quaeque per vastos ubicumque fines
imperi pollens opifex creavit,
plaudite, auctori Domino Deoque
pangite laudes.
Mens, Deo grates cane, redde grates,
Mens, Deo : hunc sensus petat, et remotis
quisquis est fibris vigor, et beatum
nomen honoret.

PSALMUS CIV. BENEDIC, ANIMA MEA, DOMINO etc.

P_4_15 Te, rerum Deus alme, canam Dominumque patremque,
magne parens, sancta quam majestate verendus,
aetheris aeternas, rector, moliris habenas.
Te decor, auratis ambit te gloria pennis,
et circumfusum vestit pro tegmine lumen.
Tu tibi pro velo nitidi tentoria caeli,
et liquidas curvo suspendis fornice lymphas,
et levibus ventorum alis per inania vectus,
frenas ceu celeres volitantia nubila currus.
Apparent accinctae aurae flammaeque ministrae,
ut jussa accipiant. Stat nullo mobilis aevo
terra, super solidae nitens fundamina molis,

pollenti stabilita manu, terra obruta quondam
fluctibus, ut fuso super ardua culmina velo.
Sed simul increpuit tua vox, tonitruque tremendo
insonuere aurae, paulatim ascendere montes
cernere erat, sensimque cavas subsidere valles,
inque cavas valles trepidas decurrere lymphas.
Neve iterum immissa tellus stagnaret ab unda,
limitibus compressa suis resonantia plangit
litora, praescriptas metuens transcendere metas.
Tum liquidi fontes imis de collibus augent
flumina, per virides undas volventia campos,
unde sitim sedent pecudes, quae pinguia tondent
pascua, quique feris onager saxa invia silvis
incolit. Hic levibus quae tranant aera pennis,
per virides passim ramos sua tecta volucres
concelebrant, mulcentque vagis loca sola querelis.
Tu, pater, aerios montes camposque jacentes
nectare caelesti saturas, fecundaque rerum
semina vitales in luminis elicis oras.
Unde pecus carpat viridis nova pabula feni,
unde olus humanos geniale assurgat in usus,
quaeque novent fessas cerealia munera vires,
quaque hilarent mentes jucundi pocula vini,
quique hilaret vultus succus viridentis olivi.
Nec minus arboribus succi genitabilis humor
sufficitur. Cedro Libanum frondente coronas,
alitibus nidos, abies tibi consita surgit,
nutrit ubi implumes peregrina ciconia fetus.
Tu timidis montes damis, cava saxa dedisti,
tutus ut abstrusis habitaret echinus in antris.
Tu lunae incertos vultus per tempora certa
circumagis, puroque accensum lumine solem
ducis ad occiduas constanti tramite metas,
inde superfusis cuncta involventibus umbris,
per tacitas spargis nocturna silentia terras.
Tum fera prorepit latebris, silvisque relictis
praedator vacuis errare leunculus arvis
audet, et e caelo mugitu pabula rauco
te patrem exposcit. Dein rursus, sole renato,
abditur occultis praedatrix turba cavernis,
inque vicem subeunt hominumque boumque labores,
donec sera rubens accendat lumina vesper.
Sic, pater, in cunctos dedis te providus usus.
Nec tantum tellus, genitor, tua munera sentit,
tam variis fecunda bonis, sed et aequora ponti
fluctibus immensas circumplectentia terras,
tam laxo spatiosa sinu, tot millia gentis
squamigerae tremula per stagna liquentia cauda
exsultant, tot monstra ingentia et horrida visu
veliferas circum nant puppes, grandia cete
effingunt molles vitreo sub marmore lusus.
Atque adeo quae terra arvis, quae fluctibus aequor
educat, a te uno pendat, pater optime, teque
quaeque suo proprium poscunt in tempore victum.
Te magnam pandente manum, saturantur abunde
omnia ; te rursus vultum condente, fatiscunt ;

te tollente animam, subito exanimata recurrunt
in cinerem. Inspirante animam te denuo, surgit
illico fecundae sobolis generosa propago,
et desolatas gens incolit aurea terras.
Sic eat, o nullo regnet cum fine per aevum
majestas divina, suumque in saecula laetus
servet opus Deus, ille Deus, quo territa tellus
concutiente tremit, montes tangente vaporant,
fumifera trepidum nebula testante pavorem.
Hunc ego dum vivam, dum spiritus hos reget artus,
usque colam. Tantum ille meas facilisque bonisque
accipiat voces, nempe illo oblector in uno.
At vero impietas plane exstirpetur ab ima
radice, et scelerum stirps nulla repullulet, ac nos
te rerum, Deus alme, patrem Dominumque canemus.

PSALMUS CV. CONFITEMINI DOMINO.

P_4_16 Canite Dominum, et invocate nomen ejus. Exteris
facta gentibus per orbem praedicate illustria.
Ille sermo, carmen ille, et illius miracula,
nomen ejus, numen ejus una nobis gloria.
Hunc amantum et hunc petentum palpitet cor gaudio.
Robor ejus, pignus ejus sacrosanctum roboris
petite. Vultum ejus beatum continenter quaerite.
Subeat animum quanta nostris edidit majoribus
signa, quae portenta, legum scita quae reliquerit.
Vos Abrami, vos Jacobi posteri, servi Dei
separati, sorte lecta natio, vos alloquor.
Ille rerum rector unus, orbis unus arbiter,
pacta nostris firma servat facta cum majoribus.
Verba meminit, mille sancta in saecla nectit foedera,
icta primitus cum Abramo, deinde jurata Isaco,
Isaci sancita nato lege non mutabili,
posterisque sempiterno roborata vinculo.
Cum "Tibi Chananaea," dixit "arva sorte dividam,"
turba numero parva quamvis advena illic degeret,
aucta nondum stirpe longis temporum decursibus,
regna quamquam et nationes exsul errans verteret,
hos tamen Dei benigna fovit indulgentia,
vimque duram praepotenti dextera ab illis arcuit,
et minis reges potentes tetricis compescuit.
"Ne mihi," inquit, "consecratos, ne mihi unctos tangite,
a meis, moneo, prophetis abstinete injuriam."
Cum famem voracem in orbem contumacem induceret,
gentibusque alimenta late noxiis subduceret,
praevium misit ministrum Nili ad arva fertilis,
filium pulchrae Rachelis mango turpis vendidit.
Carceris latuit tenebris, crura vinctus compede,
somnii donec soluti nota regi veritas.
Crura ferro liberavit, solvit animum crimine,
et nova sortis benignae jam vicissitudine
regiorum servulorum servus ante ignobilis,
frena rerum tractat unus. Nuper e custodia
missus, aulae purpuratos nunc coercet vinculis,

et senum juvenis severae praesidet prudentiae.
Isaci tandem propago, culta linquens patria
pinguis ad fluenta Nili castra fixit advena.
Ac, Deo fovente, laeta stirpe sic refloruit,
viribus brevi ut praeiret inquilinus incolas.
Tum Phari rector superbae, mente versa, Abramidas
fraude molitus nefanda stirpitus revellere,
circulo donec voluto destinati temporis
legifer cum fratre Moses missus est divinitus,
ac Pharon Pharique regem terruit miraculis.
Ergo natura, imperantis non rebellis jussibus,
vestiit polum tenebris, et solum caligine
condidit ceu nocte caeca sole jusso cedere.
Unda decolor cruoris tabe rivos polluit,
squameaeque strage gentis inquinavit litora.
Terra felix ante frugum, more nunc praepostero,
turpibus fecunda ranis squalet. Ipsa regia
feta ranis, ipsa regum feta sunt cubilia.
Fusa deinde nube densa musca Memphin occulit,
et pediculorum ubique feda erant examina.
Instar imbrium ruebat mixta flamma grandini,
arbores nudans comantes fronde, flore, fructibus.
Quod reliquit atra grando, mox locusta perdidit,
bruchus abstulit, locustas quod voraces fugerat.
Tot malis subinde saevis icta Nili regia,
cum ferox non mitigaret contumaces spiritus,
dira populum mox in ipsum versa poena saeviit.
Prima pignorum repente per penates omnium
occidere, cuncta planctu, cuncta fletu personant.
Rege tandem pertinace cladibus perterrito,
sancta Memphin gens reliquit, jam tyranno libera,
dives auro argenteisque barbarorum poculis,
nec tot inter millia ullum languor attentaverat.
Ergo Nili jam pavore liberata regia,
voce, vultu, plausibusque praeferebat gaudium.
At parens memor benignus gentis electae sibi,
per siticulosae arenae vastitatem imperviam
castra nubis texit umbra, luce. Noctem luridam
ignium late corusco temperavit lumine.
Arva, victum cum rogarent, texit imber alitum,
panis impluit per auras more densae grandinis.
Petra jussa fudit undas, deque rupis viscere
ante sicca solitudo flumen hausit. Scilicet
foederis parens benignus, immemor numquam sui,
quod sibi caro cum Abramo sempiternum fecerat.
Sic parentum stirps piorum, tuta ductu numinis,
arva liquit fraudulenta perfidi Pelusii,
occupatis efferarum nationum sedibus
tradidit Deus labores impiorum iis carpere,
sanctiones ut tenerent sacrosancti foederis,
et piarum ad jussa legum facta cuncta fingerent.
Laus, honor, decusque regi sempiterno caelitum.

PSALMUS CVI. CONFITEMINI DOMINO, QUONIAM BONUS etc.

P_4_17

Laudate regem caelitum, regem bonum,
suisque nullo non benignum tempore.
Quis facta verbis aequet ? Eloquentia
quis assequetur illius potentiam ?
O ter beatos aequi amantes, et tuae
praescripta legis qui tuentur jugiter !
Memento nostri facilis et favens, tuum
respicere populum qua soles clementia,
et me revise lenis ac salutifer,
ut separati tibi bonis populi fruar,
carpamque laetus quo fruuntur gaudio,
hereditatique comes applaudam tuae.
Scelesta proles cum scelestis patribus
in te rebelles multa iniqua fecimus,
abominanda, dira perpetravimus.
Nam nec tyranni Aegyptii ex ergastulo
nostri parentes, liberi per te, tua
ostenta graviter ponderarunt, nec tuae
meminere gratis mentibus clementiae,
sed propter undas aequoris rubri, duces
adversus animis turba contumacibus
obmurmuravit. At parens malis bonus
poenas remittis, ut tuam clementiam
agnoscat orbis et tremat potentiam.
Nam comminanti cessit unda fluctuum,
suspensa moles hinc et inde per sali
tranquilli arenas aridam dedit viam,
ceu solida campis figerent vestigia,
donec tyranno liberati et hostium
crudelitate tuta tuti litora
tenuere, at hostes verticoso gurgite
absorpsit unda, cladis ut nec nuntius
superesset. Illic tum salutis compotes
fidemque verbis praebuere, et cantibus
cecinere festis numinis potentiam.
Metu repulso, protinus lascivia
animos rebelles perculit, nec amplius
meminere signa nec pericla pristina.
Repente prava perciti libidine
arsere, verbis et Deum procacibus
irae impulerunt frena justae solvere,
ac flagitatos impie dedit cibos,
justisque poenis impios coercuit.
Nec poena mentes nec benignitas feras
mollire potuit, quin procaciter ducem
ducisque fratrem peteret aemulatio,
et freta studiis semper ambitio malis.
Sed factiosos terra vasto condidit
sinu dehiscens, flammeique gurgitis
torrens vorago devoravit impios.
Nec noxiorum monita tot poenis modum
gens prava sceleri fecit. Horeb in jugo,
(proh facinus !) ante imaginem bovis dei
imago sese stravit, et fronte saturi

simulacra tauri coluit instar numinis.
Partae salutis nuper ingrata, immemor
miraculorum in urbibus Niloticis,
et fluctu eodem sospites se, subrutos
hostes superbos vorticosis aestibus.
Ergo scelestos ira justa perdere
ibat, furenti ni Deo carum caput
pro gente Moses obtulisset, et prece
frenasset iras. Nec tamen turbae furor
illic quievit, expetitum tam diu
uber feracis sprevit agris, nec fidem
Mosi docenti, pollicenti nec Deo
habuit. Tumultu castra complens respuit
imperia, donec ille munificus parens,
delere promptus inter invia montium
toties rebelles, extulit dextram et genus
per nationes impias disperdere
jam destinarat. Ante sculpta numina
iterum protervi procidere, et mortuis
dis tura, lectasque immolarunt hostias,
Deum sceleribus provocaverunt novis,
iramque rursum exasperarunt vindicem,
justa incitatus donec ira Phineas
ferro scelestam puniit licentiam,
et saevientem dexteram compescuit
domini, sibique peperit aeternum decus
quod nulla sileant posterorum saecula.
Nec contumaces supplicia tot spiritus
coercuerunt, Meribae ad undas quin Dei
rursus furorem accenderent, nec publico
Moses furore liber, etiam incredula
oratione vertit iram numinis
in se. Potiti deinde pactis finibus,
nec impiarum semen omne gentium
disperdiderunt funditus, nec jussibus
recte monentis paruerunt numinis,
sed se profanis miscuere gentibus
didicere ritus, serviere ludicris
diis, ac, eorum mancipati cultibus,
tenuere puras a scelere nullo manus.
Quippe immolarunt filios ac filias
ad daemonum aras, et suae propaginis
tinxere sculptos sanguine innocuo deos,
terramque sanctam polluerunt caedibus,
in scelera proni abominanda, dum suae
manus adorant opera, patrium Deum
justas ad iras provocarunt, ut suam
hereditatem abominatus impiis
in servitutem manciparet hostibus,
quorum severo paene contriti jugo
posuere saevam spiritus ferociam
ac liberati saepe Domino vindice,
rursus rebelles spiritus in vindicem
sumpsere. Rursus ob scelera poenas sua
dedere, mitis nec Dei bonitas tamen
in rebus artis innocentium a prece

avertit aurem. Foederis memor sui
poenas remisit lenis et placabilis.
Quin et superba corda gentis barbarae,
cui serviebant, diruta jam patria,
lenivit, animos omnium ut perstringeret
imago sortis flebilis vel hostibus.
Tu nos tuere, Domine noster et Deus,
et e profanis gentibus recollige,
ut te canamus, nomen ut sanctum tuum
celebremus unum, populus omnis ut simul
dicat : "Deo, quem posteri Abrami colunt,
sit laus honorque in saeculorum saecula.
Amen, amen.

ooo

GEORGII BUCHANANI PARAPHRASIS IN QUINTUM LIBRUM PSALMORUM.

PSALMUS CVII. CONFITEMINI DOMINO, QUONIAM etc

P_5_1

Cantemus Dominumque bonum facilemque parentem,
cujus habet nullas larga indulgentia metas.
Hunc grato simul ore canant, quos dira tyrannis
cum premeret, saevo incolumes ex hoste recepit,
et juga captivo excussit servilia collo,
perque feras gentes sparsos, qua surgit ab undis
et qua diversas abiens se condit in undas
Phoebus, ab arctoae campis glacialibus ursae
collegit, tepidoque domum revocavit ab Austro.
Per steriles saltus et inhospita saxa vagantes,
qua nulla ad cultus ducunt vestigia terras,
fracti animos maerore, inopesque undaeque cibique,
auxilium miseris imploravere querelis.
Audiit orantes, et opis miseratus egenos,
omnibus exsolvit maerentia pectora curis,
monstravitque viam cultas quae ferret ad urbes.
Ergo canant Dominumque bonum facilemque parentem,
et late ignotis pandant facta inclyta terris,
quippe sitim victuque famem compescuit aegram,
reddidit et membris vires animoque vigorem.
Quique Dei monitis ingrata mente relictis,
carceris in tenebris et caeca nocte jacebant
cum tremerent gelidae exanimes formidine mortis,
afflictique malis humiles fractique jacerent,
auxilium miseris imploravere querelis,
audiit orantes, et opis miseratus egenos,
omnibus exsolvit maerentia pectora curis,
vincla manu valida rupit, mortisque timorem
reppulit et taetris pavidos eduxit ab umbris.
Ergo canant Dominumque bonum facilemque parentem,

et late ignotis pandant facta inclyta terris,
liminaque et portae qui claustra refregit ahenae.
Deliciis animi vires cum stulta libido
affligit, corpusque gravi languore solutum
stultitiae pendit poenas, et morte propinqua
rejiciunt omnem fastidia marcida victum,
auxilium miseris qui imploravere querelis,
adspicit orantes, et opis miseratus egenos,
omnibus exsolvit maerentia pectora curis,
ereptisque suo leti de limine verbo,
restituit laetumque novat per membra vigorem.
Ergo canant Dominumque bonum facilemque parentem,
et late ignotis pandant facta inclyta terris,
et meritis cumulent memores altaria donis,
et grata acceptam testentur voce salutem.
Qui mare fluctisonum sulcat, curvisque carinis
admovet externas vaga per commercia gentes,
non ignota illi divina potentia, nec quae
monstrat in immenso miracula saepe profundo.
Cum jubet, irrumpunt venti stridente procella,
et mare nunc spumis canentibus astra lacessit,
et nunc Tartarei subsidit ad ima barathri.
Pallent ora, metus trepidantia pectora pulsat,
et velut oppressis vino vestigia nutant,
callida nec cani juvat ars aut cura magistri.
At Dominum ut maestis imploravere querelis,
exaudit trepidos, et opis miseratur egenos.
Jam venti ponunt, strataque aequaliter unda,
arrident taciti tranquilla silentia ponti.
Jam posita laeti gaudent formidine nautae,
cum lacerae optatum portum tetigere carinae.
Ergo canant Dominumque bonum facilemque parentem,
et late ignotis pandant facta inclyta terris,
hunc populi coetus laudent, sanctique senatus
concilium super astra ferat, qui flumina siccat,
et riguos passim rivis bullantibus agros,
fontibus occlusis sitienti damnat arena,
et fecunda, sua facta ob scelerata coloni,
arva jubet falsis subito sterilescere glebis.
At contra in sterili campo male pinguis arenae
stare lacus, pinguesque facit stagnare paludes,
et fluviis siccos rivisque fugacibus agros
irrigat, atque inopi transmittit habere colono.
Quique novas sanctis moderetur legibus urbes,
et scrobibus credat vites, et semina sulcis,
unde legat dulces maturo in tempore fructus,
quos pater omnipotens alit, et proventibus auget
assiduis pecorum fetus. Ubi nescia rursus
commoda fortunae modice mens ferre secundae,
frena dedit vitiis, retrahit sua munera justus
arbiter. Indomitos animos et corda superba
cladibus affligit, saevis punire tyrannis
tradit, et ignavo petulans sub principe vulgus
contemptum, populis praedam jubet esse propinquis.
Perque inopes victus terras traducit, ubi ante
nulla hominum tritam monstrant vestigia callem.

Avertit mala pauperibusque animique modestis,
atque hilares multa fecundat prole penates.
Haec spectant gaudentque boni, male conscia mussat
turba metu. Ast, animi quibus est solertia, cura
assidua volvunt, memorique haec mente recondunt,
luceat ut cunctis Domini clementia terris.

PSALMUS CVIII. PARATUM COR MEU, DEUS, PARATUM COR MEUM etc

P_5_2 Mens invicta malis, animi vigor integer, orbis
te voce rector, te celebrabit lyra.
Eia age depositis, mens, expergiscere curis,
et tu, canora barbitos cum nabliis.
Ocius aurorae quam luficer excitet ignes,
aurora cantus quam volucrum exsuscitet,
Te, pater alme, canam, populos tua facta per omnes,
quacumque tellus panditur, vates feram.
Nam tua siderei bonitas fastigia caeli,
fidesque tractus nubium supervolat.
O Deus, augustum nitido caput exere caelo,
ostende terris gloriae jubar tuae.
Eripiasque tuos gelidi formidine leti
praesens, et opifer invocantes audias.
Audiit, ex adytoque Deus flammantis Olympi
vocem rependit gaudii praenuntiam.
"En tibi frugiferos Sichimae dispertiar agros,
vallem Sucothi metiar decempeda.
Nonne nihi parent Jacobi pignora, quisquis
vel pecore tondet arva, vel vomere secat ?
Oppida sub pedibus Syriae calcabo superbae,
Moabum, Idumen, et Palaestinas domos."
Quis mihi pandet iter munitas ductor ad arces ?
Muros Idumes divitis quis diruet ?
Quis nisi tu, nostrae gentis, Deus unice, tutor ?
Qui nos premendos hostibus reliqueras
offensus vitiis pravis, nec in arma ruentes
nostros praeibas dux, ut ante, exercitus.
Nunc, pater, auxilium rebus bonus adfer in artis,
humanas fallax credulos spes decipit.
Te duce, victrici decorati tempora lauro
pedibus prememus hostis arrogantiam.

PSALMUS CIX. DEUS LAUDEM MEAM NE TACUERIS.

P_5_3 Ne sileas, ne dissimula, mea gloria, neve
sine veritatem supprimi mendacio.
Me scelerati oris fraus et crudele venenum,
proterva fictis lingua me premit dolis.
In me odia occultis acuunt sermonibus iras,
ut immerenti fabricant molestiam.
Qui mihi dedebant fidum solamen amici,
probra ingerebant clanculum et convicia.
Ast ego, secretae tibi qui penetralia mentis
cernis, dolente corde fundebam preces.

Omnibus officiis culti mihi damna rependunt,
remunerantur odio amorem simplicem.
Tu, pater, hunc saevo vexandum trade tyranno,
vastator illi ad dexteram astet angelus.
Judicis astiterit cum sordidus ante tribunal,
damnatus aspris exeat sententiis.
Cum volet iratos animos inflectere fando,
oratione judices exasperet.
Ante diem fato pereat praereptus acerbo,
locumque vacuum dominus occupet novus.
Orba fleat soboles, vidua gemat uxor in aula,
ejecta proles patrio exsulet solo.
Instabilis, mendica, vagis erroribus orbem
lustret, quietum reperiat nusquam locum,
conturbetque domum miseram, inscribatque penates
scrutatus omnes fenerator arculas.
Ignotusque haeres longo congesta labore
rapiat, opemque nemo poscenti ferat,
nullaque progeniem miseratio sublevet orbam.
Mors falce totam demetat semel domum,
proxima gentem omnem cum nomine deleat aetas
apudque dominum, patris erratum, ut recens
ante oculos interque manus versetur et erret,
nec vitia matris tollat ulla oblivio.
Utque erat oblitus miserandi, oblivio gentem
ejus perenni supprimat silentio,
qui dejectum, inopem, et curis mordacibus aegrum
pertrahere mortis nixus est in retia.
Semper ei veluti fuerat maledictio cordi,
maledicta in illum et exsecratio cadent.
Ac veluti studio fugit benedicere pravo,
sic nullus illi cupiat aut dicat bene.
Et velut obtegitur talari corpus amictu,
totus miseriis ille sordeat obsitus.
Sic in cuncta illi passim se viscera fundant
ut oleum in ossa penetrat, unda in viscera.
Hoc ergo incedat semper vestitus amictu,
haec zona lumbos cingat illi et ilia.
Ante Deum tales pendat detractio poenas,
et clam salutem quisquis oppugnat meam.
Alme pater, pater alme, tua me protege dextra,
et invidorum libera calumniis
ut nomen latus omne tuum telluris honores
et suavitatem sentiat clementiae.
Eripe me invidiae. Sum pauper, egenus et expes,
animumque curae turbidum urunt anxiae.
Non aliter pereo, species quam futilis umbrae,
pallent tenebris sera cum crepuscula,
aut ubi decussis solerti indagine ramis,
locusta tectis pulsa frondeis cadit.
Genua labant infirma, artus jejunia solvunt,
exsangue siccis corpus aret ossibus.
Me tumidi probris hostes petiere superbis,
me conspicati capita quassarunt sua.
Adfer opem, servumque tuum, pater optime, serva
pro lenitate semper assueta tibi.

Agnoscantque tuam, rerum pater optime, dextram,
   tuaque salvum me sciant clementia.
Dum maledicta voment hostes, dum probra loquentur,
   bonusque placidusque benedices tu mihi.
Dum confusa illis turpis pudor ora notabit,
   laetitia servi pectus hilarabit tui.
Hos pudor ut talos a vertice vestis ad imos
   effusa late corpus omne contegit.
Hos pudor, et maerens turbato infamia vultu,
   qui me maligno dente rodunt, obruat.
Ast ego tum Domino grates memor ore sonabo,
   coetuque laudes in celebri concinam.
Qui stetit auxilio dexter, cum paupere, vitamque
   eripuit ejus hostium ludibrio.

PSALMUS CX. DIXIT DOMINUS DOMINO MEO etc.

P_5_4

Sic allocutus Dominus est dominum meum :
   "Asside dexteram ad meam,
dum proterendos, ceu scabellum, sub pedes
   hostes tibi provolvero.
Ad orbis oras ultimas fasces tuos
   alta ab Sione proferam,
ut juris aequi vinculis coerceas
   fastus rebelles hostium.
Te pompa laetis cum reducet plausibus
   ad templa voti compotem,
sancto decorus apparatu exercitus
   laetum celebravit diem.
Non roris imber ante lucem argenteis
   tot vestit arva gemmulis,
quam multa cunctis gentium de finibus
   ad te propago confluet."
Juravit et se adstrinxit immutabili
   Dominus sacramento tibi,
tete futurum Melchisedecis sibi
   ritu sacrorum antistitem,
sol inquieto lucis orbe dum diem,
   dum luna noctem illuminet.
Ad dexteram ille semper adsistet tuam,
   ferro tyrannos vindice
compescet. Iram commodans suam tibi
   gentes rebelles comprimet,
ducesque regnis imperantes ditibus
   sternet solo, torrentibus
e fortuitis, dum fugam premet, sitim
   victor levabit igneam.
Ergo, subactis hostibus, caelo caput
   tollet decorum gloria.

PSALMUS CXI. CONFITEBOR TIBI, DOMINE, IN TOTO CORDE MEO etc.

P_5_5

Sive inter fidos memorem secreta sodales,
   seu sancti stipante caterva

me populi loquar, alme parens, te pectore toto
usque canam, tua munera grato
ore feram, magna aeternae miracula dextrae.
Magna quidem, sed et inclyta certe,
et manifesta bonis, studio scrutante fideli.
Quicquid enim gerit, omnia splendor,
omnia divina majestas luce refulgens
illustrat. Dum sidera terras
ignea lustrabunt, hunc justum semper et aequum
sera agnoscent saecla nepotum.
Nec quae primaevi quondam stupuere parentes
attoniti, mirandaque natis,
invida delebunt oblivia. Parcere largus
nempe parens, facilisque querelis
flectere cor miseris, spoliis ex hoste superbo
direptis decoravit amicos.
Nec cum gente sua percussi foederis illum
immemorem ulla redarguet aetas.
Ostenditque suas per facta illustria vires,
cum populatus regna superba,
dimensusque novis hostilia rura colonis,
dilectae dedit oppida genti.
Quicquid agit loquiturque, fides immobilis actus
aequi et regula dirigit omnes.
Quae jubet, aequa jubet, nulloque interlita fuco,
aut tacitam celantia fraudem.
Quaeque nec aeterno volventia saecula lapsu
interimant aut tempore carpant,
quippe adstans fidei firmae constantiae et aequum
perpetuo rata jussa tuentur.
Cum premeret Pharii imperium crudele tyranni
selecta de gente nepotes,
excussitque jugum, et regis fera jussa superbi
exuit, aeternaque beatis
libertate frui donaret, pignora sera
si jurata parentibus olim
intemerata piae servassent foedera legis,
foedera nullis irrita saeclis.
Quippe Dei sanctum est et formidabile nomen,
ac sancte sua pacta tuetur,
exigit et duras violato foedere poenas.
Hunc colere ex animoque vereri,
vivendi recte fons et sapientia prima est.
Hanc cunctos qui dirigit actus
ad metam vere sapit, hunc ventura nepotum
semper dicent saecla beatum.

PSALMUS CXII. BEATUS VIR QUI TIMET DOMINUM etc,

P_5_6
Beatus ille qui Deum rerum patrem
pietate non ficta colit,
Deique gaudet legibus, mores suos
formare ad illas nititur.
Late per urbes divites potentiam
ejus propago proferet.

Prolem piorum numinis benignitas
    larga beabit dextera.
Res affluenter suppetet semper domi
    illi, nec aetas longior
obliterabit aequitatis gloriam
    fructumque. Cum premet malos
fortuna, saevo gestient ludibrio
    mutare summis infima,
benignitatis tum suae justis Deus
    lucem in tenebris offeret.
Clemens bonusque in omnibus periculis
    stirpem piorum muniet.
Misertus inopis vir bonus, larga manu
    succurret indigentiae.
Sic cuncta justo temperans examine,
    nec verba temere ut excidant.
Non turbo sortis cuncta quatientis loco
    movebit illum, nec dies
suprema famam condet ejus invido
    oblivii silentio.
Non livor illum falsa gaudens spargere
    terrebit, aut calumnia
bellive rumor, aut egestas lurida,
    fragorque leti proximi.
Sed mente firma provocat discrimina,
    Deoque solo nititur.
Ceu cana rupes murmurantis aequoris
    spernit minaces impetus,
sic ille certa interritus fiducia
    sortis procellas sustinet
ac sustinebit, dum ruinas hostium
    salvus suorum adspexerit.
Opes volucris instar aurae mobiles
    largitus est egentibus,
sibi aequitatis gloriam superstitem
    servavit, orbe gloriam
vivaciorem, nec senectae dentibus
    aeruginosae obnoxiam.
Dum laude clarum, reque lautum splendida
    spectabit impius pium,
curaeque mentem vellicabunt anxiae,
    succumque carpent corporis,
dentem fatigans dente ringetur, lue
    se macerabit tabida,
Dominus malorum vota ridet irrita,
    spes ut modestas promovet.

PSALMUS CXIII. LAUDATE, PUERI, DOMINUM, LAUDATE etc.

P_5_7
Psallite Dominum, pueri, Domini
nomen festo tollite cantu,
nomen Domini sic celebretur
ut saeclorum in saecula longi
nulla oblivia sentiat aevi.
Primo a carcere solis Eoi

ad purpureos usque occasus,
omnes Domini nomen adorent,
qui gentes super arduus omnes
celsas aetheris incolit arces,
cujus longe gloria mundi
trans flammantia moenia vecta est.
O pietatis nescia verae
pectora ! Ritu sacra nefando
o qui fingitis, anne deorum
quemquam Domino similem nostro
nostis ? Quem super ardua caeli
culmina positum nil latet imae
sub cava clausum viscera terrae,
nil humano procul aspectu
trans multiplices aetheris orbes,
inopem terrae qui prostratum
suscitat, et de pulvere egenum
tollit, ut alto positus solio
populi primos carpat honores.
Qui maternos sterili fructus
exoratus donat, et orbos
laeta renovat prole penates.

PSALMUS CXIV. IN EXITU ISRAEL DE AEGYPTO, DOMUS etc.

P_5_8

Cum domus Isacidum patrias remearet ad oras,
barbaraque invisae linqueret arva Phari,
ipse Deus Judam caelesti numine tutum
fecit, erat populi signifer ipse sui.
Vidit et attonitas trepidum mare diffidit undas,
Jordanis refugas in caput egit aquas.
Dura per intonsos salierunt culmina montes,
ut saturas gestit dux gregis inter oves,
celsaque frondentes movere cacumina colles,
agnus ut in pratis luxuriare solet.
Quid, mare, vidisti, solito cur cesseris alveo ?
Cur fugis in fontes, fluminis unda, tuos ?
Cur ita concusso saliistis vertice, montes,
ut satur exsultat dux gregis inter oves ?
Cur ita frondenti saliistis vertice, colles,
agnus ut in pratis luxuriare solet ?
Nempe Dei trepidum praesentia terruit orbem,
cui cadit in Solymos victima multa focos.
Qui lapidum venas laticum laxavit in usum,
cui fluxit largo flumine dura silex.

PSALMUS CXV. NON NOBIS, DOMINE, NON NOBIS

P_5_9

Te, magne rector orbis, haud victoriam
ex hoste saevo poscimus,
nos ut per omnes fama gentes differat,
nec apparatu ut splendido
per ora vulgi nos triumphus aureo
curru superbos transferat,

sed impiorum ut saecla gentium sciant
te largum opis cultoribus
tuis, fideque semper immutabili
promissa promptum solvere.
Ne forte rebus insolentes prosperis,
"Ubi nunc Deus vester ? " Rogent.
Deus astra noster incolens mortalium
nutu suo res temperat.
At impiarum finxit error gentium
manu deos inutiles,
aurum caminis excoquens, aut malleis
massa e sequaci bracteas
ducens, figura multiformi ludicra
affixit aris numina.
Inane vocis os habent, oculos habent
orbes inanes luminis.
Naribus odores nec trahunt, nec auribus
surdis sonores hauriunt.
Palpare manibus non queunt, torpentibus
nec ingredi vestigiis.
Nec vox anhelis edita e pulmonibus,
cavo recurrit gutture.
Quicumque tales fingit aut colit deos,
diis ipse similis sit suis.
At tu, Jacobi gens, loca fiduciam
omnem salutis in Deo,
qui te potenti sublevabit dextera,
et in periclis proteget.
Et vos, Aronis posteri, spem ponite
omnem salutis in Deo,
qui vos potenti sublevabit dextera
et in periclis proteget.
Quicumque cultor es Dei, fiduciam
loca salutis in Deo,
qui te potenti sublevabit dextera,
et in periclis proteget.
Qui nos favore semper amplexus memor
fovit fovetque sedulo,
cunctos Jacobi qui fovebit posteros,
Aronis et sacrum genus.
Qui se colentes, sive juvenes seu senes,
fovebit et custodiet.
Qui nosque donis semper augebit novis,
et liberorum liberos.
Nam nos profanis segregavit gentibus,
caeli solique conditor.
Caelum sibi ipse regiam fecit, solum,
sedem dedit mortalibus,
remunerantes muneribus illum ut suis
rerum parentem agnoscerent.
Neque ora laudes in tuas solvent, pater,
quos mors teget silentio.
Nos te parentem agnoscimus, qui spiritu
vitalis aurae vescimur.
Te prosequemur laudibus, dum lucido
sol axe terras ambiet.

PSALMUS CXVI. DILEXI, QUONIAM EXAUDIET DOMINUS etc.

P_5_10

Toto pectore diligam
unice et Dominum colam,
qui lenis mihi supplici
non duram appulit aurem.
Aurem qui mihi supplici
non duram dedit hunc ego,
donec pectora spiritus
pulset, semper amabo.
Jam mors ante oculos erat,
jam stabam super aggerem
busti, jam dolor anxius
omni ex parte premebat.
Expes tum prece supplice
oravi Dominum : "Pater,
quaeso," inquam, "miserabili
saltem consule vitae."
O justum Dominum et bonum,
et pronum veniae ! Auxili
is me consilii indigum
saevo texit ab hoste.
Ergo mens tibi reddita
maerorem cohibe, et Deus
quae larga tribuit manu
donis laeta fruare.
Vitam e faucibus eruit
mortis, et lacrimas genis
abstersit, stabili et pede
firmavit tibi gressum.
Tutus praesidio Dei
degam, et polliciti fide
fretus non dubia, canam
grato pectore laudes.
Lassus, rebus et asperis
afflictus, trepida fuga
vitae prospiciens meae,
sic mecum ipse loquebar :
"Nulla certa homini fides,
at rerum arbiter optimus,
unus polliciti tenax,
unus fallere nescit."
Tot liber toties malis,
tot auctus toties bonis,
quo tandem officio tibi
coner solvere grates ?
Te festa dape, te prece,
te libamine prosequar.
Te vitae columen meae
grata voce fatebor.
Te vitae columen meae
in coetu populi tui
grata prosequar hostia,
damnatus tibi voti.

Electos, genitor, tuo
custos praesidio tegis,
nec per vim pereuntium
manes linquis inultos.
Te servum dominus tuum
ancillae sobolem tuae
me minacibus hostium
vinclis eripuisti.
Te, rerum pater optime,
semper laudibus efferam,
nomen in dubiis tuum
usurpabo periclis.
Te voti reus, erutus
morti, prosequar hostia,
sacri limen ad atrii,
sacrae redditus urbi.

PSALMUS CXVII. LAUDATE DOMINUM OMNES GENTES etc.

P_5_11
Omnes ubique gentium
quos solis ambit orbita,
rerum parentis optimi
laudes libenter pangite.
Agnoscite indulgentiam
benignius nos in dies
foventis, et constantiam
promissa certam reddere.

PSALMUS CXVIII. CONFITEMINI DOMINO etc.

P_5_12
Eia Deum laudate, Deum facilemque bonumque,
   larga benignum semper indulgentia.
Ea Dei, soboles Jacobi, dicite laudes,
   larga benignum semper indulgentia.
Eia Deum canat Aronis numerosa propago,
   larga benignum semper indulgentia.
Eia Dei pura cultor pietate, fatere
   larga benignum semper indulgentia.
Audiit orantem Dominus me rebus in artis,
   ac liberavit ilico ex angustiis.
Ille mihi assistat solus, non arma, nec ulla
   humana mi vis adferet formidinem.
Ille mihi auxilio sit solus, lumina damnis
   explebo (nec me decipit spes) hostium.
Tutius a rerum Domino est sperare salutem,
   confidere armis quam virorum fortium,
tutius a rerum Domino est sperare salutem,
   confidere opibus quam potentum principum.
In me conjurent populi omni ex parte propinqui,
   Dei faventis conteram cunctos ope.
Circumdent omnique premant ex parte licebit,
   Dei faventis conteram cunctos ope.
Circumdent omnique premant ex parte licebit
   quam nube densa vere se fundunt apes,

non secus ac siccas ignis violentia spinas,
Dei faventis conteram cunctos ope.
Improbe, quid frustra labefactum evertere tentas ?
Dei potentis sustinet me dextera.
Ille meae vires, illum mea carmina pangent
unum, salutis unus auctor est meae,
cunctaque justorum pariter tentoria plaudent,
meae salutis pariter auctorem Deum
laudabunt, cantuque ferent ad sidera dextram
belli potentem, divitem victoriae.
Dextram armis, dextram praestantem robore, dextram
belli potentem, divitem victoriae.
Saeva quid insultas mihi mors ? Tua tela reconde,
frustra minaci territas me spiculo.
Vivo quidem, vivusque feram super aethera cantu
raram benigni numinis clementiam.
Jure parens bonus aerumna me afflixit acerba,
at imminentem reppulit mortem tamen.
Pandite, pontifices, sacri mihi limina templi,
salute parta ut laude prosequar Deum.
Haec est illa Deo gratissima janua, justis
votis aperta dehinc futura janua.
Te merito, pater alme, canam. Tu rebus in artis
aurem applicasti supplici placabilem.
Sospes et infesto, duce te, sum tutus ab hoste,
et molientum tecta quem rejecerat
artificum improbitas lapidem, fastigia summi
late refulgens jam coronat anguli.
Scilicet arcano factum est hoc numine, nostra
attonita factum quod stupescunt lumina.
O lux festa, o lux jucunda ad gaudia nata,
caelestis in nos lux favoris conscia !
Usque fave, custosque tui, pater optime, regis
sis, et secundos coepta duc ad exitus.
O felix, iterum o felix, quem rector Olympi
populo salutis misit auctorem suo !
Nos, quibus est sacri custodia credita templi,
vobis precamur cuncta vertant prospere.
Unus enim Dominus rerum moderatur habenas,
qui gratiae in nos lumen effundit suae.
Laetitia celebrate diem, foetusque bidentis
tenellus arae vinctus astet cornibus.
Te Dominum, te mente colam, te voce fatebor,
tuumque semper laude nomen prosequar.
Eia Deum laudate, Deum facilemque bonumque,
larga benignum semper indulgentia.

PSALMUS CXIX. BEATI IMMACULATI IN VIA etc.

ALEPH

P_5_13
O beatos, qui sequuntur orbitam legis Dei !
O beatos, qui monenti sponte parent numini,
labe puri nec relinquunt lege jussum tramitem,
quem severitate dura nos tenere praecipis !
O gradum regas labantem sic, monenti ut paream,

6 a tuis attenta jussis nusquam ut errent lumina.
7 Tum ducem canam aequitatis candido te pectore.
8 Obsequar tibi, obsequentem tu tibi ne desere.

BETH

9 Quid juventam ne labascat servat aequa ac lex tua ?
10 Hinc ne aberrem, modo laboro, tu laborantem rege.
11 Ne vacillet pes, meo tua verba condo pectore.
12 Rector orbis, aequitatis regulam tuae doce
13 me, tui oris verba semper ore mediter ut meo,
14 illa longe cariora semper auro ut aestimem.
15 Illa cogitem, illa secter, illa mirer unice.
16 Illa nulla e corde nostro deleant oblivia.

GIMEL

17 Da tuae legi obsequenti vivere, ut propius tui
18 conspicer pacti aequitatem, pande mentis lumina.
19 Inquilinum jussa legis ne tuae celaveris.
20 Foederum leges tuorum aegra mens desiderat.
21 O, tuae legis superbum qui premis fastidium,
22 me tuae legis sequacem vindica. Cui divites
23 arroganter obloquuntur, jussa quod servem tua,
24 e tuo sermone vitae quod capessam formulam.

DALETH

25 Aeger animus languet, aegrum recrea verbo tuo.
26 Cordis arcanas latebras prodidi tibi, rudem
27 tu doce, praeferque lucem, scita mediter ut tua,
28 et cor anxium tui verbi erigas solatio.
29 Absque fuco fac tuarum scita legum ut diligam.
30 Recta sector, instituta specto semper ad tua.
31 Lex tua animo sculpta inhaeret, spem meam ne desere.
32 Pande iter tuae aequitatis, te comes laetus sequar.

HE

33 Legum iter monstra tuarum, foedus erudi tuum,
34 foedus ut legemque totis imbibam praecordiis,
35 cuncta ut instituta recta secter usque semita.
36 Sordidis averte curis jussa pectus ad tua,
37 flecte lumina, impiae ne vanitates hauriant.
38 Languidum excita, face ut te timeat animus ac amet.
39 Libera probro a pudendo me benignus arbiter :
40 tua statuta diligentem servet aequitas tua.

VAU

41 Me bonus respice opiferque, foederis memor tui,
42 ora claudam ut exprobranti spem tuae fiduciae.
43 Spes salutis, veritatem ab ore ne tuam eripe.
44 Semper ut tuis statutis audiens tuto gradu
45 ambulem, tua jussa quaero sola. Coram regibus
46 disseram (nec me pudebit) de tuis sermonibus.
47 Hos amavi, et hos amabo, et obsequens his brachia
48 tollam, ut usque et usque volvam hos ore, mente cogitem.

ZAIN

49 Sis memor pacti, columna quae meae fiduciae est,

50 quod levat maerentum, et aegrum e fauce mortis eripit.
51 Rideant licet superbi, te sequar. Legem tuam
52 usque repetam, in rebus artis hoc erit solacium.
53 Impios cum legis hostes cerno, totus horreo.
54 Carmen haec erit mihi, orbem donec hospes hunc colam.
55 Hanc ut observem tenebrae me silentes admonent,
56 illa mentem cura semper unice exercet meam.

HETH

57 Obsequi tibi mihi una est spes, opes, haereditas.
58 Ut bonus promissa praestes, unice unum id ambio,
59 actiones vitae ut omnes ad tuam componerem
60 legem. Ad hanc custodiendam, qua licet, me comparo.
61 Impeditus impiorum vinculis hanc cogito.
62 Hujus ergo nocte surgens prosequor te laudibus.
63 Qui verentur hanc, amicis utor : hanc, parens bone,
64 qui tua benignitate cuncta reples, edoce.

TETH

65 Domine, ades, pollicita servo fac benigne appareant,
66 in tua lege aquiescam, me doce legem tuam.
67 Vix malo coacta leges mens sequi didicit tuas.
68 Scita, fons benignitatis, tua benigne me doce.
69 Me superbi criminantur, corde toto ego te sequar.
70 Jussa me juvant tua. Illis mens hebescit prosperis,
71 erudisti me malis, ut legi adhaeream tuae,
72 haeream ut legi, auri acervis gratiori ingentibus.

IOD

73 Da manu tua creato nosse vim legis tuae.
74 Me pii laeti obsequentem legibus spectant tuis.
75 Justa lex tua est, premis me jure justus arbiter.
76 At libenter audientem jussa me tua recrea.
77 Tibi libenter obsequentem praeveni clementia.
78 Servulum tuum prementem comprime arrogantiam.
79 Me tuae legi obsequentes obsequentem diligant,
80 nec ferat tibi obsecundans pura mens infamiam.

CAPH

81 Deficit mens spe salutis, spes nec illam deficit.
82 Lassa languent lumina. Utris corpus instar aridi
83 tabuit. Solare promissi in malis memorem tui.
84 Quis ferendi finis ? Hostem quando punies meum ?
85 Mihi tuae legis superbus hostis effodit scrobem.
86 Aequa lex, promissa certa sunt tua. Hostes confice
87 qui premunt me, quod te in uno collocem fiduciam.
88 Scita fac ut ad tua omnes actiones dirigam.

LAMED

89 Certa eunt promissa, certa stat tuis verbis fides,
90 dum polo stellae micabunt, herba terras vestiet,
91 sempiterno quae recursu legibus parent tuis.
92 Obruissent me dolores, ni affuisset lex tua,
93 lex salubris, nulla nobis tollet hanc oblivio.
94 Sum tuus, tua instituta diligentes diligo.
95 Impii mortem parabant scita meditanti tua.

96 Ceteris est finis, illa sola semper permanent.

MEM

97 O tuam quam legem amavi ! Semper illam cogito.
98 Hostibus prudentiorem me meis haec reddidit.
99 Factus huic fui obsequendo doctior doctoribus.
100 Huic quod audiam, senecta astutior sum callida,
101 huic ut obsequar malorum flecto gressum a semitis.
102 Te docente non recedo paululum a verbis tuis,
103 faucibus meis suavi melle suavioribus.
104 Eruditus his, recedo a semita mendacii.

NUN

105 Sancta lex, velut lucerna, dirigit pedes meos.
106 Obstinavi animum tuis ut obsequar sermonibus.
107 Obrutum malis, tuorum foederum memor, leva.
108 Edoce me jussa, et oris hanc bonus cape victimam.
109 Jussa non rejecta, quamvis undique instarent mala.
110 Haec nec abjecti impiorum paene clausus retibus.
111 Haec voluptas, hoc mihi unum gaudium, haec haereditas.
112 Hic scopus mihi manebit, vivus aura dum fruar.

SAMECH

113 Diligo legem tuam, sicut malos abominor.
114 Unica est spes, una verbis in tuis fiducia.
115 Ut Dei mandata servem, hinc, impii, facessite.
116 Me tuo sermone fulci, ne sequar spes irritas.
117 Te regente salvus usque jussa diligam tua.
118 Perfugas calcas tuos, qui vana frustra cogitant.
119 Legem amo tuam, quod omnes impios extermines.
120 Corpus horret cum severum cogito te judicem.

AIN

121 Aequa ne me diligentem desere opprimentibus,
122 justa fac amem superbo tutus a ludibrio.
123 Dum salutem spero, scita specto dum tua, lumina
124 lassa languent. Tu benignus edoce servum tua
125 placita, legum fac tuarum intelligat mysteria.
126 Tempus instat puniendi legis adversarios.
127 At tuum foedus mihi auro est carius carissimo.
128 Hoc amo, huc errore misso dirigo vitae ordinem.

PHE

129 Mira rituum tuorum mens colit mysteria.
130 Verba pectori imperito luminis sunt janua.
131 Faucibus tua verba apertis duco, vitae ut spiritum.
132 Ceu soles te diligentes, intuere me bonus.
133 Dirige ad tua verba gressus, tum scelus non opprimet
134 me. Tuae legi, impiorum liber a calumnia,
135 obsequar. Bonus intuere me, tuam ut legem sequar.
136 Si quis hanc spernit, fluunt mihi more rivi lacrimae.

ZADE

137 Justus es creator orbis, justa jussa sunt tua.
138 Plena lex est aequitatis, certa verbis veritas.
139 Rumpor ira, cum scelestis impie contemnitur.

140 Sermo purus instar ignis, servus hunc amat tuus.
141 Impii spernant licebit me, tuam legem sequar.
142 Jussa stant tua sempiterna meta nullo turbine.
143 Turbidis mihi illa rebus anxium cor recreant.
144 Scire legem da tuum, vitam mihi donaveris.

COPH

145 Corde toto audi vocantem, legi ut obsequar tuae.
146 Invoco, adjuva invocantem, foedus ut colam tuum.
147 Invoco te mane, verbis in tuis fiducia est.
148 Nocte vigiles anteverto, verba mediter ut tua.
149 Me benigne audi, ut soles, et fauce mortis eripe.
150 Impii me persequuntur, legis expertes tuae.
151 Tu propinqua, Domine, jussa cujus omnia justa sunt.
152 Jussa firma fine nullo, firma nullo exordio.

RES

153 Adspice afflictum. Leva me, foederis memorem tui,
154 foederis memor meam vitam patronus assere.
155 Impii male interibunt, jussa qui tua negligunt.
156 O bonus sine fine, robora, ut soles, vitam meam.
157 Me prementum multitudo a lege non flectit tua.
158 Maeret animus intuendo pacta qui spernunt tua.
159 Tu bonus tua jussa amantem me vicissim recrea.
160 Cuncta promissa tua nullum fixa norunt terminum.

SIN

161 Me premit tyrannis, at cor verba meditatur tua.
162 Verba gratiora gazis aureis animo meo.
163 Diligo legem tuam, ceu vanitatem abominor.
164 Septies tuam aequitatem me canentem lux videt.
165 Legem amantibus tuam pax multa, nulla offensio.
166 Spectat a te mens salutem, nixa promissis tuis.
167 Mens amat promissiones unice et servat tuas.
168 Servo tua pacta, ut vicissim tu vitam observas meam.

THAU

169 Invocanti da tuarum scire legum abscondita.
170 Invocantem libera me, foederis memor tui.
171 Te docente praedicabit os tuas laudes, tua
172 jussa lingua nuntiabit, jussa longe aequissima.
173 Dextera tua obsequentem jussibus juva tuis.
174 Abs te opem spero, tuarum scita legum diligo.
175 Sospita me, ut praedicem te, lex juvabit me tua.
176 Me, vagam ut pecudem, require foederis memorem tui.

PSALMUS CXX. AD DOMINUM, CUM TRIBULARER etc.

P_5_14

Hinc me obsidebant bella, et hinc calumniae
livor faces admoverat.
Ad te refugi destitutis omnibus,
rerum creator optime.
Te voce supplex invocavi, tu meas
non lentus audisti preces.
A fraudulentae toxico linguae Deus

me protege et mendaciis.
O lingua fraudis machinatrix impiae,
qua spe meum oppugnas caput ?
Scythae ferocis lingua pestilentior
tinctis veneno spiculis,
ignis voracis lingua flammis acrior,
cum silva flagrat arida.
Heu vita tristis, vita dura et anxia,
per invios erratica !
Montes, latrones inter, atque inhospita
gentis ferae mapalia,
mens aegra vitae carpitur fastidio,
hostes quietis accolens,
hostes quietis, blanda quos oratio
ferociores efficit,
quos innocentis mentio concordiae
ad bella saeva exasperat.

PSALMUS CXXI. LEVAVI OCULOS MEOS IN MONTES etc.

P_5_15
Dum ferox armis inimicus instat,
ad montes vaga lumina
proximos circumfero, si quid illinc
forte appareat auxilii.
At mihi caeli Dominus solique
certam solus opem feret.
Ille (quid vano trepidans tumultu,
cor, pulsas mihi pectora ?),
Ille sanctorum, mihi crede, custos
noctes excubat et dies,
victa nec blandi illecebris soporis
umquam lumina dimovet.
Leniter passis tibi semper alis
umbrae more supervolat,
ne cutem solis violentioris
urant spicula de die,
nocte ne lunae nebulosioris
artus degravet halitus.
Seu domi clausus lateas, latentem
clausis servat in aedibus,
seu foris pacis obeas amicae,
seu belli fera munera,
sospitem e cunctis Dominus periclis
semper te bonus eruet.

PSALMUS CXXII. LAETATUS SUM IN HIS QUAE etc.

P_5_16
O lux candida, lux mihi
laeti conscia nuntii,
jam pleno stata tempora
reddit circulus anno,
jam festi revocant dies
augustam Domini ad domum,
jam sacri pedibus premam

latus limina templi.
Jam visam Solymae edita
caelo culmina, et aedium
moles nobilium, et suo
angustam populo urbem,
urbem, quam procul ultimis
terrae finibus exciti
petunt Isacidae, ut Deum
placent more parentum,
jussam caelitus oppidis
urbem jus dare ceteris,
et sedem fore Davidis
cuncta in saecula proli.
Mater nobilis urbium,
semper te bona pax amet,
et te semper amantibus
cedant omnia recte.
Semper pax tua moenia
colat, semper in aedibus
tuis copia dextera
larga munera fundat.
Dulcis Isacidum domus,
te pax incola sospitet,
sedes numinis, omnia
succedant tibi fauste.

PSALMUS CXXIII. AD TE LEVAVI OCULOS MEOS etc.

P_5_17

Ad te levavi, rex pater et Deus,
ad te levavi lumina, qui procul
contagio humano remotus
templa habitas radiata caeli.
Ut servus observat domini manus,
gestus et omnes lumine mobili
argute ceu nutus acutis
serva oculis dominae tuetur,
te nostra spectant, te, Domine et Deus,
intenta mentis lumina, dum graves
iras remittas, servulisque
des veniam bonus atque pacem.
Jam lenis in nos respice, servulis
jam parce tandem, parce fidelibus,
quos hostis insultans superbo
ludificatque premitque vultu.
Contemptus hosti ac opprobrium sumus,
vitaeque taedet. Ferre animus nequit
supercili fastum superbi,
ludibriumque opibus tumentum

PSALMUS CXXIV. NISI QUIA DOMINUS etc.

P_5_18

"Ni faventis affuisset numinis praesentia,"
dicat Isaci propago, "numinis praesentia
ni faventis affuisset, cum veniret perditum

nos superba multitudo, freta stultis viribus,
forte vivos devorassent, debilesque et pauculos,
ira fervidi furoris avida nostri sanguinis
obruisset instar undae nos procella cladium,
more torrentis nivali ab imbre turgidi, impetus
nos repente sustulisset, usque ad animam gurgites,
usque ad animam transiissent gurgites impervii."
Sempiterno laus Deo sit, qui suos non tradidit
dentibus praedam cruentis perfidarum gentium.
Cassibus fractis dolosis sospites evasimus,
capta veluti jam volucris rete fugit aucupis.
In Deo nostrae salutis spes reposta est unico,
qui solum caelumque fecit vi potentis dexterae.

PSALMUS CXXV. QUI CONFIDUNT IN DOMINO etc.

P_5_19

Sionis arcem non Aquilo impotens
saxo sedentem perpetuo quatit,
nigrantibus non Auster alis
imbriferas glomerans procellas.
Quicumque vere spem locat in Deo,
non hostis hunc vis, non quatiet dolus,
si fractus illabatur orbis,
incolumis fugiet ruinam.
Ut civitatem moenia montium
sanctam tuentur, sic Dominus suos
vi cingit arcana, nec umquam
praesidii viduos relinquet.
Nec impiorum perpetuo jugo
sinet piorum progeniem premi,
ne turpibus contaminetur
flagitiis labefacta mentem.
Ut affluenter fac bona sint bonis,
ut continenter fac male sit malis,
de calle quos recti illecebris
impietas male sana flexit.
Fac, sancte rerum conditor, ut domum
beata semper pax colet Isaci,
tranquillitas secura pulchrae
exhilaret Solymae colonos.

PSALMUS CXXVI. IN CONVERTENDO DOMINUS CAPTIVITATEM SION etc.

P_5_20

Cum pater omnipotens captam remeare Sionem,
dulcemque jussit patriam revisere,
attoniti stupuere animi, necopinaque secum
metum librantes inter et spem gaudia.
Vixque sibi credunt, veluti qui noctis opacae,
sopore pulso, mane versat somnia.
Pro lacrimis redeunt risus, sua gaudia quisque
sermone celebrat, patrium laudans Deum.
Nec minus attonito stetit ad miracula vultu,
sic barbarorum turba secum mussitans :
"En, pater ille deum quot signa ostendit amoris !

Hujus saluti gentis usque ut prospicit !"
Nec falso : nam signa Deus monstravit amoris
praeclara, nostrae dum saluti prospicit.
Ergo alacres laeto testantur gaudia plausu.
At tu benigne fac parens ut ceteri
jam redeant, plenisque viis sic agmen inundet,
ut aestuosi cum flat Austri spiritus,
indignata suis cohiberi flumina ripis,
vaga per agros murmurant licentia.
Qui male fecundae commisit semina terrae,
et corde tristis multa volvit anxio,
si venit uberior seges imbribus aucta benignis,
exsultat hilari cor metentis gaudio.
Nos quoque longa fugae post taedia, postque labores,
laeti arva dulcis patriae revisimus.
Te patrium canimusque Deum, semperque canemus,
agimusque memores atque agemus gratias.

PSALMUS CXXVII. NISI DOMINUS AEDIFICAVERIT DOMUM etc.

P_5_21
Ni coepta Dominis juverit, frustra struit
moles superbas aedium.
Ni Dominus urbem servet, incassum excubat
muris vigil custodia.
Frustra antevertis mane solem, et vespere
sero domum reverteris :
victum labore vix parabis anxio,
ni Dominus admorit manum.
At ille amicis interim suis dabit
purum soporem somniis,
domumque dulci prole fetam liberum
praebebit. Haec haereditas,
haec illa merces qua beat caros sibi
rerum ille Dominus omnium.
Non sic timori est dexteram telis gravis
bellator hostis hostibus,
ut quem parentem masculae propaginis
favor beavit numinis.
O ter beatum et amplius, qui talibus
pharetram sagittis impleat.
Non ad tribunal erubescet jurgia
procacis adversarii.

PSALMUS CXXVIII. BEATI OMNES QUI TIMENT DOMINUM etc.

P_5_22
Felix o ter et amplius
quem timor Domini tenet,
quem non illius a via
flectit devius error.
Felix et tibi prospere
cedent omnia, nam tuo
carpes dulcia fercula
comparata labore.
Instar palmitis uberi

proventu gravidi, et coma
cingentis viridi domum,
te conjux hilarabit.
Ceu plantaria fertili
pubescunt oleae solo,
jucundo tibi liberi
cingent agmina mensam.
Quem timor Domini tenet,
inter talia commoda
vitae tempora transiget.
At te ex arce Sionis
ditabit Domini manus
larga, et conspicies bonis
florentem Solymam, tibi
donec vita manebit
prolis adspicies tuae
longa stirpe propaginem,
festa semper et Isaci
laetos pace nepotes.

PSALMUS CXXIX. SAEPE EXPUGNAVERUNT etc.

P_5_23
Jure dicat grex bonorum : "Mille me molestiis
factio pressit malorum." Prima abusque origine
factio pressit malorum mille me molestiis,
nec tamen subvertere umquam quivit ullis machinis.
Terga saevis exaravit verberum vibicibus,
terga longis secta sulcis, hostis ad fastidium,
sed parens rerum benignus vincla rupit impia,
meque nervo liberavit servitutis asperae.
Qui Sionis non amico spectat arces lumine,
vota semper vana volvat, spes inanes nutriat.
Marceat, ceu sole marcet herba languens torrido,
herba summis nata tectis, quae repente corruit
ante falcis plagam acutae, sicca marcidis comis
unde nec sinum replevit qui maniplos colligit.
Nec manum messor perustus, prata tondens florea,
nec viator ominatus prospera est metentibus
sic precatus arva laeta, et arva lauta, et roscida.
"Hunc in annum et usque in annos hunc sequentes numinis
vos favor semper benigni servet, ornet, augeat."

PSALMUS CXXX. DE PROFUNDIS CLAMAVI etc.

P_5_24
Curarum rapidis fluctibus obrutus,
arcanis animi de penetralibus,
audi verba precantis,
clamavi : "Pater optime,
audi verba, pater, quae tibi supplices
multo cum gemitu fundimus. Applica
intentam bonus aurem
tristes ad querimonias.
Si vindex tetricus facta nefarie
poenis cuncta velis plectere, quis sibi

tam confidit, acerbum
ut non horreat exitum ?
At tu non furiis tristis es asperis,
sed largus veniae, et munificus parens,
ut te jure colamus,
legum et jussa salubria.
Nam spes polliciti me recreat tui,
promissique fides fallere nescii,
et fiducia certa
mentem sustinet anxiam.
Non sic praecipiti nocte vigil diem
observat roseum, non roseum vigil
Phoebi sic avet ortum,
ut flagrat mea mens Deum."
Securi in Domino figite spem, pii,
non duro veniam supplicibus dare,
et prompto dare pressis
duro servitio manum.
Electi generis progeniem gravi
pressam servitio ex hostibus asseret,
et de morte redemptam,
noxis eximet omnibus.

PSALMUS CXXXI. DOMINE, NON EXALTATUM COR MEUM etc.

P_5_25

Si spiritu impotenti,
si lumine insolenti
elatus ambulavi,
si virium mearum
fiducia superbus
despexerim minores,
si mentis arrogantis
sublime vectus alis
majora quam liceret
sperare cogitavi,
ni vota temperavi
modestia salubri,
nil deprecor rogove,
nullam recuso poenam.
Qualis puer tenellus
vix lacte pulsus unam
suspirat in parentem,
hanc spectat, hac ab una
dependet, ambit unam,
aeterne rector orbis,
te mens mea intuetur
unum, uni adhaeret, unum
te vindicem salutis
agnoscit. O piorum
propago sancta patrum,
una Deum parentum
spectate, spes in uno
locate, cuncta ab uno
sperate, spem nec umquam
fovebitis caducam.

PSALMUS CXXXII. MEMENTO, DOMINE, DAVID etc.

P_5_26

Davidis esto memor, genitor, memor esto laborum
quos tulit in rebus tua jussa secutus egenis.
Ille tibi, Hebraeae gentis Deus unice, votis
obstrinxit caput et promissis ora reclusit.
"Non aedes prius ingrediar, mollive reponam
membra toro, aut oculis dulcem indulgebo soporem,
quam fanum inveniam, et sacri fundamina templi
designem, sanctisque locum dimetiar aris.
Fama licet patriae multum promitteret orae,
inter saxa tamen silvestribus obsita dumis
monstravit Deus ipse locum. Deus ipse perenne
hic templum, templique sacris sedem innuit aris.
Ergo alacres gratam Domino properemus ad aedam,
scamna pedum pronis veneremur vultibus, et tu,
sancte parens, bonus ac placidus cape vota, tuamque
laetus adi sedem, neu dedignare penates
qui memorem aeterni servabunt foederis arcam.
Templa sacerdotes casti tueantur, et omnes
qui tua rite piis venerantur numina sacris,
laetitia exsultent." Si David pectore puro
te coluit, ne Davidicae nunc respue prolis
dona, tui populi cui frena tenenda dedisti.
Davidi enim quondam (neque jam sententia vertet
ulla tuam mentem) jurasti : "E stirpe propago
nata tua solium et sceptrum retinebit avitum.
Quod si posteritas servet mea foedera, pactis
si steterit, leges si non temerarit avitas,
nulla dies solio, vis nulla extrudet avito,
et natos natorum, et qui nascentur ab illis.
Ipse mihi sedem legi sine fine Sionem,
quam colerem. Hic mihi certa quies, hic certa voluptas,
haec mihi grata domus, caeli indulgentia fruges
faxo alat, et duros large saturabo colonos.
Templa tuebuntur casti justique ministri,
laetitiaque piis perfundam pectora certa,
Davidicoque novum producam e semine germen,
quod late in populos fundet sua brachia. Stirpi
prospiciam serae solium qui illustret avitum,
claraque per cunctas diffundat lumina terras.
At pudor et turpes maculas infamia spargens
hostibus inficiet vultus. Jessaea propago
florebit, cingetque sacrum diademate crinem,
transmittetque suam longaeva in saecula famam."

PSALMUS CXXXIII. ECCE QUAM BONUM ET QUAM JUCUNDUM etc.

P_5_27

Nil caritate mutua fratrum, nihil
    jucundius concordia.
Non aura suavis balsami, cum funditur
    Aronis in sacrum caput,
et imbre laeto proluens barbam et sinus

limbum pererrat aureum.
Non ros, tenellae gemmulis argenteis
pingens Sionis gramina,
aut verna dulci inebrians uligine
Hermonis intonsi juga,
fraterna quam pax incolit domum, juvat
Dominus benigna dextera,
et opibus auget. Filiorum et filios
multis propagat saeculis.

PSALMUS CXXXIV. ECCE, NUNC BENEDICITE DOMINO etc.

P_5_28
Domini ministri, nocte qui custodiae
sancti excubatis atrii,
laudate Dominum laudibus donec sacro
nox annuit silentio.
Interque laudes mentibus puris manus
caelo supinas tollite,
et vos beabit Dominus invicem omnibus
caeli solique commodis,
Dominus Sionem qui tuetur, unicus
caeli solique conditor.

PSALMUS CXXXV. LAUDATE NOMEN DOMINI etc.

P_5_29
Vos quibus est sacri custodia credita templi,
eia Deum laudate. Deum celebrate, ministri
qui sacra assidua vigilatis ad atria cura.
Eia Deum laudate bonum, nomenque beatum
tollite perpetuo vestro super aethera cantu.
Quippe Jacobum ultro legit, lectumque dicavit
hunc sibi, ceu privam patrimoni in saecula sortem.
Nota quidem Domini est immensa potentia, notum
numen, quippe deos sub se premit altior omnes,
quos alii stolida placant ceu numina cura.
Versat enim nutu caelo, terraque, marique,
aut si quod caecis clausum est penetrale tenebris
naturae, quodcumque libet. De viscere terrae
evocat, et liquido suspendit in aere nubes,
fulguribusque vagis venientes praevenit imbres,
deque suis promit ventorum flamina gazis.
Ille hominum primos fetus pecudumque per arva
divitis Aegypti stravit, regemque superbum,
et quicumque bibunt semptemflua flumina Nili
terruit ostentis ; validis ille oppida muris
turrita evertit ; numeroso milite cinctos
cum stirpe exstinxit violento funere reges ;
stravit Amorrhaeum valida virtute Seonem,
quique Basan Ogus magna dicione tenebat,
regnaque non uni Cananaeia subdita sceptro,
arvaque, dejectis nuper viduata tyrannis,
accepere novos Jacobi e stirpe colonos.
Sancte parens rerum, qui justo examine nosti
parcere subjectis et debellare superbos,

posteritas te sera canet, tua splendida facta
nulla umquam ex animis tollent oblivia nostris.
At sibi quae variis finxit simulacra figuris
vana superstitio, calidis fornacibus aurum
argentumve liquans, nil sunt nisi ludicra dextrae
humanae commenta. Illis os vocis inane,
lucis egent oculi, surdas sonus advolat aures,
et patulas frustra nares jucundus odorum
halitus incursat, calidus non pectora pulsat
spiritus. O quisquis ludibria talia fingit
aut colit, ipse suis similis dis exigat aevum,
mentis inops et lucis egens : non aure nec ore
accipiat reddatve sonos, nec nare sagaci
sentiat halantes per prata nitentia flores.
Tu vero genus a magno Israele profectum,
et domus Aronis genitique e sanguine Levi,
et quicumque pio rerum venerare parentem
obsequio, laudate Deum, qui tecta Sionis
ardua, qui sacrum Solymae bonus incolit aedem.

PSALMUS CXXXVI. CONFITEMINI DOMINO QUONIAM BONUS etc.

P_5_30 v.1
Eia Deum laudate, Deum facilemque bonumque,
larga benignum semper indulgentia.
Eia Dominum laudate, Deus namque ille deorum est,
larga benignum semper indulgentia.
Cui domini rerum submittunt sceptra tyranni,
larga benignum semper indulgentia.
Qui facit attonito solus miracula mundo,
larga benignum semper indulgentia.
Qui nitidos mira arte polum convolvit in orbes,
larga benignum semper indulgentia.
Qui liquidis terras emergere jussit ab undis,
larga benignum semper indulgentia.
Qui vitreo accendit flammantia lumina caelo,
larga benignum semper indulgentia.
Qui solem auricomum jussit dare jura diei,
larga benignum semper indulgentia.
Qui lunam et stellas tenebras distinguere noctis
jussit, benigna semper indulgentia.
Pignora prima Phari qui fato exstinxit acerbo,
larga benignum semper indulgentia.
Isacidas medio incolumes ex hoste recepit,
larga benignum semper indulgentia.
Qui rubri Oceani torpentes diffidit undas,
larga benignum semper indulgentia.
Perque undas fissas sobolem traduxit Abrami,
larga benignum semper indulgentia.
Pharonem et Pharios submersit gurgite currus,
larga benignum semper indulgentia.
Deduxitque suos deserta per avia tutos,
larga benignum semper indulgentia.
Et validos merita prostravit clade tyrannos,
larga benignum semper indulgentia.
Stravit Amorrhaeum valida virtute Seonem,

larga benignum semper indulgentia.
Stravit et incassum confisum viribus Ogum,
   larga benignum semper indulgentia.
Metatusque novis agrum est utriusque colonis,
   larga benignum semper indulgentia.
Isacidis habitare suis dedit hostica rura,
   larga benignum semper indulgentia.
Qui nos in rebus miseros respexit egenis
   larga benignum semper indulgentia.
Avertitque ferum nostris cervicibus hostem,
   larga benignum semper indulgentia.
Qui genti vitam humanae victumque ministrat,
   larga benignum semper indulgentia.
Astrigeros laudate Deum qui temperat orbes,
   larga benignum semper indulgentia.

PSALMUS CXXXVII. SUPER FLUMINA BABYLONIS ILLIC SEDIMUS etc.

P_5_31

Dum procul a patria maesti Babylonis in oris,
   fluminis ad liquidas forte sedemus aquas
illa animum subiit species miseranda Sionis,
   et numquam patrii tecta videnda soli,
flevimus, et gemitus luctantia verba repressit,
   inque sinus liquidae decidit imber aquae.
Muta super virides pendebant nablia ramos,
   et salices tacitas sustinuere lyras.
Ecce ferox dominus, Solymae populator opimae,
   exigit in media carmina laeta malis,
qui patriam exilio nobis mutavit acerbo,
   nos jubet ad patrios verba referre modos,
quale canebamus steterat dum celsa Sionis
   regia, finitimis invidiosa locis.
Siccine divinos Babylon irrideat hymnos ?
   Audiat et sanctos terra profana modos ?
O Solymae, o adyta et sacri penetralia templi,
   ullane vos animo deleat hora meo ?
Comprecor, ante meae capiant me oblivia dextrae,
   nec memor argutae sit mea dextra lyrae.
Os mihi destituat vox, arescente palato,
   haereat ad fauces aspera lingua meas,
prima mihi vestrae nisi sint praeconia laudis,
   hinc nisi laetitiae surgat origo meae.
At tu (quae nostrae insultavit laeta rapinae)
   gentis Idumaeae tu memor este, pater.
"Diripite, ex imis evertite fundamentis,
   aequaque," clamabant, "reddite tecta solo."
Tu quoque crudeles, Babylon, dabis impia poenas,
   et rerum instabiles experiere vices.
Felix qui nostris accedet cladibus ultor,
   reddet ad exemplum qui tibi damna tuum.
Felix qui tenero consperget saxa cerebro,
   eripiens gremio pignora cara tuo.

PSALMUS CXXXVIII. CONFITEBOR TIBI, DOMINE, IN TOTO CORDE MEO etc.

P_5_32

Pectore te grato Dominumque Deumque fatebor
coram superbis regibus,
et tua facta canam.
Ad tua templa oculis, animo ad tua numina spectans,
nomen celebrabo tuum,
perpetuamque fidem,
qui promissa novis donis cumulata rependis,
audis vocantem, robora
das animo trepido.
Te quacumque patet tellus circumflua ponto
reges fatebuntur Deum,
cum sine labe fidem
audierint, ritusque tuos super aethera cantu
ferent, tuaeque gloriae
ad jubar attoniti.
Nam liquidi quamquam trans ignea moenia mundi
beatus in te permanes,
attamen haud humiles
despicis, elatosque premis. Discrimina mille
passim mihi circumstrepant,
te duce tutus ero.
Tu valida obsistes dextra furialibus ausis
qui me lacessunt hostium,
incolumique dabis
quod superest, si quid superest. Bonitate perenni,
quo coeperas gradu tuae
facta tuere manus.

PSALMUS CXXXIX. DOMINE, PROBASTI ME ET COGNOVISTI ME etc.

P_5_33

Momenta vitae nulla te latent meae,
rector benigne caelitum.
Seu sedeo, sive surgo, seu quid cogito,
tu cuncta praesens adspicis.
Lux sive curam, seu quietem nox tulit,
curam et quietem temperas.
Nec te minutae voculae fugit sonus,
quam lingua temere fuderit.
Et os et humeros, totiusque corporis
sic arte mira fabricam
finxisti, acumen nullum ut humani ingeni
ratiove possit assequi.
Quonam ergo vultum fugero tuum ? Quibus
clausus latebris occular ?
Petamne caelum ? Praesto es hic. Ad inferos
demergar ? Illinc non abes.
Aurora curru me volucri ut deferat
ad occidentis limitem.
Hic deprehendes me, nec hic tutus tuae
vitabo fulmen dexterae.
Incauta mens si forte secum cogitet,
nox me tenebris occulet,
obscura tenebris nostra nox luce est tibi

meridiana clarior.
Tibi nec tenebrae sunt tenebrae, nec tuae
nox ulla providentiae est.
Arcana mentis tu tenes, qui pectoris
arcana fabricatus es.
Qui me parentis ventre conditum cutis
tenello amictu involveras.
Compago mira corporis nostri tuae
miraculum est solertiae,
stupenda cujus opera nec nostra assequi,
sed nec negare mens potest.
Nam nulla nostri tam minuta est corporis
pars ut tuam scientiam
fugiat, nec ulla claustra pectoris latent
te conditorem pectoris.
Massae recentis rudia adhuc primordia,
rudisque massae semina,
ceu scripta haberes, corporisque lineas,
metum statumque noveras.
Et membra nondum cum forent quid adderent
dies sciebas singuli.
Haec mente tacita cogitanti mihi stupor
torporque sensus alligat,
animus labascit cum tuae miracula
perpendo mecum dexterae.
Citius inibo numerum, arenae in litore
quot volvet aestus corpora,
quamvis ocellis pervigil, numquam meis
dulcem soporem indulsero.
O quando perdes impios, rerum parens,
o quando sanguinarios
a me repelles, qui scelesti nomini
et numini illudunt tuo ?
Te quisquis odit, non ego odi ? Non tuos
hostes habebam pro hostibus ?
Odi profecto, nec tuis ex hostibus
amicus est quisquam mihi.
Revolve mentis intimos sinus, Deus,
latebrasque nostri pectoris.
Nisi hic amorem videris tui, nisi
animum obsequi numquam pigrum,
si par scelestis scelere sum, vitae parem
da cum scelestis exitum.

PSALMUS CXL. ERIPE ME, DOMINE, AB HOMINE MALO etc.

P_5_34
Aeterne rerum conditor, a malae
linguae veneno me bonus assere,
meamque perjuri tuere
hostis ab insidiis salutem,
qui fraude tecta bella nefaria
ciet, nec atris mitior anguibus
vibratque linguam virulentam, et
ore vomit rabido venenum.
Averte fraudem, et me violentiae

hostis scelesti subtrahe, qui mea
vestigia observat, scrobesque
objiciens, laqueosque tendens.
At tu, salutis praesidium meae,
audi precantum. Tu Dominus mihi
Deusque, tu me liberasti
incolumem crepero e duello.
Idem impiorum nunc bonus irrita
fac vota, saevam frange superbiam,
virusque linguae pestilentis
in domini exitium refunde.
Dejecta caelo flammea perfidos
procella fundas praecipiti fuga,
caecosque propellat profundas
perpetui in barathri tenebras.
Linguae loquacis perfida vanitas
numquam quieto deget in otio,
sed impie dignum patratis
exitium domino parabit.
At impiorum a vi Dominus suos
et fraude vindex asserit, ut pii
numen Dei praesens potensque
perpetuo celebrent honore.

PSALMUS CXLI. DOMINE, CLAMAVI AD TE, etc.

P_5_35
Aurem vocanti da, parens, propere, meas
audi preces salutifer.
Cum verba fundo tristis, et puras manus
attollo, sic preces meas
manusque puras respice, ac si tureo
odore mane te colam,
ac si colam te victima et libamine
sero rubente vespere
freno coerce linguam, ad oris januam
fac excubet custodia.
Fac mens sequatur recta, fac in lubricam
ne flectat erroris viam.
Fac ne scelesto gaudeat coetu, neque
mensa fruatur impia.
Me malo justus increpet, me verberet,
quam palpet impius, comam
quam rore nardi spargat. Impii, precor
et impiorum praesides,
de rupis altae cum ruent specula, sui
supplicia sceleris ut luant.
Tum subeat animum conscium, salubriter
quod me monentem spreverint.
Sic mortis horror ossium compagines
mihi laxat, ut caesae jacent
fagi per arva fissa cuneis fragmina.
Tu, sancte rector caelitum,
spes una nobis es salutis, unicum
agnoscimus te vindicem.
Vitam tuere ab impiorum cassibus,

a fraude quam struunt mihi.
Compos salutis impios fac in sua
cernam ruentes retia.

PSALMUS CXLII. VOCE MEA AD DOMINUM CLAMAVI etc.

P_5_36

Invoco supplex Dominum, manusque
tendo ad sidera supplices.
Mentis huic pando lacrimas, querelis
imploro miseris opem.
Pectus afflictum dolor obruebat,
quamvis, rex bone caelitum,
puriter vitae mihi tu peractae
esses arbiter optimus.
Cum domo gressum tamen efferebam,
tendebant mihi retia.
Nec mihi notus, nec amicus usquam,
quoquo lumina verteram ;
exitus nusquam, fuga nulla, nemo
qui me sospite plauderet.
Ergo te, rerum pater, invocavi,
unum praesidium in malis,
tu meae vires, mea spes opesque,
dum sedes hominum colo.
Da meis aurem facilem querelis,
fracti cladibus ultimis
assere a saevi manibus tyranni,
qui me fortior opprimit.
Carceris vitam rape de tenebris,
ut te laudibus efferam,
teque conventus celebret piorum,
promptum ferre piis opem.

PSALMUS CXLIII. DOMINE, EXAUDI ORATIONEM MEAM etc.

P_5_37

Audi vocantem rebus in asperis,
et lenis aurem da precibus meis,
rerum creator, quaque soles fide
et aequitate ex hostibus eripe.
Juris severi ne trutina meam
expende vitam. Nemo hominum innocens
sic est, tribunal possit ut ad tuum
se profiteri crimine liberum.
En hostis atrox imminet, et premit
stratum. Tenebris tristibus abditus,
et lucis exsors dego, velut specu
quos in sepulchri mors fera condidit.
Mens paene curis obruta volvere
priora coepit tempora, cum patres,
spes quos fovebat prasidii tui,
de fauce leti saepe revelleres.
Hac recreatus rursus imagine,
imploro supplex auxilium tuum.
Intenta mens te respicit, arida

tellus ut imbres sub cane torrido.
Non lentus audi, nam mihi spiritus
vix fessa pulsat pectora. Si tui
avertis oris lumen amabile,
mors atra siccis faucibus imminet.
Spe mens labores auxilii tui
fert. Spectat unum te, pater optime.
Audi precantem lenis, et exitum
jamjam obruturis pande periculis.
Ab hoste saevo protege me, meae
custos salutis. Prava repellere
mentem manumque, et recta capessere
doce, unicum te qui veneror Deum.
Arcana fac vis numinis ut tui
per plana gressum dirigat, ut tua
mandata secter, neu male credulum
error malorum vertat in orbitam.
Ut nulla numen non celebret tuum
et aequitatem natio, recrea
me destitutum praesidio, et malis
hostis scelesti libera ab artibus.
Favoris umbra me solita tege,
et, qui me acerbis usque doloribus
affligit, hostem perde nefarium,
servumque serva perpetuo tuum.

PSALMUS CXLIV. BENEDICTUS DOMINUS MEUS etc.

P_5_38 Quo te, rex hominum, carmine prosequar ?
Qui firmas animum robore, qui manum
et bellare doces et dubii regis
per discrimina proelii.
Quod vivo et valeo, tutus et hostium
a fraude, eximia fulgeo gloria,
quod late validis impero gentibus,
totum muneris id tui est.
O rerum genitor, quantulus est homo,
hac quem prosequeris munificentia,
et curas patria sollicitudine !
Figmentum fragilis luti,
quo nec bulla levis vanior est, neque
quae mentes agitant somnia turbidas,
nec serum fugiens umbra crepusculum,
nec fumi volucris vapor.
Caeli pande fores, rex bone caelitum,
ac de sidereis labere sedibus.
Montes nube operi, per liquidi aeris
campos fulgura trajice.
Turbatos trepida sparge fuga impios,
et sparsos jaculis perde sequacibus,
porrectaque manu me, pater optime,
saevis eripe fluctibus.
Hostis pelle malam vim bonus impii ;
linguae vaniloquae reprime toxica,
assuetaeque dolis pestiferis manus

vires contere viribus.
Ut te nostra novo carmine barbitos
dicat, subsidio qui recreas tuo
reges, qui gravibus saepe periculis
vitam Davidis eripis
hostis pelle malam vim bonus impii.
Linguae vaniloquae reprime toxica,
assuetaeque dolis pestiferis manus
vires contere viribus.
Natorum soboles crescat, ut ubere
surgit silva solo laurea. Virgines
cultu sic niteant, ut laquearibus
templorum tholus aureis.
Stipentur gravidis horrea frugibus,
pleno cuncta penu copia suggerat.
Fecundi pecoris non capiant greges
latis pascua saltibus.
Pingues plaustra boves et nitidi trahant,
nec tristi resonent compita classico,
nec fletu plateae, nec furor hosticus
clausis affremat oppidis.
Felicem populum, inter bona talia
qui vitam in tacito transigit otio.
Felicem populum ter quater, omnium
cui rerum pater est Deus.

PSALMUS CXLV. EXALTABO TE, DEUS MEUS REX etc.

P_5_39 Te regem Dominumque canam, dum lucida volvet
lucidus astra polus,
et unicum colam Deum.
Luce canam te, nocte canam te. Nulla carebit
laudibus hora tuis,
rerum creator et salus.
Magne parens, nullo cui clausa potentia fine est,
saecula cuncta tuas
laudes sonabunt, et patres
longaevi tua facta canent, seraque nepotum
per seriem soboli
prodent, nec aetas gloriam
nesciet ulla tuam. Mirandaque facta decusque
ille memor referet,
hic magnitudinem canet,
ille bonum feret et justum, et placabilis irae
et veniae facilem, et
larga benignum dextera,
totque inter decora, et laudum praeconia nullo
emoritura die,
nil clarius clementia.
Ergo, parens rerum, stellantis machina caeli
cuncta suo gremio
complexa praedicat tuum
robur, et intacti scelerum contage nefanda
te celebrant alacres,
tuique vires imperi

per populos late vulgant, ne nescia sceptri
terra sit ulla tui,
et gloriae et potentiae.
Imperium sine fine tibi, nec legibus aevi
subdita sceptra tenes,
aut clausa metis temporum.
Tu lapsos rursum attollis, firmasque labantes,
incolumesque foves
vitae beatae commodis.
Te volucrum pecudumque genus, te saeva ferarum
saecula respiciunt
unum, suoque tempore
accipiunt victum. Tu dextram pandis, et omne
de locuplete penu
animal benigne recreas.
Quicquid agis, justeque et sancte agis. Impiger aurem
supplicibus facilem
praebes, opisque compotes
dimittis puro qui pectore cumque precantur,
auxilioque piis
praesens es, et periculis
eruis e cunctis qui te venerantur amantque,
cumque suo scelere
a stirpe vellis impios.
Ergo omnes te jure canent, nomenque tacebit
natio nulla tuum
in saeculorum saecula.

PSALMUS CXLVI. LAUDA, ANIMA MEA, DOMINUM etc.

P_5_40 Te, magne rerum conditor, et tuas
sonabo laudes, factaque posteris
miranda prodam, dum recurret
per calidos mihi sanguis artus.
Securitatem ne stabilem tibi
promitte, regum praesidio, neque
de stirpe mortali et caduca
pone tibi columen salutis.
Ut membra liquit spiritus, in suam
terrena moles terram abit, et diu
consulta vanescunt, et auras
irrita per vacuas feruntur.
O ter beatum, quem Deus aetheris
fido tuetur praesidio, suas
qui spes opesque omnes in uno
constituit Domino Deoque,
qui terram et aequor condidit et polum,
et quicquid aequor terraque continet
polusque, qui promissa praestat
perpetuo stabilis tenore.
Qui nec tyranni vi sinit opprimi
infirmiorem, aut esurie premi,
qui carcerum exemptos tenebris
compedibus levat innocentes.
Qui nocte pulsa luminis aurei

caecis refundit luminibus jubar,
gressusque firmat claudicantes,
justitiamque amat aequus aequam.
Cura fideli qui fovet advenam,
orbae marito qui viduae favet,
orbos puellos qui tuetur,
et scelerum labefactat artes.
Rex ergo habenas imperii tuus,
Sion, tenebit, sidera dum polum
pingent, et obliquum per orbem
sol rutilos agitabit axes.

PSALMUS CXLVII. LAUDATE DOMINUM, QUONIAM

P_5_41

Eia, Deum laudate, Deo date carmina digna.
Certa erudito dignus ille est carmine
qui Solymam instaurat rursus, passimque per orbem
sparsos reducit exsules Abramidas ;
qui fractos animi levat, et corda anxia lenit,
mulcet dolores, mitigatque vulnera ;
qui numerat tacito labentia sidera mundo,
suisque quaeque nuncupat vocabulis ;
magna Dei virtus, immensa potentia, nulla
quam lingua fari possit, aut mens cogitet ;
qui mite ingenium fovet, allevat, auget honore,
humique sternit impiam superbiam ;
eia Deum cantate, Deo persolvite grates,
grato benignum canite patrem barbito ;
qui caelum obnubit tenebris, terram rigat imbre,
montesque laeto vestit altos gramine ;
qui pecudum genti larga dat pabula dextra,
corvoque victum se roganti sufficit ;
quem neque magnanimum delectat robur equorum,
nec vis ferocis aut lacertus militis,
sed pietas animi simplex, et in illius una
quae spem salutis collocet clementia.
Eia, Dei laudes Solymaeae pangite turres,
benignitatem mons Sionis praedica,
qui portarum aditus claustris firmavit ahenis,
civesque cunctis commodis auxit tuos ;
qui te pace beat laeta, et defendit ab hoste,
et messe flava tritici campos tegit ;
cujus ad imperium fundit sua munera tellus,
natura cujus prompta paret jussibus.
Qui nivibus celsos operit, ceu vellere, montes,
densas pruinas cineris instar dejicit,
et glacie lapsus solidarum frenat aquarum,
cujus rigorem quis feret mortalium ?
Cum libuit, molles glacies tabescit in undas,
adspirat aura mitior, rivi fluunt,
ostenditque suam per signa illustria mentem,
legesque Abrami tradidit nepotibus.
Non ita se populis aliis monstravit amicum,
qui scita legum nesciunt caelestium.

PSALMUS CXLVIII. LAUDATE DOMINUM DE CAELIS etc.

P_5_42
Laudate Dominum caelitum,
chori beati, qui procul
contagio mortalium
templa aetheris tuemini.
Laudate Dominum, quos sibi
adesse jussit angelos,
laudate Dominum exercitus
parere prompti jussibus.
Laudate Dominum, qui diem
sol, luna noctem illuminat,
laudate Dominum, lucidis
stellae decorae flammulis.
Laudate eum rotatiles
tot orbium compagines,
et unda longe celsior
campis nitentis aeris.
Huic cuncta laudes dicite,
numenque cuncta pangite,
quod cuncta nutu condidit,
et cuncta nutu sustinet,
fixitque firmo cardine,
ne vi senectae corruant,
certisque vinxit legibus,
quas transgredi non audeant.
Laudate Dominum, sub specus
terrae dracones abditi,
et vasta cete, qua sinus
ponti repostos finditis.
Ignes, nives, et grandines,
vaporque, et aurae spiritus,
ad jussa Domini mobiles
circumrotantes turbines,
colles feraces, et feri
montes, et omnes arbores,
seu montibus rigescitis,
seu cultibus mansuescitis,
mites feraeque bestiae,
humique lente reptiles,
et quae liquentes aeris
campos volando carpitis,
reges et orbis praesides,
et nationes liberae,
et pauperi plebeculae,
qui jus ab alto dicitis,
et vos, juventa florea
laeti puelli et virgines,
senesque vitae in ultimo
jamjam exituri limine,
laudate Dominum. Numini
sit ejus uni gloria,
unumque noscat omnium
caelum solumque principem.
Hunc omne in aevum laudibus

propago tollat Isaci,
sibi dicatam qui bonis
gentem beavit omnibus.

PSALMUS CXLIX. CANTATE DOMINO CANTICUM NOVUM etc,

P_5_43

Cantate Domino canticum
novum, sonet laus illius
coetus per omnes qui sacris
non se profanis polluunt.
Oblectet Isaci genus
auctore se suo, suo
regi Sionis arduae
congratulentur filiae.
Nomen celebrent illius
laetis choris et tympanis,
ejusque laudes accinant
blande canoro pectine.
Gentem bonus parens suum
amore sancto amplectitur,
mitemque mansuetudinem
firmat salute immobili,
coetus piorum ut gestiant
foris paratu splendido,
domique secum clanculum
laetenter in cubilibus.
In ore, rerum praesidis
laus continenter personet,
utrimque acuti in dexteris
vibrentur enses vindices.
In se ferarum ut gentium
crudelitatem vindicent,
et in futurum iras, minas,
superbiamque comprimant.
Reges suorum ut hostium
artis catenis alligent,
et ferreis coerceant
vinclis feroces principes,
poenas secundum caelitus
praescripta ab iis ut exigant,
et laus piorum pervolet
omnes per orbis cardines.

PSALMUS CL. LAUDATE DOMINUM IN SANCTIS EJUS, etc.

P_5_44

Laudate Dominum, lucidum
templum colentem siderum,
qui vi suae potentiae
firmavit orbis cardines.
Laudate Dominum fortiter
ubique gestis inclytum,
laudate magnitudinem
captum supra mortalium.
Laudate Dominum bellicae

claris tubae clangoribus,
laudate Dominum nabliis,
lyrisque blande garrulis.
Laudate Dominum tympanis,
chorique festi cantibus,
laudate Dominum fidibus, et
sonore dulci tibiae.
Laudate eum tinnitibus
laetis canori cymbali.
Hunc cuncta laudent, quae trahunt
vitalis aurae spiritum.